

شیرین تہشی نارپسی

نووسہر: حیدر مہنتک

۲۰۲۳

- ناوی کتیب: شیرین تەشی نارێسی
- نووسەر: حەیدەر مەنتک
- دیزاینەر: دکتۆر ئەکرەم فەریدون
- پێداچوونەوه : مامۆستا ھۆگر جەمال
- تایپ: نووسەر
- سالی چاپ: ۲۰۲۳
- تیراژ: ۶۰۰
- چاپخانە ی :

ژمارە ی سپاردن: (۱۰۶۸)

بەرێو بەرایەتی گشتی کتیبخانە گشتییەکان لە سالی (۲۰۲۲) ی پێدراوہ

پیشکەشە:

- بەمامۆستا نازداری ھاوسەرم
- بە مندائەکانم : یارە، لاقە، ئەحمەد

پیرستی بابەتەکان

لاپەرە	بابەتەکان
٤	پیشکەشە
٥	پیرستی بابەتەکان
١١	پیش پیشەکی
١٢	دەمەوئ بلیم
١٤	بمبەخشە دەمەوئ وەک خۆم بم، نەک وەک تۆ ..
١٥	(تیکتۆک) هەپەشە لە پەروردهو پەوشتی مندال دەکات .
١٧	داپیری تەپاسیا (خوای بۆ خۆی بمان بینئ)
١٩	تیروانین بۆ ژیان
٢١	کۆیلە
٢٣	بپیار
٢٥	سەرکرده (بە) نەک سەرۆک
٢٧	باچیتەر (خدر) وەگەر نەبین
٢٩	چاودیری کردن
٣١	زوو هەلچوون = بەهەگبەیی بەتال
٣٣	قسەیک لەسەر پیزی پیشەوەیی کۆپو بۆنەکان!!
٣٥	خۆناسین
٣٦	شیاو
٣٨	لەبنەماکانی ئەتەکیت (تەلهفۆن کردن) بەنمونه:
٤٠	دایکان لەبارەیی هاوسەرگیری لەجیات کچەکاننتان بپاری پیش وەختە مەدەن ..

٤١	ژینگەى دەورووبەر
٤٣	سەرەداویک بەیئەوه
٤٤	نەفەس تەنگ
٤٥	ئەوێ غەش دەکات لە ئێمە نیە
٤٦	ژنیکی ژێرو عاقل بە پیاوکه‌ی گووت: ئیدارەى برادەرە کۆنەکانت بەدە واز لە برادەری تازە بەیئە
٤٨	وەفا نواندن
٤٩	ویژدان = بە دواپۆژ
٥٠	خۆبەزلزان + پیاوی بچووک = جیاوازی
٥١	تکایە ساویلکە مەبن قورئان و ئاین بەکارمەهێنن بۆ مەرەمە گلاوێکانتان ...
٥٣	تکایە (هۆگر) مەبن!
٥٥	خۆت مێوانی، هەوڵ مەدە بێ پرسی خانەخوێ، کەسیتەر بکەیتە هاوسەفەرت.
٥٧	نا بۆ ژن کوشتن!
٥٩	زۆلم و ستەم و داگیرکاری بۆ کەس ناچیتە سەر تا هەتایی ...
٦٠	بۆ ئەوێ کەس نیگەرەن نەکەین (باخۆشترین یادگاریەکانمان لە ژێرسێبەرە بیرەوهریە ناخۆشیەکان نەبێ)
٦٢	شەفافیبوون = سادەیی
٦٣	با، هەنگاوێکانت بارتەقایی بیرکردنەوێت بێت ...
٦٤	بەخۆشیبەرە بژی ..
٦٥	ئایا دەزانن لە مانگی رۆمەزان تێنەگەیشتووین !!
٦٧	لەبنەماکانی ئەتەکێت (خواردن) بە نموونە

شیرین تەشی نارینسی

٦٩	سۆشیال میدیا لەمانگی رەمەزاندادا...
٧٠	هەمیشە گومان = بە ڕووخان
٧١	بەخشەر = بە ئاسوودە بوون
٧٢	هەول بە ماسی بگری، نەک ماسی بگری.
٧٤	نا بۆ سیناریۆی چاوو جەستە بەلێ بۆ گۆرینی دلەکانتان...
٧٥	گفتوگۆ لەگەڵ یەکێک مەکە بپاری دابیت تینەگات...
٧٦	لە بنەماکانی ئەتەکیت (قسەکردن) بەنمونه...
٧٨	درۆی سپی = بە چاکە
٧٩	تۆباشبە بە خراپی ئەو مەکە...
٨٠	لە بنەماکانی ئەتەکیت (شۆفییری) بەنمونه...
٨٢	لەخۆبایی بوون = بە سالب
٨٤	لەبنەماکانی پرۆسەی هاوسەرگیری (تەداخول) بەنمونه...
٨٦	رێزگرتن لەبەرامبەرت = رێزگرتن لەخۆت
٨٧	بەختەوهری = نیه بە هەبوونی
٨٩	پرۆسەی هاوسەرگیری + تیگەیشتن = نیوێ بەهەشت پرۆسەی هاوسەرگیری _ جیاوازی نامەنتقی = جەهەنەم...
٩١	لەبنەماکانی ئەتەکیت (سەردان) بەنمونه
٩٣	پاستگۆیی = کەناری ئارام
٩٤	ئەتەکیت
٩٥	زۆر بایەخپێدان = بەسفر
٩٦	نهیینی + پارێزی = بەدلخۆشی
٩٧	متمانە = بەخۆشەویستی

٩٨	بۆ ئەوەی پەشیمان نەبیتەو، پەلەمەکە لەبەریاردان...
٩٩	گەشتن بەلوتکە ئەستەم نیە
١٠٠	فلتەر
١٠٢	ئەو شویتنەى مرۆف خالی دەکاتەو لە نا ئارامی
١٠٣	پیتی بلێ من بە پۆژووم...
١٠٥	دوونیا قەرزە بەسەرمانەو...
١٠٧	دەکرێ بۆ یەک سەعات ببیەین؟؟
١٠٩	بوونی ئەو هەموو دەرمانخانەو تاقیگەیه و مەترسیەک!
١١٢	وەزیری پەروەردە بانهەت بەسەر تێنەپەرئ
١١٤	لە نۆرینگەو نەخۆشخانەو شویتنی تاییەتدا پەچاوی بارودۆخی نەخۆش بکەن.
١١٦	کارەساتی سروشتی یان دەستکرد؟
١١٨	بمبەخشن پۆستی وەزیری شەهیدان وەرناگرم
١٢١	دوو پوو مەبە
١٢٢	هەورەت...
١٢٤	دوو لەسیاسەت (شیتە گیان)
١٢٦	مردن لەم نزیکانەیه ئاگاداری دلایە کترین...
١٢٨	خۆپاراستن پێویستە، ئەرکە نە (تاوانە)و (نەعەیبە)و نە (حەرامیشە)
١٣٠	کەری ناوچۆگە
١٣٢	پاوپۆژ
١٣٤	بازاری دز لە شێواوییه
١٣٦	نەخۆشخانە نە پارکە نە سەیرانگا...

١٣٨	ئێستاش درەنگ نیە ...
١٤٠	بەروانامە
١٤٢	فەرستە حیز...
١٤٤	کات...
١٤٦	خەنس بەچە
١٤٨	لەبەنە ماکانی ئەتە کۆت سەردان بۆ خوار دنگە و شوینە گەشتیار بێبەکان بە نمونە
١٥٠	نامەی ناو شقاتە ی دوینی و نامەی ئەلکترۆنی لە ئەمرۆدا
١٥٢	تاکی کوردو سیاسەت...
١٥٤	هەرژنە پیاو دەکاتە سەر وەر، بمبە خەش هەر ژنیشە پیاو دەکاتە ژێر دەستە و شەرمەزار.
١٥٦	گا قۆران
١٥٨	وەفای پێشمەرگە یەکێکی گیرفان بە تال بێ ئەمەکی بە ناو سەرکردەکان
١٦٠	هەڵپە مەکە
١٦٢	کادیر یان مۆچە مژ
١٦٥	پینە و پەپۆ
١٦٧	نانی بە یانیانی من و وەفای سەگێک...
١٦٩	موختارو بێرە وەر یەک لە گەڵ شیرێ (نیدۆ)
١٧١	ئە ی نیشتمان چی تر...
١٧٣	دەوڵک و قەناتی بیری...
١٧٥	داشی دامە
١٧٧	ژینگە پارێزی
١٧٩	خویندەنە وە...

۱۸۱	تكايه پرسىارى شەخسى لەكەس مەكەن
۱۸۳	۳۰سال لەمەوبەر و ئامۆزگارىيەكى مامى شەھىد (سولە قۇرىتانی)
۱۸۵	بزانە بۆ كۆ قسە دەكەى، وه (كەى) گویدەگىرى
۱۸۷	بۆ (كەر) ھەرچۆ
۱۸۸	نورى سەعیدو بەسەرھاتى (خاۋلیه كە)

پېش پېشه‌کی

دکتور ئەکرەم فەرەیدون

نوسینی هەر بابەتیک، واتە تیرامانیکى گەورە و بەهیز لەسەر بوونی کیشەگەلیک لەناو کرۆک و ناخی ئەو هاوئیشتیمانیانەى که بەشیوەیه‌کی راستەوانە دەیانەوئى ژيانان بەرپیکەن. ئەم ستونانەى کاک حەیدەر که له چەندین گۆشه و گۆشه‌نیگای تاییه‌تى خۆی (ئەو کیشەگەلەى) که بینویه‌تى یان له‌گەلیدا ژیاوه پیکهاتووه، ئەمەش بۆ ئەوه ده‌گەرپیتەوه که خۆی له‌هاوئیشتمانیانى جياناکاتەوه و بەردهوام له‌گەلێانە له (خۆشى و ناخۆشى)یان، ئەوه‌ش رېخۆشکردنه بۆ چاره‌سەر و رېنمونی و هەولدان تاکو هیچ یه‌کێک له‌و کیشەگەلانه‌ به‌بێ چاره‌سەر نه‌میتنه‌وه و ئەمەش له ئەنجامی ئەو ئەزمون و خەمخۆرى و ژياندۆستیه‌ى نووسەر ده‌گەرپیتەوه.

بۆیه من دەستخۆشى له‌نوسەرى بەرپیز ده‌کەم که په‌نجەى خستۆته‌ سەر چەندین کیشە که بەشیوەیه‌کی چیرۆک ئامیز، ئامۆژگارى، په‌خنه، رېنمایى... هتد له‌ رووپه‌رى ئەو کتیبه‌ جوانه‌ى (شیرین تەشى نارېسې) شوین کردۆته‌وه. دووباره‌ هیواى سه‌رکه‌وتن بۆ نووسەر ده‌خوازم و خەرمان به‌ره‌کەت و خامەت پر برشت بێت.

٢٠٢٢/١١/١

دەهەوی بێم

حەیدەر مەنتک

بێ گومان ئەوەی بوو هۆی لەدایکبوونی ئەم (١٠١) ستوونە، هۆکارگەلیکی لەپشت بوو، کە هانی دام کاتی بۆ تەرخان بکەم، سەرەرای سەرقالبوونم بە خویندنی زانکۆ، ئامادەکردنی هەردووکتیبی ئینسکلۆپیدیای (بێشمەرگە دێرینه‌کان) وکتیبی بەشی سییەمی (ئینسکلۆپیدیای شەهیدان) دەست بخەمە سەر ئارێشەو خالە نینگەتیفەکانی کە تاک، من، تو، هەلسوکەوتیکی نامۆیانە ئەنجام دەدەین، ئەم ستوونە پەخنە ئامیزو پێنماییە کۆمەلایەتیانە زیاتر بۆ لاوان و هەرزەکاران لەئایندە دەبنە بەرچاوپوونی تا کەمتر پووبەرەوی ئەم پەخنەو توانجانە ببنەو.

لاوانەیه ئەوانەى من نووسیومن بابەتی ئەبیستراو، نەخویندراو نەبن، یان دیاردەو هەلسوکەوتی تازەنەبن.... بەلکو زۆربەیان لەکاتی دەوام و سەردان و بەدواداچوونەکانم مەیدانییەن ئەم بابەتانە لەدایکبوون.

هەولم داوہ سەرەبابەت یان مانشیت، تیکەل بە پەندیک یان چیرۆکیکی راستەقینە بکەم و دواتر بەو ئەزمونەى تەمەن فیزی کردین راوبۆچوونی خۆم بخەمە سەر..

شیرین تەشی نارینسی

بەھیوام سەرە قەلەمیکی سوودبەخشیبوویم بۆ ئەوانەیی
دەخوینەو، پەیرهوی کارە باش و پینماییه کۆمەلایەتییهکان
دەکەن و بەهەندی وەر دەگرن..

بەبەخشە دەمەوێ وەک خۆم بێم،

نەک وەک تۆ..

خودای گەوره که ئیمەى خولقاندووہ بۆ ئەوہى بەخۆشى بژین،
بە جوانى بېنین، راي جياوازمان هەبى، باوەرمان بە ماف و
يەكسانى نىوان تاكەكان هەبى، حەقە تەداخولى شتە
(كەسىيەكانى) يەكتر نەكەين، لەبەنەماكانى ژيانى پيڤكەوہيى و
خۆش گوزەرانى رەفاهى، ناشرين كردنى يەكتر و بۆسەو كەمىن
دانانەوہ نيە، لەههچ دەق و مادەو برگەيەكى ئاينى و مەزەهەبى و
عەشايەرى نييە تۆ حەزو ويستەكانى خۆت بچەسپيئى بەسەر
ئەوى تر، ژيان بە ليك تيگەيشتن و متمانەو خۆشەويستى نىوان
تاكەكان تەنانەت قورسايى سەر ياساو دادگاكانيش كەم
دەكاتەوہ، بۆيە با رِق و قينەو وشە زبرەكانمان پاشەكەوت كەين
و مندالەكانمان گوش بکەين بە خۆشەويستىيەك لىوان لىو بىت
لە (جوانى، راستگويى، متمانە، ژينگە پاريزى، پەروەردەو
فیربوون)

بۆيە بۆخۆت بژى باوەرپت بە چاولينكەرى و ترسى قسەى خەلكت
نەبى ئەو هەنگاوانەى دەيانننن كە باوەرپت پيئەتى بکە بنەماى
ژيان...

(تیکتۆک)

هه‌رەشه له په‌روه‌رده‌و په‌وشتی منداڵ ده‌کات.

تیک تۆک یه‌کیک له‌و ته‌کنه‌لۆژیانه‌ی له‌ ساڵی ۲۰۱۶ هاتۆته‌ بوون له‌لایه‌ن کۆمپانیایه‌کی ده‌وله‌تی چین، به‌بی گومان ئه‌و کۆمپانیا پیشکه‌وتوانه‌ی جیهان که‌ پێویستییه‌ک به‌ره‌م دینی بۆ کارناسانی و به‌رجه‌سته‌کردن و گه‌یشته‌ به‌رایه‌له‌ی بواره‌کانی ژیان به‌گشتی، چه‌ند ته‌وه‌ریکی دلخۆشکه‌ره‌و پیشان دانی جیهانی کارو به‌ره‌مه‌کانیان، وه‌ له‌لایه‌کی تر ریکلام ته‌وه‌ریکی تری مه‌به‌ستیانه‌ بۆ ساغ کردنه‌وه‌ی کالاو به‌بازارکردنی شتومه‌که‌کانیان، که‌چی له‌کوردستان تیکتۆک بۆته‌ شوینی به‌به‌ره‌م هینانی (جینیو، گالته‌کردن به‌ئهم و ئه‌و، خۆ سووک کردن، گۆرانی هه‌زه‌لی ناتهن‌دروست، خۆ نمایش کردن به‌ جلی پووت و نا په‌سند)، هه‌رچی لادانه‌ له‌ دابوونه‌ریته‌ جوانه‌کانی باب و باپیرانمان له‌م تیک تۆکه‌ بوونی هه‌یه، ئه‌وه‌ی جینگای نیگه‌رانییه‌ زۆرت‌ترین به‌کاربه‌ری له‌ توژی مامۆستاو پارێزه‌رو که‌سانی خوینده‌وارو فه‌رمانبه‌رن، ئه‌گه‌ر سه‌یری منداڵه‌کانی ته‌مه‌ن شه‌ش ساڵی بۆ دوانزده‌ ساڵی بکه‌یت نالیم به‌گشتی به‌لام ژماریه‌کی زۆر نه‌وه‌یه‌کی زمان زبڵ، ته‌مه‌ل، ئاره‌زووی له‌خویندن نیه، بی ریز، ئه‌م جووره‌ منداڵانه‌ له‌ده‌ست ده‌رچن ته‌نانه‌ت له‌ هۆله‌کانی خویندنی‌ش په‌نگدانه‌وه‌ی خراپیان به‌سه‌ر منداڵه‌ زیره‌ک و عاقله‌کان ده‌بی‌ت...

بۆیه له ئیستاوه هه‌لمه‌تیک له‌لایه‌ن وه‌زاره‌تی په‌روه‌رده‌و
رێکخراوه‌کانی کۆمه‌لگای مه‌ده‌نی ده‌ست پێ بکری بۆ به‌رچاو
پوونی و هۆشیارکردنه‌وه‌ی خیزان و دایک و باوکان له‌م
مه‌ترسییه‌ی له‌سه‌ر مندا‌لان هه‌یه.

دایپیری تہ پاسیا (خوا بو خوی بمان بین)

لیروہ لہوئی زورجار لہ سہردانہ کانم بو مالہ خزم و ہاوریبہ کانم
دہ بینم سہیری فلیمیکی (ہندی) دہکن لہ ژیر ناوی (گری کویرہ)
من نامہوئی بہ دریژی باسی ناواخنی فلیمہ کہو پوئی سلبی و
ئجابی سہرجہم ئەکتہرہکانی بکہم، ئەوہی جیگای سہرنجی منہ
دوو خالہ، ئەویش پوئی پیرہ ژنیکی پیرہ کہ ناوی راستہ قینہی
نازانم بہ لام بینہرانی وتیان پی دہلین (دایپیری تہ پاسیا) لہ زور
بینہرانی ئەم فلیمہم بیستووہ کہ ئەم پیرہ ژنہ زور پہزا قورسہ
وادیارہ رقیان لی دہبیتہوہ، سہرنج و مہ بہستہ کہم لیروہوہ
دہخہمہ روو، یہ کہ میان دایپیری تہ پاسیا لہ رووی ہونہرو
فلیمسازیبہوہ توانیویہ تی پوئی سہرہکی ببینیت و توانیویہ تی
گرنگی و ئامانجی ئەو پہیامہی لہ ئەستویہ تی بہ باشی و بہ
روونی بگہیہنی، کہ تہ فرہقہو دوو بہرہکی و دوو پوویہ، جا
ہیچ فلیم و شانوو نووسینی چیروک و پومانیک بی پہیام و بی
ئامانج نیہ، لیروہا دایپیری تہ پاسیا بہ بینہرانی دہلن: خوا بوخوی
بمان بین، واتہ لہ پہنایی چوار وشہ دونیایہ کرق و کینہو
ناکوکی دہشارمہوہو بہ خہلک دہلیم چاو کراوہبن، سادہو
ساویلکہ مہبن ہہرکہ سیک شتیکی باس کرد باوہری پی مہکن،
ہہول بدہن بہ بہلگہو شایہ دہوہ کیشہو ئاریشہو ناکوکیہ کانتان
چارہسہر بکہن. دایکی تہ پاسیا بہ دیویکی تر پیمان دہلنت

یەكترتان خۆش بویت و بەكردار بۆیەكتر بسەلمینن كه
خۆشه‌ویستی نۆوانتان ئارامی و بەختەوهری دینیتە ژیانتانەوه...
پەيامەكانی داپیری تەپاسیا زۆر گەورەن ئەگەر بینەرانی فلیمی
(گرێ کویڕە) پیچەوانەكەى جی بەجی بکەن...، منیش دەلیم خوا
بۆخۆى بمان بینى پرووی راستەقینەى خەراپەکاران
دەربكەویت...

تیروانین بو ژیان

تیروانین بو ژیانیکى خوش، ساده، ئارام، بەپرای من بەرپژەهیهکی زۆر دەگەرپیتەوه بو خودی تاک بە ئاراستەى هەنگاوی دروست، هەنگاوێک لە پیشووتر بەپلان بەرنامە رێژیت بو کردبێ تا لە ئەنجامدا بگهیتە کەناری ئارام، وە سوود وەرگرتن لە ژینگەیکە ریزو خۆشەویستی و وەفا بوونی هەبێ، کەناریک ئەوەندە هیور ئەوەندە لەبار لەپرووی جوانی، بێ دەنگی، لەچاوی سروسشتەکی دونهیایک پەپام لە ئامیز بگرێ. بەدیویکی تر خودی تاک بە هەنگاوه نادروستهکانی ژیانى لا ناشرین بووه، بێ پلانی بو ژیان دەست بو هەر چلە دارى بیا درک دەبیتە میوانی، لە هزر و لە بیرکردنەوهی هەمیشە بەپهشی بیردەکاتەوه، دەست بو جوانیهکان نابا گلهیی لە بەختی دەکا، نیازی کاسبی و باوهری بەخویندن نیه، دەسهلات تاوانبار دەکا، پاشماوهی پاکهت و خواردن و خواردنەوهکانی لە جامی ئوتۆمبیل فری دەدا کەچی دونهیایک قسهی لەسەر ریکخراوهکانی ژینهگه پاریزی ههیه، ههول نادات کەسیکی کارای نیو کۆمه‌لگا بیت و هه‌لوێستی جدی هه‌بێ لەمەر کیشه‌کان کەچی باسی بێ هه‌لوێستی هاوریکانی ده‌کات، بو ئەوهی ژیان بەجوانی ببینین، بو ئەوهی هه‌لوێسته‌کانمان بو بەرژه‌وه‌ندی گشتی و جوانکاری شارو پیشخستنی په‌روه‌رده‌یی و باوه‌رمان بە ژینگه‌ی هاوالاتی بوون و نیهت پاکی هه‌بێ پیویسته رق و کینه‌کانمان لەناخه‌وه

وە دەرنێین، پەيامی خۆشەویستی و ژيان دۆستی بکەینە دروشم
تا بە جوانی لە دونیای خۆشی بۆ کەنارە ئارامەکە ی ژيان پشوو
بەین بۆیە هەول بە کەسیکی رقاوی مەبە، هەندێ جولە ی
بە رامبەرت، هەندێ بۆچوون بە لایەنی خراپ لیکدانە وە ی
بۆ مەکە، هەندێ نەرمی نواندن بە ترس لیک مە دە وە، ریزگرتن و
وە فاو خۆشەویستی بکە بە بنە مای ژيان.

کۆیلە

ئەگەر ئاورپیک لەمیژوو بدەینەو دەبینین ئەوانەى بەرھەلستکاری نەمانى کۆیلە بوون لە سالانى ۱۸۰۰کان، زۆربەى کەسانى شاعىرو پەخنە گرو نووسەرى مېشک کراوہى ئەوکات بوون، بەتایبەتى نووسەرو پەخنەگر (ھىگىنسۆن) پۆلى کارای بىنى کە کۆیلە بوون پېشىلکردنى مافى مروّف و غەدرکردنە لەو مروّفانەى کەم دەرامەتن و زولم وزۆرى دەسەلاتدارەکان لە غەدرو پېشىلکردن سنورى بەزاندوو، بگرە زۆر لە پېش ئەو میژوو کۆیلە و بازارگانى بە مروّف بوونى ھەبوو.

کپىن و فرۆشتن بۆ کالاو بالندە و ئازەلەکانە نەک مروّف کەچى لەئەوى پۆژى زەنگىن و ھەبووکان لە بازارى پەشدا بەویستى خۆيان مروّفەکانیان بەکۆیلە ھەلدەبژاردوو دەکرى !!

ئەوہى بۆتە جىگای پرسىار لای من لە ئەوى پۆژى بوونى کۆیلە بەدەست خودى کۆیلە کە نەبووبى، زۆردارى و نەبوونى ھۆکار بوو، کەچى لە ئىستادا پاش دوو سەدە زیاتر لە سالى ۲۰۲۱ زۆرىک لە ئەوانەى خۆيان پى نووسەرە، دەرچووى زانکۆیە، مووچەى لەنزىک ۲،۰۰۰،۰۰۰ ملیۆنە مەبەستم پىویستى بە پارە نىە پلەو پایەى لەحزب و لە حکومەت و سەرشانى فول ئافەرىنە کەچى زۆر زەللىترو زۆر (ناکەس بەچەترە) ھەزاران کەسى تر دەبىینى خۆى چۆن کردۆتە کۆیلە، بۆیە ئەمە جورئەت و

ئازايەتتە لەسەردەمى ھاتنى باھۆزى تەكنەلۇژىيە ۋەك
فەيسىۋوك ۋە ئۇيپادو فلاش مېمورى ۋە كراندەۋەي دەيان فېرگەي
زانستى بېريار بەدى كۆيلە بيت ۋە شەرم لەخۆت نەكەي تۆ چۆن
خۆت رېسوا كىدوۋە. بەھىوام ئەۋانە پۇژىك بەۋىنەۋ قىدىۋ
دىكومىتتەكان داپچنەۋە چۆن خۇيان ناشرىن كىدوۋە...، دىلنىيان
دەكەمەۋە مندالەكانيان لەئىندەدا شەرم دەكەن بلىن ئەمانە
باۋكمانن، كەۋاتە كۆيلە لە سالى ۲۰۲۱ ۋاتە ئازا بوون ۋە
جورئەت!!.

بریار

بریاردان کرداریکه لیپرسراوی یه که می ئورگان یان ریکخراو ده توانی هه ولی چاره سه ری ئاریشه و وه لآمی ئەو داواکاریانه ی پی بداته وه که له ئەنجامی کارو پرۆژەو که م و کوریه کان دینه پیتشه وه گومانی تیدانیه له هه ر ئورگانیکی حکومی، حزبی، سه ربازی، ریکخراوه یی کاربکه یت که سی یه که می ئەم ریکخراوه یان ئورگانه که به گشتی پیویستی به بریار دهرکردنه، بریار به سه ره کیتیرین کرداری ئیداری و کارگیر ی داده نری و به بی بریار ناگه یته ئامانجی دیاری کراو، بریاری سه رکه ووتوو ئەو بریاره یه له نیو چه ند بژارده یه ک پاش راویژو دهرده شه دهریت دوور له رای سۆزو عاتیفه و ته ره ف گیری، ده ست بردن بۆه ره که یسیک پاش راویژو پیداچونه وه و کۆکردنه وه ی زانیاری دروست و هۆکاره کانی دروستبوونی ئەم که یسه له بریار لیدان هه له ناکه ی ....

جائه وه ی زیاتر ده مه وی هه لوهسته ی له سه ر بکه م له زۆر ریکخراوی ئورگانی سیاسی دا بریار که نادری یان بریاری دروست نادری هۆکاره لیک هه ن بووتته لادان له بایه خی کاری سیاسی و لادان له وه زیفه ی ئیداری و خۆیه تیه که ی لادانه له په ی ره و زیاتر به رینمای ی کارده که ن چ رینمایه ک که زۆرینه ی به رینمای ی ده نگیه واته نووسراو نیه، واته بریاره کانیش میزاجی و لایه نی سۆزداری له خۆ ده گریت، بریاری دروست بۆ

به رزہ و ہندی گشتی بو بہ ٹامانج گہ یشتن سہرچا و ہ کہی
پہ پرہ و ہ کہی تی، پینمایی بریار لیدراوی کونگرہ و کونفرانس و
ئہ و ریکراوانہن شہرعیہ تی بہ ہ لبراردن و ہرگرتوہ. کہ واتہ
گرنگی بریار لہ راستگویی و بایہ خی ٹامانجہ کہ یہ دواتر شہ فافی
پرؤژہ کہ یان باشتر بلین روونی ٹامانجی کار ریخوشکہرہ بو
دہرکردنی بریاری دروست.

سەرکرده (به) نهک سەرۆک

ئەوێ له میژووی سیاسی و حکومرانی زۆرینهی ولاتانی
پۆژهلەت و دەورو بهرمان له رابردوو بینیمان سەرۆک هەمیشە
له لیدوانهکانی دەلی من، سەرۆک له زۆربهی پیتشهاتهکان تاک
لایهنه برپاری داوه و نهگهراوه تهوه بۆ پرس و راپوێژ کردن،
سەرۆک هەمیشە کۆمه لگای تووشی نه هامة تی کردوو، سەرۆک
له ناخه وه باوه ری به هه لپژاردنیکی نیه خوی بکه ویتته بازنه ی
کاندید کردنه وه، به لکو به رووکهش و بۆ دونیای راگه یاندن و
خۆل له چاوی هاوالاتی باس له پرۆسه ی هه لپژاردن دهکات،
سەرۆک ده سه لات هه کانی ره هایه و نابج که س قسه ی له سه ر قسه ی
هه بج و ره خنهش له به ر دیده ی یان مایک و شاشه له دژی
قه ده غه یه، سەرۆک له زۆر بواری له زۆر پرس ناگه رپیتته وه بۆرای
ئه نجومه ن و ده سته ی سەرۆکایه تی، به لام سەرکرده هەمیشە له
لیدوان و ده رکه وتنه کانی وشه ی ئیمه یان ئه نجومه ن یان به کو
ته عبیر له رای ئه وانیش دهکات، سەرکرده هه لپژارده ی خه لک و
به ربژی ری کۆنفرانس و کۆنگره کانه، که چی سەرۆک زۆرجار
به دانان و ده ست نیشان کراوی خانه واده و بنه ماله کانه.
سەرکرده ی دلسۆزو راسته قینه پڕۆژه ی ده سته جه معی هه یه بۆ
به رژه وه ندی گشتی، که چی لێره وه له وی سەرۆک ره چاوی
بازرگانی تایبه ت و برپاره کانی بۆ ئامانجیکی تایبه ته، سەرکرده
خاوه نی پلان و نه خشه یه کی دوور مه ودا یه که چی سەرۆک

لەبازنەیهکی داخراو خزمەتیکی دیاریکراو ئامانجیکی تاییەت
خۆی دەگونجینی. بۆیە سەرکردە (بە) بۆ بەرنامە رێژیەک
کۆمەلگا لە ژێر سایە و ساباتت هەست بەخۆش گوزەرانی و
ئارامی و ئاسایش و دادپەروەری بکات .

باچیتەر (خدر) وەگەر نەبىن

بەراى من ھىشتان درەنگ نىھەر تاكىك لە ئىمە مانان خاوەن
راو بۆچوون و برىارى تەندروستى خۆى بىت لەبەر بچوكتىر
ماف، يان ئەو كارانەى دەتەوى بەدروستى ئەنجامى بەدى
بۆئەوھى لەئەنجام ئامانجەكەى بېيىكى، ئەمەش بە ئاستى
ھۆشيارى و پۆشنىيرى و جورئەت دەكرى، سەرجم ئەو حزب
و كۆمپانىا و كۆمەلە و رېكخراوانەى جىهان و كوردستانىش
سەرەتا بىرۆكەى دروستبوونىان دواتر گەشە كردنىان تاك و
دواتر وردە وردە بۆتە كۆدەنگى و ئامانجى پىكاو، كەواتە توى
تاك ھەمىشە ھەول بەدە تۆ خۆت ئەو كەسە بە رەخنە بگرە،
پىشنىار بکە، بەرچا و روونى بەدە نەك چاوەرپى ھاوړى و
خەلكانى تىركەى و دواتر بلئ منىش وەك فلان، مىللەتانى
پىشكەوتوو بە سەرنج و رەخنەكانىان بوونەتە رەقەم و
لەبوارەكانى ژيان خۆشگوزەرانى و مافىان بۆ خاوەن ماف
گەراندۆتەو، كەواتە باچیتەر نەلئىن بۆ كى خۆمان خراپ كەين،
كى منەتى پىن يە، يان كى كفتەى خواردوو ئەو بچىتە لای
بووك... ئەمانە ھەموو رستە و بىرۆكەى كۆنن. بى ھەلوئىستى
كۆمەلگا نىشان دەدا، بى جورئەتى نىشان دەدا، پۆشنىيرى بەرەو
نەمان دەبا. دەبى ھەول بەدەين بۆ پرۆژەى باش، بۆ گۆرانكارى،
بۆ چاكسازى، بۆ پەرەردەيەكى دروست، كۆدەنگى پەيدا بکەين
و بەرژەوھندى تايبەتەكان وەلا بنئىن ئىنجا ئەوانەى خۆويستن

تەنھا بێر لەگیرفان و مانەوێی خۆیان دەکەن لەرێگای هەلۆیستە
جوانەکان فەشەل بە عەقلە کۆنەکانیان بەئین. کەواتە هێشتا
درەنگ نیە ڕاو بۆچوونی خۆت بە پیشنیاری جوان، ڕەخنە
مەنتق بخە سەر میزی سیمنیارو کۆرۆ دیبەت و کۆبونەوێکان...

چاودیڤری کردن

ئەگەر سەیری ھەر دۆسیە و سیکتەریکی ڤیگابان، ژینگەیی، ھاتوچۆ، پەرودەیی ھەربواریک لەبواری خزمەت گوزاری یان پڕۆژەییەکی سیاسی بکەین بەدیزاین و بە شێوازێکی پوخت و شازو کوالیتی فول و ئەکادیمیانە ھەنگاوی بۆ نرابوو، بێ دوو دلێ بڕۆ دەست خۆشی لە لیژنەیی (چاودیڤری) لایەنی جی بەجێکار وەزارەتە، فەرمانگەییەکە، ڤیکخراویکە، سەنتەریکە، یاخود کۆمەلەییەکی ناو ڤیکخراویکی ئۆرگانیکی سیاسی یە بکەو نووسراوی سوپاس و پیزانینی ئاراستە بکە، ئەگەر ئەوانەیی حکومەت یان حزب بەرپۆە دەبەن ھەر لە ئۆرگانیکی سەروو تا بازنەییەک یان فەرمانگەییەک پینان واییت بەشی پلاننان، ڤیکخستن، ئاراستە کردن، گرنگ ترە لە (چاودیڤری کردن) ئەوا ھەلەییەکی گەورەیی و دەبی بەخۆیاندا بچنەو...، لیروە لەوئ ئەوئ مایەیی نیگەرانییە بۆبەشی پلان دانان لەھەر دەزگاو فەرمانگەییەک بیٹ بۆدانانی کەسییەکان لەبەشی پلان دانان دەبی چەند مەرج وقەیدیکی تیا بیٹ، کەچی بۆ دانانی کەسەکانی بەشی چاودیڤری مەرجیکی وانیه، خۆ زۆرجار بەرپۆەبەر یان کاککی بەرپرس یەکیکی نزیک لەخۆی دادەنی تا کیشەو ئاریشە بۆ پڕۆژەکە، بەشەکە، یان دۆسیەکە دروست نەکات، جا زەرورو پتویستە چ لەحکومەت یان حزب کەسانی ئەکادیمی و شارەزاو تەکنیکار بخرینە خزمەت بەشی چاودیڤری تا چاویۆشی لە کەم

کورپه‌کان نه‌کری و هه‌له‌و کهم و کورپه‌کان به‌سه‌ر لیژنه‌و به‌شه‌کانی چاودی‌ری کردن تیپه‌ر نه‌بی، له‌کو‌تاییدا ده‌لیم چاودی‌ری کردن جاسوسی نیه به‌سه‌ر به‌شه‌کانی تر، به‌لکو بو‌خزمه‌تی گشتی پرۆژه‌و به‌رنامه‌کانه، چاودی‌ری کردن هه‌نگاوه به‌ره‌و چاک‌سازی و نه‌مانی گه‌نده‌لی .

زوو ھەلچوون = بەھەگبەیی بەتال

لەرپووی کارگێرپێوە ئەگەر سەیربکەین دەبینین ئەوانەیی ریکخراویکی توکمەو فەرمانگەییەکن سالانە لەلایەن سەرپووی خۆیان چ بەرپێوەبەر و چ فەرمانبەرەکانی خۆیەتی و ژمیریاری و وردبینی و ئەوبەشانەیی پابەندن بەبنەماکانی (کارگێری کار) سوپاس و پێزانیان بۆ دیتەو، بەدڵنیایەو ئەزمون و پوژگاری کارکردن بۆتە بانگراوندیک زۆر بە زەحمەت ھەلە بەسەریان تێپەردەبیت، یان دەستەوستان ناوەستن لەکاتی بوونی کیشەدا، لە بنەماکانی بەرپێوەبەری سەرکەوتوو ئەوێە چوار خالە سەرکەییەکی (پلان دانان، ریکخستن، ئاراستەکردن، چاودیری کردن) بکاتە ئامانجی بەرپێوەبردن، ئەم چوار ئامانجە بۆ کاروباری حزب و کۆمەڵەو سەنتەرەکانیش ھەمان مەبەست دەپیک، ئەوێ مەبەستمە بیخەمەرپوو ئەوێە زۆر بەی ئەوانەیی لەحزب و لەحکومەت دەکرینە کەسی یەکەم جا بەرپێوەبەری بەشیک لە فەرمانگەیی ئاو، یان بەرپێوەبەری گشتی لە وەزارەتی شارەوانی، یان بەرپێوەبەری فەرمانگەییەک لەسەر سنور، تا سەرۆکی حکومەت.. کەسی یەکەمەکانی ئۆرگانەکانی حزبیش لە خوارەو بەسەرەو بەھەمان شیوە، لەکاتی دەرەشە بۆ پرۆژەییەک، بۆ بۆنەییەک، بۆ ئامانجیک یان ئەوێەتا دەلی ئێوە چیتان پێ باشە من رازیم. یان دەییەوێ رایەکی ھەلە فەرزبکات کە ھیچ بنەماو شیوازیکی زانستی لە خو ناگرێ، ھەلچوونیک

دروست دەکات ئامانجی گشتییەکه ون دەکات، واتە هەگبەکهی بەتالە، لێرەدا بەرپۆهەری سەرکەوتوو، لێپرسراوی سەرکەوتوو ئەوەیە بۆ هەر کاریک دەبی پلانی هەبی و دواتر ریکخستن، دواتر ئاراستەیی بکات، بۆ ئەوەی ئامانج بپێکی دەبی چاودیری کردن رۆلی هەرە گرنگ ببینی، لەکووتایی دا دەلیم ئەوانەیی هەگبەیان بەتالە و لە کۆبوونەوهکان هەلچوون و هەرەشە دەکن (بازار) یان لە شیناوی دایە باوەریان بە بنەماکانی زانستی بەرپۆهەردن نیە .

قسەیهک

لەسەر ڕیزی پێشەوهی کۆرۆ بۆنەکان!!

لەبنەماکانی ئەتەکت (دانیشتن و ئەدای پرسیارو شیوازی دانیشتن) بە نمونە: بچ گومان ھەر ڕیکخراویک، دەزگایەک، ئۆرگانیک کە کۆریک، سیمناڕیک، ئاھەنگیک ڕیکدەخا سەرەتا بێرلە شیوازی ڕیکخستنی کورسییەکان دەکاتەوہ بۆ دیکۆرۆ سیماو مەودای وینەگرتنی کەنالەکان، خاوەن دەزگا و ڕیکخراو و ئۆرگانەکە مافی جولان و جیگۆرکی کورسییەکانی ھەیە ئەگەر پێویست بکات نەک میوان و بەشدار بوو، خالیکی تر کۆرگیژ یان ئەوانەى سەرپەرشتیاری بۆنە و سیمناڕن ئازادن بەچ شیوازیک ڕیگە بەئامادەبووان دەدەن پرسیارو بەشداریکردنەکانیان بکەن، نەک بەشدار بوو، ئەوہی بۆتە دیاردەییەکی ناشرین و دوور لە ئەتەکتی پۆشنییری قسەکردن و وەلام دانەوہی تەلەفۆنە لەکاتی پێشکەش کردنی وتارو ئەو بابەتەى کۆرگیژ بۆی ھاتووە، ئەوہی زیاتر مەبەستم بوو قسەیهک لەسەر ڕیزی پێشەوهی کۆرۆ سیمناڕو بۆنەکان بکەم ئەوہیە زۆریەى بەناو لێپرسراو ئەوانەى بەکاغەز کراون بە پلەدار تەنھا لەکۆبونەوہى حزبى دەبى پەچاوى پلەبەندى بکرى خوش بەختانە چونکە نەخویندەوارن ئەمەش پى شیل دەکەن.... کەچى لەکۆرۆ سیمناڕو ئاھەنگە تايبەتەکان مەرج نیە ڕیزی پێشەوہ بۆ پلەدارو مەسئول بێت، ئەوانەى پۆشنییرن و ھەوارزونشیویان بینیوہ

رئز له خۇيان و خەلكى سقىل دەگرن هەلپەى رئزى
پئشەوه ناكەن... ئەوانەى بچووكن و رەقەم نين سەيركەن
هەمئيشە بئ شەرم ئەگەر شوئىنىش نەبئ كورسى جولاًو دەهئىن
و دىكۆرى بۆنەكەش تئك دەدەن يان سەعاتئك زووتر
پاسەوانئك دەئىرن شوئىنى بۆ بگرن... تكايە رئز له خۇتان بگرن
تا خەلك رئزتەن بگرى...

خۆناسین

به له هجەى سلیمانى میزڵدان و هەولێریش دەلى (دەب دەبە) و لە کەرکوکیش دەلین (شیشلەدان) کەسانی تیگە یشتوو هەمیشە لە هەولێ زیا تر خۆیندە وەو بە دوادا چوونى کە نالەکانى خۆ پیگە یاندە تالە هەر باز نە یە کى ژیان بیەوى ئەسپى خۆى تاو بدات ئاریشە و کیشەى ئەوتوى نیتە پینگاوه، ئەوانەى ئاستى بیرکردنە وە بیان فراوانە و دە یانە وى خزمەت بکەن لە بواری گشتى هەمیشە بە پلان و بەرنامە و پرۆژە و ژمارە وە لە مەیدانى پراکتیکى ئامادەگى راستە و خۆى هە یە و نیشان دەدا، ئەوانەى لە ناکاو دیتە سەرمیزی حازرو هەگبە کە یان خالى یە لە فکرو ئایدیو پرۆژەى خزمەت گوزارى، هەمیشە خۆیان پى خولە پیزە یە و لە کاتى بۆنە و ئەنجام دانى پرۆژە هەمیشە دروشمى گە و رە و دەست بۆ بەردى گە و رە دە بات کە هەموومان دە زانین بەردى گە و رە نیشانەى نە هاو یشتنە، جا وە ک میزڵدان پرکراوه لە هەوا، ئەگینا هیچ لە هەگبە کە ی دانیه... لێرە دا خۆناسین گرنگە تاکە کان هەست بە بوونى خۆیان بکەن و خۆیان لى نە گوێ، بۆ ئە وە ی سەرکە و توو بیت، هەمیشە خۆت پر بکە لە زانست و گە و رە یی لە ریزگرتن ببینە وە نە ک لە وەرگرتنى پۆستیک کە لە بەرخاترى خاترانبیت و بە چاوى خیر پۆست وەر بگرى، جا خۆت بناسە ئینجا بریار بە...

شیاو

لێرەووە نامەوێ ناوەڕۆکی ئەم ستوونەم ئاراستە بیت بۆ کەسێکی دیاری کراو یان دەزگایەک، وەلسێ ئەوەی زۆرجار لێرەو لەوێ باس لەگۆرانکاری دەزگایەک یان ئەنجومەنێک یان ھەر تەشکیلاتیک دەکرێ حزبی یان حکومی، پۆستەکان ژمیریاری، ھەندەسی، دادی بیت، خەڵکانیک سیفی پردهکەنەو ھەنمۆنە برۆنامەیی (ئامادەیی) ھەییە، دبلۆمی لەو ھەرز ھەییە، یان ھونەرە جوانەکانی تەواو کردووە، قوئانگی سینیەمی (تەقەنی) یە، جا مەبەستەکەم لێرە ئەوەیە زوڕنا ژەنەکان، دارو دەستەیی نابەرپرەکان، ئەوانەیی لە پەسپۆری تیناگەن رستەیی زۆر سەیر فری دەدەن بی ئەوەی بزانی ئەم کاندیدە شارەزایی، کاری کردووە لەم بوارە، تەمەن و برۆنامەکەیی لەگەڵ ئەم پۆستە یەکانگیر دەبی یە کسەر دەلی بەخوا فلان (شیاو) بۆ ئەم پۆستە، خۆ زۆرجاریش بەس ناوی بیستوو یان لە دانیشتنیک بینویەتی، وشەیی شیاو نابێ کەسێکی نەشارەزا، ئەکادیمی نەبی بۆ میلاکێک بەکاری بەینی فری بەسەر جمھوریەت نەبی...، برادەریکم دوینی وتی ھەقائیک پۆستیکی حزبی وەرگرتوو ھەبەرئەو یان توانا شارەزایی لە وتاردان نیە و ناتوانی وتاریک لەسەرکاغەز بخوینتەو، لەئێستادا برادەریک لەجیاتی ئەو وتار دەخوینتەو، دوا قسەم ئەوەیە بەرای من شیاو بوون توانایە بریاردانە، چالاکیی و دۆزینەو یان کارە بۆ خزمەتی گشتی نەک

شیرین تہشی نارینسی

شیاوی چاخاردن و بہرگری بیت لہ مانہوہی خود لہ پیناؤ
نہ سریہ و دستکھوتی تایبہتی.

لەبەنەماکانی ئەتەکت (تەلەفۆن کردن) بەنمونه:

بێ گومان هەر ھۆکاریکی تەکنەلۆژیا دروست بوونی لەبەنەتدا ھۆکارگەلیک لەپشت ھینانەکایەیی بوونی ھەبوو، سەرئەنجام لایەنە پۆزەتیفەکانی زیاتر بوو بۆیە ھەنگاوی جدی و خێرای بۆنراو، بەکارھێنانی تەکنەلۆژیا بێ ئاستی رۆشنیری ھەمیشە مایەیی سەرئێشەیی بۆ تاک و کۆمەلگا دروست کردوو، ئەگەر سەیری عێراق بەگشتی و کوردستان بەتایبەت بکەین ھاتنی ئەم باھۆزە خێرایەیی تەکنەلۆژیا جا بەھەموو جۆرەکانی فەیسبۆک، جیھازی موبایلی زێرەک، تیکتۆک، ئەبیات..... ھتد، من نامەوی ھەلۆستە لەسەر ھەموویان بکەم، بەلکو ئەوەی ئەئێستادا بۆتە مایەیی بیزاری تەلەفۆن کردنە کە بەکارھێنانی لەلایەن ھەندێ خەلک نیگەرانی زۆری لێ کەوتۆتەو، دیارە لایەنە باش و پێویستیەکان ئەوەندە زۆرن باس کردنیان ئاسان نیە، بەلام دەبینین بێ رەچاوی کردنی کاتی کەسی بەرامبەرت بزانی، بێ ئەوەی لێی بپرسی کاتەکەت گونجاو، شوێنەکەت رینگات دەدا وەلام بەدەیتەو، یان مەجالی قسەکردنت ھەیە، جاری پینچ دەقە چاک و چۆنی و ھەوال پرسینی خۆت و خانەوادەو تەنانەت ھەوالی مالی خەسۆشت دەپرسی، ئینجا دیتە سەرمەبەستی تەلەفۆن کردنەکە، خالیکی تر تەلەفۆن کردن لە شوێنە گشتیەکان وەک فەرمانگە، ناو پاس و تەکسی، یان کۆرۆ سیمناز بەدەنگێکی گەورەو ناشاز بێ رەچاوی کردنی تیکدانی جەوی

دەورو بەرت، خالیکی تری گرنگ که لادانە لە بنە ماکانی ئەتە کیت
کاتیکی بە رامبەرە کەت قسە دەکات تۆ خۆت بە مۆبایل سەرقال
بکە...

زۆر جار خاوەن مال خۆی بە مۆبایل سەرقال کردووە میوان
هەست بە غووبن و پەشیمانی دەکات لەم سەردانە، ئومید دەکەم
لەکات و لە شوین و بۆ حالەتی زەرور مۆبایلە کانتان بە کار
بەین...

دایکان لەبارەیی هاوسەرگیری لە جیات کچە کانتان

بریارى پێش وەختە مەدەن..

جیگای داخە پێژەى تەلاق و کێشەکانى نەگونجان لە پرۆوى کۆمەلایەتى ئیجگار زۆربوووە دادگا و پارێزەرەکان گەواهی ئەوراستیەم بۆ دەدەن کە ئەو ژمارە زۆرە زەنگى مەترسیە لەسەر کۆمەلگا کەمان، ھۆکارگەلیک ھەن وەکو تیک نەگەیشتن لە پرۆسەى هاوسەرگیری، بەھۆى کەمى تەمەنەو، قەیرانى دارایی، بیکارى، بەھەلە بەکارھینانى مۆبایل و فەیسبوک، تەکنەلوژیا بەگشتى، ئەوھى من دەمەوى ئەماژەى پێى بەم زۆریک لە دایک و باوکى ئیستا و پیشووش، بەبێ ئەوھى پرس بەکچە کە بکەن پێشووخە بەلین دەدەن. زۆرجار بەنمونە کچە کە لەقوناغى ئامادەبى یە، دایکى بەلین بەخزمىکى نزیکى خۆى دەدا کە کچە کەى پێى بدات، زۆرجار کچە و کورە دلیان دەچیتە سەر یەک، کە کچە دەچیتە زانکۆ یان پەیمانگا بەھۆى کرانەوھى دونیایە کى ترو بینى روخسارى تازەو ھەلسوکەوتى تر پاشگەزبوونەوھ لە دیدى کچە دیتە ئاراو، ھەندى جار بەپێچەوانەشەو کورە کە پەيوەندى دروست دەکات لەگەڵ یەکیکى تر، لێردەدا ھەربریارىکى سەپاندن لەلایەن دایکان و باوکان ھەلە یە کى کوشندە یە و ئایندە یە کى باش چاوەرپى ئەو کچ و کورانە ناکات، بۆ یە ھىوادارم بەلینى پێش وەختە لەچارەنووسى کچ و کورە کانتان نەدەن.

ژینگەى دەوروبەر

ئەگەرتوانم مەبەست و پەيامەكەم بەدروستی بگەينم دەمەوى چەند وشە گەلىك ريزبەكەم لەسەرژینگەى پيگەياندى منداڵ تاقۇناغى ھەرزەكار، بە بۇچوونى من ديارە لەسى وئىستگە كاريگەرى بنياتتانى منداڵ بۇ پەروەردەكردنى ئاكارو تايبەتمەندييەكانى رەنگدانەوہى ئەرینى و نەرىنيیەكانى بەدەر دەكەوى. ۱- قوتابخانە ۲- دايك و باوك ۳- ژینگەى دەوروبەر، بى گومان ھەموو دايك و باوكيگ گەرەكیەتى منداڵەكانى بەباشى پەروەردە بكات بەپيى توانا و ئەو كاتەى بۇى دەرەخسى چاودىرى بكات...، ھەرخیزانیک بۇ خیزانیکى تر بەپيى ئاستى رۆشنیبری جیاوازی ھەيە، قوتابخانەش كەدەكاتە مالى دووہمی منداڵ ھەموو ھەولى خۇيان دەدەن تا پەيامى پەروەردەو فيرکردن لە ھزرى قوتاييیەكانیان خەزن بکەن سەرەراى ئەوہى لەم قۇناغە قوتابخانەكانیش بەھوى كۆرۇناو بارودۇخى موچەو دەستیوہردانى حزب ناتوانن وەك پيويست پەيامەكە بگەيەنن، ئەوہى لای من گرنگە خالى ستيەمە دايكان و باوكان بەئاگا بينەوہ ژینگەى دەوروبەر بۇتە جيگای مەترسى بۇ منداڵان و ھەرزەكاران كەلادان لەوى وە سەرچاوە دەگرئ، بەھوى چاودىرى نەكردنى منداڵەكان چەندین ديارەدەى وەك جگەرەكيشان، نيزگەلە، كافتریا، ھەشيش، پەيوەندى نادروست بەناوى خۆشەويستى لەتەمەنى ھەرزەكارى و لەخستە بردنيان

بۆتە کیشەى هەر گەورە بۆ خیزان و حکومەتیش بەگشتى، بۆیە
لەم قۆناغە بەئاگابوون لەخالى سى یەم کە دەکاتە ژینگەى
دەورو بەر بۆ مندڵەکان کارىکى لەپیشینەى هەرە گرنگە بۆئەو
مندالەکانمان دووربخەینەو لە کارەساتى چاوەرپوان نەکراو،
بەلگەش بەدواداچوونە بۆ دادگاو بەندىخانەکان بزانی برادەرو
هاورپى خراپ چ ئاریشەىەکى جەرگبى بەسەر ئەم نەوہیە
هیناوە، بەھیوام هەموو لایەک دووربین لەدەردو کارەساتى
ژینگەى خراپ...

سەرەداویک بەیڵنەو

کاروان و ڕەو ڕەوێ ژیان ڕەو له هەورازو نشیو، خوۆشی و ناخوۆشی، ساردو گەرم هتد...، وێرای ئەوانەى له پینشەو ئەماژەمان پێدا، لەگەشتی ژیان ڕووبەڕوومان دەبنەو دەبێ هەولێ لیک تیگەیشتن و تەبایی نیو تاکەکان ببیتە ڕۆگرام و بەرنامەى زۆرینەمان، بۆ ئەوێ نیوان تاکەکان هەر بەبرایەتى و خوۆشی بمینیتەو هەول بەدەین بەرێزەو مامەلە لەگەل یەکتەر بکەین و بەگەورەى سەیرى یەکتەر بکەین، ژیان خوۆشە ئەگەر بەخوۆشەویستی یەکتەر، بەرێزو ستایشى کارە جوانەکانى ئەم و ئەو بناسرێ و دەست خوۆشانە ببیتە بنەمای کارکردن، جا لەنیو ئەو هەموو کارو دەوام و بینەو بەردەى ژیان زویربوون، لیک تینەگەیشتن دیتە ئاراو بەلام مەرفە ناخ پاک و ئاست بەرزەکان هەمیشە دوور سەیر دەکەن، لەکاتى کیشە دروست بوون لەنیوان تاکەکان ئەویش هەموو کارو ڕۆژەو نووسین و شتە جوانەکانى بەرامبەرەکەى سفر ناکاتەو، لەم حالەتە دەبێ (سەرەداویک بەیڵنەو) بۆ ڕۆژگارێک مەجالى ئاشتبوونەوێ تێدابیت، ئومید دەکەم هەموو لایەکمان بەخوۆشەویستیەو ڕوانینە ژیان، شتە بچووکەکان لەیەکتەرى گەورە نەکەین و (بەداویى) نەکەین. لەهەر کیشەو ئاریشەیک سەرەداویک بەیڵنەو بۆ ئاشتبوونەو.

ئەفەس تەنگ

مێژووی مەرفایەتی بە ئەزموونی ژیان و کردووەکانمان کارتی دەست و کارتی دلمانی خۆیندۆتەووە که ئێمە چمان لەناخ و بێرکردنەووەکانمانە، چۆن پەلکێشی شتی تاییەت و بەرژەووەند خوازی دەبیەت، هەمیشە بەرژەووەند خوازهکان خەلکی ناخ پەشن، بیرو هەست و دلایان لای پارەو بەرژەووەندیەکانیانە، دلایان سۆزو بەزەبی و خۆشەویستی تیا نیه بۆیە ئەفەس تەنگیان پیوہ دیارە، هەمیشە بێر لەوہ دەکەنەوہ چۆن بۆسەو کەمین لەهاوریکانیان دابنێنەوہ، تاخۆی لەناویان ببیتە ژمارەیک و بەرژەووەندی خۆی پیاڕیزی و لەسێما پیاوچاک، لەگفتوگۆ دونیایەک زانیاری وکەچی لەکردار بێ بەرھەم، هیوادارم ئەوانەیی بەرژەووەندی خوازو تەنھا خۆ ویستن بیان خەنە دەورەیکە فۆل سەربازی و پۆشنبیری، تالەویوہ سەرقالیان بکەن و بیان خەنە بازنەیکە بزائن دونیا هەربۆ گروپ و کەسانیک نیه چیان بوئ بۆیان بچیتە سەر، لەکۆتایی دا دەلیم ئەم کەسانە لەکار و دەوام و گەشت و تەنانەت میوانداریشی لەگەڵ خۆش نیه.

ئەووی غەش دەکات لە ئیەم نیه

خۆشەویستان ئەم پینچ وشەیه (ئەووی غەش دەکات لە ئیەم نیه) لەوانەیه لێرەو لەوئ خەلک هەبێ بەسادهیی لێی پروانی یان نەزانی غەش کردن بۆ مەرام و مەبەستیک تا چەن سالیکی یان ماوەیهک بەرەمەکهی خوش بیته یان ئامانجهکهی بپیکێ، وەلی پاش ئاشکرا بوونی تالیهکهی زۆر زیاترەو باج و ریکارهکانی قورسترە، سەرەپایی ئەووی پەیره و کردنی هەرغەشینک بچووک یان گەرە سەرئەنجام دەروونیەن هەر ئاریشهیه بۆ هزرو میشک، لیکۆلینهو و تووژینهو و هەمان بۆ دەردەخەن ئەوانە ی غەش دەکەن پاش ئاشکرا بوونیان (پەشیمان بوونەتەو) غەش هەر غەشه بەلام لەگەڵ فەرمانگە و دەزگاکانی حکومەت باجهکهی قورسترە لە پرووی ریکارهکان و پێ ژماردن و پووبه پرووکردنەو و تە لەگەڵ دادگا، لەووی توو غەش لەگەڵ دوکانداریک، خزمیکت، هاوبه شیهکی مەدەنی، لەوانەیه بە سولحی عەشایری پیک هاتنیک بێتە ئاراو، دواجار غەش هەر غەشه و ریکارهکانی جیاوازن، بۆ دونیایهکهی تریش غەش هەر غەشه و دەقه ئاینیهکان هۆشیاریان پێ داوی بەتایبەت بەو مانشیتە ی سەرەو، پینچ وشە وەلی دونیایهک ماناو دونیایهک بەرچاو پرووی. بەهیوام کەس بیر لەغەش نەکاتەو، ئاقیبهتی غەش دلتهنگی و بەدبەختی و زیندان و مایه پووچ بوونە...

ژینکی ژێرو عاقل بە پیاوێکە ی گووت:

ئیدارە ی برادەرە کۆنەکانت بەدە واز لە برادەری تازە بەینە

برادەریکم هەیه پیشمەرگە ی دیرینه، پیاویکی لیوان لیوێه لە ناخ پاکێ، لە دلسۆزی، لە بواری کۆمەلایەتی، ئەو برادەرەم لە کوێ بیت قەرەباغی و کار بەریکردن و خەمخۆری و دلسۆزی لەوێیه، لە زۆر قۆناغی پیشمەرگایەتی و حزبی تانیستا سەرکەوتوو بوو، لە یەکێک لە هەلبژاردنی نوینە رانی پەرلەمانی کوردستان خۆی کاندید کردو لەدوای راگەیانندی ئەنجامەکان ناوبراو دەرچوو، زۆر جار من دەلیم چاکە بکە، پیاوێتی بکە، بەخشەرە، چاکەکانت بە زبێ تەقەتەق دابەه رۆژیک دادی لە زبێ پردی (ئالتووون کۆپری) وەریدەگریهوه، پاش دەرچوونی ئەم برادەرەم لە هەلبژاردنی نوینە رانی کوردستان، یەکیک دەباتهوه مالهوه بو نان خواردن، ژنەکی بانگی پیاوێکە ی دەکا دەلی فلان ئەوه کی یە قەت نەمدیوه و برادەرت نەبووه. ئەو برادەرەم دەلی ژنەکی ئەوه برادەری تازەمە، بە پیاوێکە ی خۆی دەلی برادەری تازە مەگرە هەولده ئیدارە ی برادەرە کۆنەکانت بەدە، تو پینچ هەزار ژمارە تەلهفونی برادەری کۆنت لایه هەر ئەمانه بەسەر بکەیتهوه و ئیدارەیان بەدیت لە هەلبژاردنەکانی داهاتوو سەرکەوتن بە دەست دەهینی.

منیش دەلیم (یەکیتی) تو ئیدارە ی کەس و کاری شەهیدان و پیشمەرگە ی دیرین و کەم ئەندامی سەنگەر و تیکۆشە رانی دوینی

شیرین تەشی نارینسی

و موچه خۆران و کادیرانی خۆت بدەى سەردەکهوی پێویست
به برادەری تازه ئەملاو ئەملا ناکات ...

وەفا نواندن

ئەگەر بۆ رابردووی هەندێ رۆوداو یان میژووی کەسایەتییەکان بگەرێنێنەوێ دەبینین هەندێ تاییبەتمەندی و بنەما کۆمەڵایەتیەکان نەبوونە رێگر بۆچارەسەری هەندێ کێشە و ئارێشە (باو) لەعێراق و کوردستان و دەورووبەرمان، خۆ زۆر جارێش لەهەندێ قۆناغی تاییبەت سەرماوە و پوولیش نەبوونە مایەیی خۆشی یان رزگاربوونی کەسایەتییەکان لەزۆربەیی ئەو میژووانەیی بوونەتە مایەیی نیگەرانی مالبات و میرو پاشاوسەرۆک ھۆزەکان چونکە گیانی (وەفا) لەرۆحی کەسەکان بوونی نەبوو. خۆزۆرجار وەفاداری بۆ کەسێک لەهەندێ قۆناغ لە کاتیکی جیاوازی یان لەشوێنێکی تاییبەت ئەم وەفاداریە بۆتە وەبەرھێنانەوێ گیانی چەند کەسێک، دە تۆش بێ بەرامبەر وەفا بنوێنە...

دەم بە پێکەنین و کەسێکی وەفادار بە دەبیتە کەسێکی بە شەھم و خۆشەویستی ھەموو کەس، وەفانواندن دەگەرێتەوێ بۆ هەندێ کەس کە لەناخەوێ وەفای بەرھەم ھێناوێ و وەفا پەخس دەکات، ئەوانەیی خۆشەویستیان ھەبێ بۆ کەسێک لەکاتی ناخۆشی ئەو وەفاداریە دەبێ بسەلمێندرێ، تاوێ کەسە وەفادارەکان لەنزیکەوێ بیانناسین.

ویژدان = بە دواپۆژ

لەم تەوەرە ستوون ئامیزەم نامەوی پینووسە کەم گشتگیر بە کەم بۆزۆر بەی باس و خواسی ژیان، ئەوەی منی پەلکێشی نووسینی ئەم تەوەرە کرد، لەمانگیکی پیرۆزی وەک پەمەزان و شەیی (ویژدان) بوو، ئەوانەیی سەرقالی هەرکاسبی و پەیدا کردنی بژێوی پۆژانەن بۆ خۆی و خانەوادەکانیان جیگای شانازی و پێزگرتن، بەلام لەناویاندا کەسانیک هەن خۆیان پێ موسلمانەن و لەهەریمێکی موسلمان نیشته جی بوونە لەوانەشە لەئێستا نوێژبکات و پۆژووش بگرێ کەچی کالاکەیی بەگران دەفرۆشی، یان دەستکاری مادەو بری کەلۆپە لەکە بکات تا لەپووی پیکهاتەو گۆرانکاری بەسەریبێت و نرخیی گرانتر بفرۆشی، بەنمونه برادەرێکم دوینی برا قەساییک قیمەیی کەبابی پێ فرۆشتبوو، سوینتان لەسەرم نیە لە چوار بەش یەک بەشی گوشت بوو، باقی تری چەوری بوو بەهەمان نرخیی گوشتیکی نایاب، واتە کەبابە کە ریک توایەو بوو چەوری، کاکیی قەساب ئەو دامان نا کپاری لە جۆرو ناسکی گوشتە کەیی نەزانی، ئەیی بە چ ویژدانیک خۆت تووشی شەرمەزاری بەرامبەر خوای گەورە و کۆمەلیک کەسی بەپۆژوو کرد.

هیوادارم لەم مانگە پیرۆزەدا ویژدانتان ئاسوودە بکەن تا لەم رێگایەو ئاسوودەیی و دلنایایی لەنیوان کپارو فرۆشیار بیتە بوونەو...

خۆبەزلزان + پیاوی بچووک = جیاوازی

بەپێی ئەو بەدوا داچوونەى چەندین سالە من بەدواى ویلم بۆ ئەو کەسانەى لەبەرەتدا هیچیان لەبارنیه واتە لەسرکیتەوه کوژاينه وه که چی له بۆنه و شوینە گشتیه کانی گفتوگۆی لی ئەنجام دەدریّت کەسانی بچووک و خۆبەزلزان هەمیشە دەیانەوی کۆنترۆلی دانیشتنەکان بکەن و پرای خۆشیان بچەسپینن، کەدەچنە شوینیکیش ئەو کەسانە دەبێ هەر خۆیان سەری مەجلیس بگرن و زۆرتەین قسە قسەى ئەو بیّت، بەهۆی ئەو هەى لەهزریان نەقس هەیه، لە کردەوه نەقس هەیه، لەهەمان کات بێ کردارن و ئارەزوو بەخزمەت کردن ناکەن، ناچار درۆ لەپێناو درۆ دەبیته بنەمای خەونەکانیان، لەبەنەماکانی ئەتەکیّت (سەردان) بەنمونه دەبێ حسابی کات، شیوازی پرسیار، ئامانجی پرسیار لەبەرچاو بگیرین...، وه رهچاوی ئەو هەش بکریّت کەچوویتە هەر فەرمانگە و دەزگایە ک حزبى بیّت یان حکومى، مەدەنى دەبێ لە ماوەیه کی کەم مەفهومی کارو چۆنیەتى دەربرین بکەیتە ئامانجی دیدارەکەت، نەک شوینى کار بکەیتە دیوه خان و کەسانی دواى خۆت فەرماؤش بکەى و حسابیان بۆ نەکەى...

تکایە ساویلکە مەبن

قورئان و ناین بەکارمەهێنن بۆ مەرامە گلاوەکانتان...

هەرکاتێک دەسەڵاتدارانی کورد بیانەوی شکست و نەکسەیهکی خۆیان پەردەپۆش بکەن و بەنویژی نیوەرۆ خۆل بکەنە چاومان، هەڵدەستن بە سیناریۆی جیاواز جیاواز بەلام سیناریۆ نووس لەهەموو دەقهکانی لاوازی خۆیی و ئەوانەیی پشت پەردە بەلاوازی دێتە مەیدانی شانۆکە، هەموو جارێک سیناریۆیەکی ئاشکرا دەبێ، ئیوه مووچەتان پێ نادری، پرۆژەیی خزمەت گوزاری بوونی نەماوە، کەرتی پەروەردەو تەندروستی ئەمەحالیەتی، تخوا شەرم لەخۆتان و حکومرانی ناکەن کەچی دەتانەوی خەلگی سوری، دانیشتووی هەولێر، خێرە لە شویینی نیشتهجیبوونی سەما ناکات کەچی دەچیتە شارێکی تر خۆی نمایش دەکات، لەهەمان کات گروپێکی کۆیلەیی بەناو ئیسلامی و دەستەمۆی سێبەری حزبیەک دەچن نوێژ لەم شویینه دەکەن، ئەمە زەنگی کارەساتە پێمان دەلی لەژێر هەژموونی (حزبی) شەری شارچیهتی بەعەقلیەتی رژیمی پیشوولەمیشتکی رۆلەیی کورد ئەچینن...

لەلایەکی تر خوشکیک بە بروی تاتۆ، بە برژانگی سناعی، بە لیوی فیلهری بە مایکەپەوه، بەقژی پر لە مواسفاتی موجههکراوی شانەکراوی دوا مۆدیل، دیتە سەرشاشەوه دەلی

کە بینیم لەسەر جادە بەکتاب دەچوو، هەونیه، بەدەفتەر دەچوو،
پەر نیه، ئەمە مەتەلە یان دیسان کاکێ سیناریۆ نووس نەیتوانی
دەقی سیناریۆیە کە وابنووسی هەر هیچ نەبێ هەفتە یەک ئاشکرا
نەبێ کچە کە وتی چاوم تاریک بوو نەشم زانی قورئانە کە بینیم
لاپەرەکانی قورئانە زۆر پێ تیک چووم، ماشالە خوشکی
موسلمان، ئەو هەموو دەستکاری و میکیاج کردنە ترسە لەخوا،
لەوانە یە موسلمانیکێ تازەگەری و مۆدیرنە ی سالی ۲۰۲۱ بیت ...
من ئەو بابەتە نوێ یەم نەبینووه، ئیستاش لێرەو لەوێ خەلک
هاندەدەن بێ ئەوێ لەناوەرۆکی بابەتە کە تیبگەن خەلک
هاندەدەن گوا یە بەرگری لە ئاین و ئیسلام دەکەن، بەرگری لە
قورئان بە درۆ و سیناریۆ تۆندوتیژی ناکرێ...
قورئان و ئایین فیرمان دەکەن باوەرمان بە پیکەو هێی و
هاوکاری و خۆشگوزەرانی یە کتر بێ نەک قولکردنەو هێ
عەشایری و شارچیەتی...

تکایە (هۆگر) مەبن!

هۆگر بوون بە پێی ئەوانیاریانە ی من هەمە بە تاییبەتی بە سوود وەرگرتن لەو تەمەنە ی بەرپیم کردوو، ئەوانە ی هۆگری کە سێک بوون لە هەردوو پرەگەزی بەرامبەر زۆر بە دەگمەن لە کۆتایی خۆش بەخت بووینە، یان ئەوانە ی خۆشەویستی و هۆگری راستەقینە ی خۆیان دەربریووە بۆ بەرامبەرە کە ی بە یی پرەچاوی ریز گرتن لە پرای بەرامبەرە کە ی بە پۆزیکە وە (R) ی پێداو، جا بابەتە سەرەکیە کە ی من راستە و خۆ پە یوئەندی بە هۆگر بوونی سۆزداری نیە، ئەوەندە ی هۆگر بوونی منداڵ بە ئایادو مۆبایل، کەسانی گەرە بە خۆخەریک کردنی یاری و شارەزابوون لە وکۆمپانیانە ی خواستیان لە سەرە، هانا بۆ دەیان کەسی تاییبەت دەبەین کە هۆگر بوونی خۆی دەربریووە بۆ کە سێک کە چی وە لāmە کە ی نەخیر بوو، ئەگەر بە گەر پێینە وە بۆ چەند سالی رابردوو ژنان زۆر بە ی کاتەکانی خۆیان تەرخان دەکرد بۆ سەیرکردنی فیلمی تورکی، هۆگر بوون بەرامبەر فیلمیک کە لە پرۆی پەرودە یە وە هیچ سویدیکی نەبوو کە چی لە کاتی هاتنی فیلمە کە هەموو کە لوپەلی مال بدزری ئەو بچ ئاگایە...

لە کۆتایی دەلیم هەتا پیتان دەکری هۆگر مەبن بە کە سێک کە ریزو وە فای بەرامبەرت نەبوو، هۆگر مەبە بە سەیرکردنی فیلمیک، درامایە ک، شانۆگەر یە ک لە پرۆی پەرودە و بەرزبوونە وە ی ئاستی رۆشنییری سوودی نەبی...

بەھىچ شىئودەيەك ھۆگرى ئەتارىيەك و يارىيەك مەبە كە كاتەكانت
بەفیرۆ دەداو سەرئەنجام تووشى كەم بینىنى چاويش دەبى...،
بەھیوام ھۆگرى خویندەنەوہو بابەت گەلیك بن لەپووی
خۆشگوزەرانى و پۆشنبیری و ژینگەیی سوودیك بەخۆت و
دەوروبەرت بگەيەنى...

خۆت میوانی، هەول مەدە بێ پرسی خانەخوێ،

کەسیتر بکەیتە هاوسەفەرت...

دەمەوێ پێش ئەوەی بچمە سەر مانشیتی بابەتە کەم بۆتان بگێرمەووە کە برادەرێکم لە هاندەرانیوە گەرابوووە لەگەڵ خێزانی کەم بۆ کوردستان، تیلی بۆ کردم کە ئارەزوویانە سەفەریکی مالى دوو مەم بکەن لە گوند، ویستمان بەرێ بکەوین خزمیکی برادەرە کەم بێ ئەوەی پووختە تیک وەرگری، یان پێشتر باسی کردبێ سەرکەوتە ناو ئوتۆمبیل ژنە (ئەوروپی) پووختە ساری گۆراو یە کسەر داوای لیبوردنی کرد کە ناتوانی درێژە بە سەفەرە کەم بدات، پۆژی دواتر پیاوێ کەم بۆی پوون کردمەووە کە ژنە کەم تووشی شوک بوو بێ بەرنامە و پێش وەختە، بێ رەزامەندی ئەوان چۆن دەبیتە هاوسەفەر...

هەندێ جار پێش ئەوەی بێر لە هەندێ بابەت دەکەیتەووە کە زۆر هەلە تێ دەکەوێ کە تۆ مەبەستت نەبوو، کەچی بێ پلانی و بێ وشیری تاک جەوی چەندین خێزان تیک دەدا، یان دەربارەوی گەشت لەگەڵ چەند خێزانی کە گەشت رێک دەخەن پاش تاوتوویی کردنی کپین و دابینکردنی هەندێ شت، سەیردەکە یە کێک لە هاوسەرانی هاوگەشتە کەت پوری یان خوشکی یان هاوڕێیەکی دەوامە کەم لەگەڵ خۆی دەهینێ بە دلنیا یی نامۆیە و لەوانە یە بە ئاسوودەیی ئەوانی تر نەتوانن هەموو هەلسوکە و تیک بکەن، جاری واش هەیه ناوبراو خۆی میوانە کەچی تەلەفون بۆ

فرێندەكەى دەكات یان هاوپیۆلهكەى دەكات، بى ئهوهى راي
خاوهن مال وهر بگرن، جاهیوادارم هه ندى گهشت ههیه بۆ
دلخۆشى خۆت ژینگهى گهشتهكان مهشیۆینن بههینانى كهسى
تر...

قسه كردن له م تەوهره له سالى ۲۰۲۲دا ههست دهكهم (عهیبهیه)
بهلام زهروره ههريهكێك له ئیمه مانان خانهوادهكەى
وشیاربكاتهوه، ئهگەر بانگێشتى رهسمى نهكرابى، نهك هه ر بۆ
گهشت كردن، بهلكو بۆ بۆنهو كۆپو سیمنارى تايبهتیش ...

نا بو ژن کوشتن!

له چه‌ند پوژی رابردوو ستوونیکم له‌سه‌ر مانگی رهمه‌زان نووسی که له‌ گرنگی و پێویستی‌ه‌کانی مانگی پیروزی رهمه‌زان نه‌گه‌یشتووین، به‌داخه‌وه زورنیگه‌رانم وه‌زوربه‌ی خه‌لکانی تریش نیگه‌رانی خویان ده‌ربریوه له‌سه‌ر دیارده‌ی ژن کوشتن... له‌م(ته‌وه‌ره)ش وه‌کو کوردی کوردستانی عێراق له‌پروسه‌ی هاوسه‌رگیری تینه‌گه‌یشتووین وشه‌ی کوشتن واته‌ نه‌مانی که‌سیک له‌سه‌ر دونیا، ره‌شکردنه‌وه‌ی هه‌موو خه‌ون و پلان و به‌رنامه‌ی که‌سیک له‌سه‌ر زه‌وی له‌بنه‌په‌تدا زوربه‌ی کات به‌ غه‌درو به‌ ناحالییوون له‌ بنه‌ماکانی ژیان و پێکه‌وه‌یی ئەم کوشتنه‌ بی‌ بنه‌مایانه‌ دیته‌ بوون .

جاریکتیر به‌ناچاری ده‌بی باسی دووشت بکه‌م یه‌که‌میان یاساو جی به‌جی کردنی لی‌ره‌و له‌وئ به‌ یه‌کسانی، دووه‌میان ئاستی هۆشیاری سه‌رۆک خیزان، خالی دووه‌میان حه‌قه‌ هه‌لوه‌سته‌ی له‌سه‌ر بکری و ببیته‌ جیگای ده‌رده‌شه‌و گفتوگویی ناوه‌نده‌کانی زانکو، چۆن ده‌بی کور و کچ له‌ته‌مه‌نی (١٢) سالی هاوسه‌رگیری بکه‌ن، به‌چ پێوه‌ریک مندالیک ده‌خه‌یته‌ ژیر به‌رپرسیاریه‌تیه‌کی گه‌وره‌و قورس که‌ هه‌یشتان عه‌قلی کامل نه‌بووه، مندالیک پووبه‌پووی هاوسه‌رگیری ده‌که‌یته‌وه‌ هه‌یشتان ئاره‌زووی له‌ یاری ساپ ساپانی و قاقایانی بیت، مندالیک هه‌یشتان ئاره‌زووی له‌ سواربوونی پشته‌وه‌ی تویتا بیت بزانی چۆن (با یاری به‌قژی

دەکا) زۆر جار دەلێم کارەساتە خۆی مندالە و مندالی دەبی،
تاوانە کە لە مندالەکان نیە دایک و باوک ھۆکاری سەرەکی ئەم
کوشتن و بڕینە ی نیو کوردەوارین، خۆ ئەوانە ی لە پرووی
تەمەنیش گەرەن دەکوژرین لە تیگەیشتنی پرۆسە ی
ھاوسەرگیری نەگەیشتون، لە مادەو بڕگەکانی دەستوری ئاین
تینەگەیشتون ئەگینا (تەلاق) بۆ دانراوە، واتە دەرچە یە کە بۆ
پزگار بوونی کیشە ی ژن و میێرد...

کەواتە مەیان کوژن بڕۆنە دەرگای دادگاکان و لەو ی بەبوون
و نەبوون کیشە کانتان یە کلابکە نەو، نابۆ ژن کوشتن بەھەر
ھۆکارو لە ژیر ھەرنایک...

خوای گەرە پشت و پەنای ئەوانە بیت کە تاوھ کو ئیستا لە
پرۆسە ی ھاوسەرگیری تینەگەیشتون...

زۆلم و ستەم و داگیرکاری

بۆ کەس ناچیتە سەر تا هەتایی...

هەرچەندە لە پڕۆژە نووسینی ئەم جارەم کە نزیکەی بیست رۆژە دەستم پێ کردوووە خۆم لە باسی نووسینی سیاسی و حزبایەتی تەسک نەدەم و تەرەفگیری وەلائی سیاسی و کەسی و هیچ گروپیک نەبم. ئەو مانشیتە سەرەوێش ئومێد دەکەم پەلکێشی سیاسەت و حزبایەتیم نەکات، ئەگەر ئاورپیک لە میژووی خۆمان و ولاتانی دەورووبەرمان بەدینەو دەبینین زۆر کەس بەهۆی ئۆرگانی وەشیرەت و بازرگانی ناو و ناوبانگی ئیبراز بوو، بەهەرشیوەیەک لەشیوەکان جەلهوی دەسەلات و بڕیاریان کەوتە دەست، ئەوانەیی دەبنە بڕیار بە دەست، وشەیی بڕیار بە دەست مەرج نیە تەنها بەرپرس بڕیار بە دەست بن، دەکرێ فەرمانبەریک و هاوالاتیەکیش لەمالەووە لە فەرمانگەیی خاوەن راو بۆچوونی خۆیان بن و بڕیاریشیان بە دەست بیت... جادەمەوێ بلییم بەرپرس بوون زۆر گرنگە خاوەن دەسەلاتیکی رەهابییت، بەلام زۆلم نەکات... باوکیک بیتی خاوەن رایەکی بیکەم و کورپی و هاوکارییەت لەمالەووە زۆلم لە مال و مندالی نەکات... ئەوانەیی زۆلمیان کرد لە زۆر ولاتان بوونە میوانی قەفەز لە بەندینخانەکان، زۆلم کردن تەنها هی کەسە بێ باوەرو تینەگیشتوووەکانی ولاتانی رۆژەلاتە، ئەوانەیی خۆیان پێ گەورەبوو لە هەندێ پۆست و پایە سەرئەنجام وەک سەدام حوسینی لی دی.

بۆ نەۋەى كەس نىگەرەن نەكەين

(باخۆشترىن يادگارە كەنمان لە ژىرسىيەرى بىرەۋەرە ناخۆشەكان

نەبى)

بۇرپۇرتىكى ئەكادىمى خەرىكى خويندەنەۋەى بەراوردى بابەتىك بووم لە پەرتووكى بنەماى زانستى ئابوورى (مبادىء علم اقتصاد) لەھەمان كات لەتەلەفزيۇن كورپو كچىك لەگفتوگۆيەكى رۆمانسى گويم لى بووكچەكە رېك ئەو مانشىتەى بە كورەكە گوت (بۆ نەۋەى كەس نىگەرەن نەكەين باخۆشترىن يادگارە كەنمان لە ژىر سىيەرى بىرەۋەرە ناخۆشەكان نەبى) سەيربەكەن ھەندى بىر كەردنەۋە، بۆچوون، راي سەلىم، مەنتقى بىر كەردنەۋەى جوان نە بەتەمەنە، نە بە ھەبوونى پروانامەى بەرزە، نە بە دەۋلە مەندى و ھەژارى يە.. بەلكو ئەم چەند وشەيە بۆ ئەۋە دەگە رېتەۋە كە خەسووى خەراپ بۆ مەرامە تاييەتەكانى ژيانى كورەكەى و دلخوازى كورەكەى بەرەۋە ھەلدېرىكى ناديار بردوۋە، واتە ئەو كچە ھەژارەى كورەكەى خۆشى ويستوۋە ئەو دەيەۋى خەۋنەكانيان لەبار ببات، پاش دەر كەۋتنى راستەيەكان بۆ كورەكە كە دايكى رۇلىكى خراپى بىنيوۋە بۆ لەبار بردنى ئەم پرۇسە خۆشە ويستىيە، كورەكە ھەرەشە لەدايكى دەكات لاي خۆشە ويستەكەى كەچى پاش ئەو ھەموو ناخۆشى و

سوکایه تییهی به کچه که کراوه له لایه ن دایکی کورپه که، کچه که ئەم چەند وشەیی سەرەوهی به خۆشه و یستەکهی وت...،
جا هەموو ئەو بەیت و بالۆرهی له پیشه وه باسەم کرد تیروانین
و جوان بیرکردنه وهی ئەو کچه بوو (ئەوهی بوو له پیشتر بووه
رابدوو). با خۆشیهکانی ئایندهمان له ژێرسیتیهری کرده وه
ناشرینهکان نه بن، واته لێره دا لیبوردهیی چەند گرنگه، عهقل و
ژیری که سه جوان و ناخ پاکهکان چەند رۆلی ئەرینی ده بین،
له لایه کیترو شهکانی ئەم کچه پیمان دهلی رۆله خراپهکان هه رکه
ئاشکرا ده بن، راستیهکان و نیهت پاکی دینه وه ریگامان، با ئیتر
له مه و دوا هه رچی بیروکهی خراپ و ناشرین کردنی یه کتری
هه یه له گۆر نین، ئاسوودهیی و دلخۆشی که سه کانمان لا گرنگ
بیت...

شہ فافوون = سادہی

مرؤقی شہ فاف یان کراوہ لہ پرووی کومہ لایہ تی، یان لہ رہو رہوہی ژیان بہگشتی مرؤقی قبول کراون، بہ تیگہ یشتنی من ئہوانہی لہ زور بواری ژیان یان لہ پیگہ یہ کی پەروردهی تہندروست ہاتوتہ کایہ وہ کہ سیکی شہ فافی راستگویی لی دیتہ بوون، بیگومان ئہوانہی خویان پی گورہو داخراون لہ گہل دہوروبہرو ہاوپیشہ کانیاں، بی گومان بہ (کہ موکورتیان) ہہیہ و توشی نہ خوشی خوبہ زلان بوونہ، کہسانی ژیرو عاقلہند ہہمیشہ ہزی لینیہ پیوہندیہ کومہ لایہ تیہ کانی گہشہ پی بدات لہ چوارچیوہیہ کی جوان و سنوردار، جا ئہوہی مہ بہ ستمہ بلیم شہ فاف بوون لہ لہ بنہ ماکانی ئہ تہ کیت برگہ یہ کی سوود بہ خشی لیوان لیوہ لہ بہ نامانج گہ یاندنی پرؤسہی ہاوسہ رگیری و گہ یاندنی خوشہ ویستہ ک، کہ راستگویی لہ سہر بچنی، ہہر لہ بنہ ماکانی ئہ تہ کیت شہ فاف بوون لہ کاتی سہردان و گفتوگوو گہشت و بازرگانی کردن، سنووریکی فراوانی داگیر کردوہ۔ کہسانی داخراوو وشک لہ دیدو بوچوونی زوری خہ لک کہسانی ناموؤ خوشہ ویست نین، یان قسہ رہق و گونجاونین۔ تہ نانہت لہ گہل خیزان و دہوروبہریان، ئومید دہ کہم ئہو کہسانی لہم شیوہن بہ خویاندا بچنہ وہ تا توشی گرفتی گورہ نہ بوونہ، خوا پشت و پہنای ناخ پاکان بیت...

با، ھەنگاوەکانت بارتەقاي بێرکردنەوت بیت...

سەرھتا دەمەوی بلیم کارەسات لەوھێ خۆت نەناسی، ئەوانە ی ئاستی بێرکردنەوھیان لەزۆر بوار بەھوی خۆنەناسینیان چەند ھەنگاویک ئاراستە ی بێرکردنەوھیان دەچیتە بوا ی ئەنجامی ھەلەو، زۆر پیچەوانە ی ھەنگاو بێرکردنەوھکانیان، لە کوردەواری قسە یەکی جوان ھە یە دەلی: بەقەد بەرەکەت پی رابکیشە، لیژدا ئەوھمان بۆ پروون دەبیتەوھ کەچت لەھەگبەدایە بەقەد کالای ناو ھەگبەکەت قسە بکەو گفتوگۆیەک ئەنجام بدا لەراستی نزیک بیت...

لە پەرەوھوی ژیان سەرکەوتن و ژیرکەوتن دەبیتە بەرنامە ی ژیان، بۆیە ھیچ کەسیک تاسەر دەولەمەندو خاوپیداو نابیت، وەپیچەوانەش راستە .

ئەگەر باسی ھەنگاوی دروستی ھەرمروفتیک بکەین، دەبینین ئەو مروفانە ی لە کارو چالاکی سەرکەوتووبوونەو پە یامیکیان کردۆتە نەخشە ریگا، بۆ ھەموو ئەوانە ی بەنمونە دەخوینن ئەگەر پلان و مەرکەزیەت لەناخیان وجودی ھەبێ، ئەوا کەسیکی سەرکەووتو، ئەگەر نمرە ی زۆریش نەھینن، خۆ زۆرجاریش لە نیوان ھاوریان یان خزمان کەسی واھەبووھ بی بێرکرنەو، ھەنگاوی ھاویشتوھ کەچی زەرەرمەندی یەکەم خۆ ی بوو، لەگەل ئەوھش ویسویەتی ھەول و تەقەلای زیاتر بدا کەچی نەیتوانیوھ بگاتە ئامانج، بەھیوای بەختەوھری بۆ ھەمووان...

بە خۆشەويستىيە ۋە بژى...

خۆش گوزەرانى لەخۆشەختى تاكە ۋە دىتە بوون، كە مرۆڤقەكان لەدايك دەبن هيچ ئاماژەيەك نىە بۇ چارەنووس، بەلام بەتتپەربوونى كات وگەورەبوون، ھەندىك رىگاي خۆشەختى بەبەرنامەيەكى جياواز ھەلدەبژىرى، تا لەم رىگايە ۋە خۆشەويستى و خۆشەختى پەخش و بلاو بكاتە ۋە، ئەوانەى لەھزرو بىرکردنە ۋە ھيان دەيانەوى خۆش بژىن و بنەماكانى خۆشەويستى بكنە دروشم و بەكردە ۋە بۇ دۆست و دەورو بەريان بسەلمىنن كە ژيان برىتتپە لە نىەت پاكى، راستگۆيى، ھەولدان بۇ چاكەكارى، بى گومان ئەوانەى بەخۆشەويستى دەژىن ھەميشە كەسانى نياز پاكى و بەسادەيى لەژيان دەروانن، سادەيى و رىزگرتن لەبوارى كۆمەلايەتى دوو چەمكى ھەرە گرنگ و بايەخ پىدەر بوو، ئەو ھى لاي من بۆتە جىگاي تىبىنى بەتايبەت لەسەر گۆرستان لەكاتى ناشتنى كەسىك دەبىنى ئەو كەسەى گيانى لەدەست داوھ كەسىكى كۆمەلايەتى و نياز پاك بوو و بۆتە خۆشەويستى ھەموولايەك كە زۆرىك لە ئامادەبووانى گۆرستان لەناخە ۋە زۆر غەمبارن ئەمە نىشانەى ئەو ۋە يە، كەسى مردوو چاكەخوازو خۆشەويست بوو، بۆيە ھەموومان دەچىنە ۋە بەرقاپى خودا، جا چۆن بەخۆشەويستى ژىاي ھەول بەدە بەخۆشەويستى ۋە بمرى...

بەھىوام خۆشەويستى بال بكتىشى بەسەر ئۆمەتى محمد (دردى خوى لىبىت)

ئایا دەزانن لە مانگی ڕەمەزان تینەگەیشتووین !!

وێرای ئەوەی قەسەکردن و نووسین لەسەر پیرۆزی مانگی ڕەمەزان لەگۆشە نیگای خواپەرستی و نوێژەکانی تەراویح و فتارکردنەووە پارشیو مەبەستی سەرەکی ئەو ستوونە نووسینەیی من نیە، ناشمەوی خۆی لە قەرە بەدەم چونکە کەسانی تری شارەزا دەتوانن زیاتر شیبکەنەو، ئەوەندە دەمەوی بنووسم کە زۆربەیی نەک هەموو ئەوانەیی بەپۆژو دەبن بەپرای من لە مەبەست و گەورەیی و پێویستی داھێنانی مانگی ڕەمەزان تینەگەیشتوون، چونکە ئەوانەیی بەپۆژو دەبن دەبێ جیاوازتر بیریکنەووە لەوانەیی بە پۆژو نابن، کەسانی ئیماندار کە بەلێن دەدا بەپۆژو بێت سەرھتا دەبێ بزانی ئەم گریبەستە تەنھا لەنیوان خۆی و خوای خۆیەتی نەک لەبەر لۆمەیی خەلک و تانەو تەشەرەیی خزم و ئاواپی، خالیککی تر بەپۆژوو بوون واتە هەست کردن بە برسێتیی خۆت، ئینجا بزانی برسێتیی هەژاران و ئەوانەیی خاوەن منداڵ و خیزانی زۆرن دەبێ لەچ بارودۆخیک بژین، کەچی پێچەوانەیی هەموو ولاتان کە مانگی ڕەمەزان دیت خوا پێداووە ئەوانەیی ژیانیککی خوشیان هەبە لەمانگی ڕەمەزان فرکان فرکانی شت کرپنیتیی بەبێ ئەوەی وێژدانی بجولێ دوومالە هەژاریش سەر سفرەکەیان ئاوەدان بکاتەو، خالیککی تر زۆربەیی ئەوانەیی بەپۆژو دەبن تورەن و نیو چەوانیان ئاگری لێ دەباری، ئەمە چ پۆژو گرتنیکە کە کەس نەوێرێ بەلاتەو

تێبپه‌ری، کاتی کاتژمێریک ماوه بۆ فتارکردنه‌وه له‌جاده‌و بانه‌کان
سه‌یرکه‌ بزانه‌ رێک به‌ کۆره‌وه‌که‌ی ساڵی ۱۹۹۱ ده‌چی یان نا ...
خالیکی تر که‌ به‌هیچ شیوه‌یه‌ک له‌دابونه‌ریتی که‌سی موسلمان
ناوه‌شینه‌وه‌ په‌مه‌زان بکاته‌ ویستگه‌ی خۆده‌وله‌مه‌ند کردن و
خواردن و خواردمه‌نیه‌کان له‌م مانگه‌ پیره‌زه‌ گران بکات، زه‌کات
و سه‌رفتره‌و هاوکاری بۆچی دانراوه‌ ئه‌گه‌ر هۆکارگه‌لیکی گرنگی
له‌پشته‌وه‌ نه‌بیته‌ که‌چی له‌مه‌شدا زۆریک خۆی له‌خه‌ت ده‌دا،
خوای گه‌وره‌ پشت و په‌نای ئه‌وانه‌بیته‌ که‌ له‌خۆشه‌ویستی خودا
له‌مانگی په‌مه‌زان مه‌رج و داواکاریه‌کانی خوای به‌خشنده‌جی
به‌جی ده‌که‌ن...

ئەبنەماکانی ئەتەکیت (خواردن) بە نموونە

ویپرای ئەوەی ئیستا لەقوناغیکی دژواری تەندروستی داین بەهۆی فایرۆسی (کۆرۆنا) کەتووشی سەرتاپای جیهان بوو، دەبێ خۆپاراستن بەباشترین بژاردەى چارەسەر دانین، ئەوەی مەبەستی نووسینەکەمە لایەنى تەندروستی نیه بەلام خواردن و خواردنەوێ زۆر بەمان لەم قوناغەیهی نەخۆشى کۆرۆنا ھۆکاریکە بەتووشبوون، جا ئەوانەى بەرکەوتەن حەقە رەچاوی بەرامبەرەکەى بکات، بۆیە رۆشنییری ئەتەکیت ئەوەمان لى دەخوای کە لەرپىگای خواردن و خواردنەوێ پینخۆرو کەلوپەلەکانى یەکتى بەکارنەھینن، ئەتەکیتى خواردن شیوازو بنەمایەکی تاییبەتى ھەیه چ لەرووی دانیشتنەو، چ لە پووی گرتنى چەنگال و ملاک و چەقۆو، تەننەت خواردن بۆ دەم بردن و مرچە مرچ کردن زۆر جار کەسانى تر تووشى بیزاربوون دەکات، بى دەنگ بوون لەکاتى نان خواردن خالیکی ترە لە جیبەجیکردنى بنەماکانى ئەتەکیت.

بۆ ئەوەى بەشیوازیکی جوان بچیتە خزمەت سفەرى نانخواردن پیویستە دەست بۆ ھەموو شتیکی دریز نەکەى بەلکو ھەول بدە ئەوانەى لیت نزیکن لەوانەو دەست پى بکەى، ئەوەندە خواردن تینکەیت زۆرنەبى و دواتر خەساربییت، ملاک و چەنگالی و چەقۆی کەس بەکارمەھینە...

هەرگیز دەست لەهەندێ شوینی جەستەت مەدە کەش و هەوای
سەرخوانە کە تێک بدەیت، لەکووتایی ڕۆیشتن لەسەر میزی نان
خواردن دەبێ ئۆکورسیەیی لەسەری دانیشتووی بە جوانی
پێکی بخەیتەو، بە هیوام لەئایندە نەوێکانمان بچنە دیراسە یە ک
شارەزابن لەبواری ئەتەکییت و بنەماکانی ئەتەکییت بڕگە دوای
بڕگە هەنگاوی بۆ بنین .

سۆشیال میدیا لەمانگی رەمەزاندادا...

بەبێ گومان لە دنیای سۆشیال میدیادا، ھەریەکەو لەمالی خۆمان لە پینگەو ئۆفیس و شوینی ھەوانەو ھە (کار)ماندا دەتوانین ویتای کردەو ھەو کارەجوانەکانی خۆمانی لێ نمایش و پەخش بکەین بەبێ سانسۆرو ریگری لێ کردن، سۆشیال میدیا لەمانگی رەمەزان دەبێ مھام و دەرخەریکی جیاواز لەمانگەکانی تر خۆی نمایش بکات، ئەگەر لەسەر دوو تەوەر یەکلای بکەینەو ھەیکەم: ریزگرتن لەم مانگە و دابەزینی ھەندی شتی تەرفیھی دوابخەین بۆ دواي رەمەزان، بلاونەکردنەو ھەي خان و خواردنەکان لەبەر کەسانی ھەژار، وینەو ھەندی بابەتی و روژینەر، ھیرشکردنە سەر ئەوانەي بەرۆژوو نابن کاری ھەندی کەس نیە بەلکو لایەنی پەيوەندار بەپرەسپاریەتیەکە لە ئەستۆ دەگری...

تەو ھەری دوو ھەم: ھەول بەدەین ھەریەکەو لەلای خۆی کۆمەک و ھاوکاری بۆ ئەو خیزانانە دەستەبەر بکەین تا لەبرسیەتی و ئەو دوو دلاییەي ھەيە رزگاریان بیت، بۆ ئەو ھەي لەپووی دەرونیەو ھە زیاتر ئەو خانەو ھەژارانە تیک نەشکین وینەي سیمایان دیار نەخەن...

و ھەک لە فەرموودەي پینغەمبەر(درودی خوی لیتیت) ھاتوو ھە خیربەم دەستە بیکە دەستەکەي تر نەزانی.. بەھیوام مانگیکی لیوان لیو بیت لە خۆشەویستی و ریزگرتن لەیەکتەری...

هەمیشە گومان = بە ڕووخان

پانتای ژیان بۆ خۆش گوزەرانی دونیایەکی لیوان لیوێه لە جوانی،
لە سروشت، لە چێژ، لە تیگەیشتن لە پاکێ و جوانی بالندەکانی
پێدەشتی کوردستان، هەموو ئەو جوانی و خۆشیانە ی
پەروردگار بۆ ئێمە ی دروست کردووە تا بتوانین بە دلێکی پاک
و بە سادەییەکی ئەوتۆ گومانە خراپەکان لە دلێ کەسانێک
دەربەینێ کە هەمیشە بە ترس و گومانەو لە ژیان لە هاورێ، لە
دراوسی، لە خانەوادە دەروانی، گومانی نادروست کارەسات
بەرھەم دینێ، هزر و میثک تووشی داروخان دەکات، ژیان
کەسانی بە گومان هەمیشە بەرەشی دەبینێ بۆیە هەنگاوەکانی بۆ
ژیان وەک کەسیک وایە نەخۆشی فەقەرانی هەبێ بە لام
قاچەکانی بۆ خۆشیەکان نەتوانی بەاویژێ، بۆیە ئەوانە دەبێ
هەول بەدەن ببنە هاورێی پارک و گەشت و بالندەو پەرتووک و
بەدەست هینانی خۆشیەکانی ژیان تا بزانی گومان چ دەردو
ژانیکێ درێژخایەنە...

هیواخوازین ئەوانە ی گومان دەکەن بەبێ هۆ بتوانن ماوە ماوە
لە کەناری زینێک، لە شاخ و گردیکی بەرز کە دیمەنیکی جوان
بێتە دلخۆشی بۆی ئالەویوێ گەتوگۆیەکی راشکاوانە لە گەل
خۆی بکات و بلێ ئەو هەموو گومانە خراپانە لە پای چی...

بەخشەر = بە ئاسوودە بوون

بەخشەرودەست کراوویی بۆمرۆف هەنگاویکی زۆر گرنگ و پیرۆزە و نزیک بوونەوهیە لە دەرگای بەهەشت، لەلایەکی تر تۆبەخشەر بە دەبیتە مەروۆفیکی (جوان، باش، خۆشەویست، جیگای متمانە، سیما نورانی) هەژارو بیداران هەمیشە دەست و دەم بەدوعان بۆت، بۆیە خودای میهرەبان بەندەکانی خۆی تاقی دەکاتو بە پیدانی سەرودت و دەولەمەندبوونی، هەر بۆیە ئەوانەى بەدەنگ بانگەوازی هەژاران دەچن و خەونەکانیان بۆ مەیسەر دەکەن خۆی گەورەش بەرەکەت دەخاتە داها تەکەى، هەرچەندە من لەگەڵ ئەوەنیم تەنھا خوا پیداوەکان لەمانگی ڕەمەزان، هەژارو کەم دەرمانەتەکانی ولاتی خۆیان بەسەر بکەنەوه، بەلکو دەبێ لەسەر جەم وەرزەکانی سالا ئەوان بەرنامەى خێرو هاوکاریان هەبێ تا خۆی گەورەش دەست بەتەمەن و سامانی ئەوان بگڕێ، بەخشەر بوونی راستەقینەى لەخوا ترس ئەوهیە هەنگاوەکانی بەخشەر بوونی بۆ تیربوون و پرکردنەوهی پیداوێستەکانی مالى هەژاران بیت، نەک بۆ پرپاگەندەى فەیسبۆک و ئەتەرنیت بێ ...

هیواخوازین لەو مانگی ڕەمەزانەو مانگەکانی تر خوا پیداوان بەبەرنامەیهکی دارپێژراو بتوانن دل و دەرونی هەژاران خۆش بکەن و بەئارامی مانگی ڕەمەزان بەپۆژووبن و نەترسن لەبەرسیهتی بمینەوه، دلخۆشى بۆ ئیوهی هەمیشە لەیاد...

هەول بەدە ماسى بگرى، نەك ماسى بگرى.

ئەو مانئىتەى سەرەو دەو مان فیردەكات كە ئەو دەولەتە زل
هیزو پىشكەوتوانەى ئىستای گۆرەپانى تەكنەلۆژیاو خاوەن
هەموشتىك لەبوارى كشتوكال و پىشەسازى و داھىنانى
بازرگانى، وەبەرھىنان كە ھۆكارەكەى دەگەرپتەو ە بۆ
پەرەردەو فیرکردنى بنەرەتى ئەو ولاتانە كە ھەمىشە خویندن
لەوئى زياتر پىشەبىيە (نەك) ئەدەبى و زانستى و بوارەكانى تر،
لەلايەكى تر پاش دەرچوونى خویندكارەكانيان لەرېگای خولى
پىشەبىيە و فیربوونى كارى دەستى ھەنگاویكى ترى ھەلى كارو
پرکردنەو ە پىداوئىستىەكانى ناوہو ەى دەولەت مەيسەر دەكەن،
لەوئى مەرچ نىە ئەو ەى خویندن تەواو بكات دەبى دابمەزىت
بەلكو بەھوى پشگىرى دەولەت كۆمپانیا ئەھلىەكان خولى
پىگەياندى پىشەى و دواتر تاقى كردنەو ەى فەرمى بە
دەرچووەكانى كۆلئىژ، پەيمانگا دەكرىت ...

جا (ماسى بگرە، نەك ماسى كرپە) رېك لای خۆمان پىچەوانەى
فیرە ماسى كرىنت دەكات نەك ماسى بگرى، ئەو خویندكارانەى
لاى خۆمان كەتەخروج دەكەن يەكسەر بەدوای دامەزراندن دا
دەگەرپ، ناچى لەكەرتى تايبەت پىشەبىيەك فیربىت. كە داھاتەكەى
سى قاتى موچەى فەرمانبەرە ..

شیرین تەشی نارینسی

داواکارم هەریەک لای خۆی هاوکات لە گەڵ خۆیندن منداڵەکانی
بە پێی توانا بیخاتە نیو پرۆژەییەکی کەرتی تاییبەت تا لە ویۆه فێرە
پیشەییەکی بێت، لە کۆتایی هەربژین بە بەختەوهری و دلخۆشی...

نا بۆ سیناریۆی چاوو جەستە
بەئێ بۆ گۆرینی دلەکانتان...

زۆرئەستەمە ژیان بەرێ کردن بەدلیکی دروستکراوی سەحراوی شاراوو پڕ لە قین و لە مەملانییهک لەسەر بنەمای ناشرینیکی، بۆ جوانیک، دەولەمەندیکی بۆ هەژاریکی، دوکانداریکی، بۆ هاوپیپشەکەیی، مامۆستایەکی بەرامبەر سەرپەرشتیاریکی، دلشایوکی بەرامبەر مەعشوقەکەیی، تا دلەکانمان خالی نەکەینەو لەم هەموو بوغزو رۆق و کینەییە نەمتانەو نەخۆشەویستی و نە میشکمان بریاری دروست بەرھەم دینی، دل پاکی هەرتاکیکی نمایشی عەقڵیکی مەنتق و بریاریکی دروست و ژیانیکی پاشایانەیی بەدواوہیە بی ئەوہی زۆرجار بەرنامەپێژی بۆ کردبێ، ئەوانەیی بەچاوو جەستە سیناریۆمان بۆ دەکەن...

ھیواخووزم دل و چاوو جەستەتان یەک بخەن چیتەر دلەتان ئازارتان نەدات، خۆشەختی بۆ هەموو لایەک...

گەرانیوہی خۆشەویستی بۆ ئەو دلانەیی تاوہکو ئیستا گرتنی رۆق و کینەیان هەبووہ...

گفتوگۆ لەگەڵ یەکیک مەکه

بریاری دابیت تینەگات...

گفتوگۆکردن لەسەر ھەربابەت و تەوھرو رووداویک لەسەر تادا بەشداربووانی ئەم گفتوگۆیە دەبێ ھەرھێچ نەبێ زانیارییەکی ئەوتۆیان لەسەر ناوھەرۆکی بابەتەکە ھەبێ ئینجا گفتوگۆ بکەن...

گفتوگۆکردن لەچوارچۆیەیک بۆ گەیشتن بە مەبەست و ئەنجامیکی دروست چەند ھەنگاویکی گەرەکە، وەک ریزگرتن لە رای یەکتەر، ماوەدان بەیەکتەری، ئەو خالانەیی کۆکن لەسەری پۆلین بکری، ئەوانەیی جیاوازن بخرینە تەوھری گفتوگۆیەکی مەنتقی، ئەوھە کرۆکی مانشیتەکەمە دەمەوی ھەلۆستەیی لەسەر بکەم زۆرجار گفتوگۆی دوو کەس یان دووگروپ دەبیتە گفتوگۆیەکی ناپەسەند و دوور لەشیوازی ئەتەکنیت و دابوونەریتی کۆمەلایەتی، ئەو کەسانەیی وشک مناقشە دەکەن کە زۆرجار بەرای شارەزایان لەبەر پەتدا خۆی ھەلگری ئەم پەیام و بۆچوونە ناشازەو نا مەنتقیە نێ بەلام بریاری داوھ تێ نەگات جا لەبەر ھەرھۆکاریک بیت...

جا بەرای من گفتوگۆکردن لەگەڵ ئەم کەسانە نە لەپرووی ئەکادیمی و پۆشنیبری و تەنانەت ئاینیش قبول کراون، بەشترین پێگا ئەوھە خۆت دووربخەیتەوھ تا ھزرو بیرت ھیلاک نەبێ ...

مناقشە لەگەڵ یەکیک مەکە بریاری دابیت تێ نەگات، بەھیوام خۆشی و ئارامی و بەختەوھری بگەریتەوھ نێو کۆمەلگای کوردی...

له بنه ماکانی ئەتەکیت (قسەکردن) بەنمونه...

یەکیک له ئاکاره جوانهکانی بنه ماکانی ئەتەکیت، له پارک، ناوپاس، خواردنگه، زۆرجاریش له دانیشتهکانی مالان له کاتی میوانداری ئەوهی دهبی رهچاوی بکهین، نابێ کهسانی دهووبه زمان بیزار بکهین، دهنگ بلند کردن و هاوارکردن لادانه له بنه ماکانی ئەتەکیت، خالیکی تر ئەوهی نابێ له دانیشتهکان پهیرهو بکری له یهک کات، زۆرجار له هۆلیک له ژوواریک چهند کهسیک قسه دهکەن مهجال بهیه کتر نادن، هه ربۆیه فهوزایهک نارێکییهک خۆی ئیبراز دهکات، دهبیته هۆی ناحالی بوون و مایه ی سه ر ئیشه بو ئاماده بووان ...

ئهوانه ی له کاتی گفتوگو ریز له خویان دهگرن، هه میشه که قسه دهکەن زیاتر گوئی لی دهگیری و که متریش هه له دهکات، زۆرقسه کردن و دهرفهت پینه دانی به رامبه ره کهت هه میشه تووشی هه له و لادان له سنووری خۆی دهبیته مایه ی دلته نگی به رامبه ره کهت و ئاماده بووانی ئەو کۆره یان ئەو شوینه ی کاتی لی به سه ر ده بن، ئەگەر ده ته وئ ئەتەکیتی قسه کردنت بیته جیگای قبولکردن، دهبی که م قسه بکهیت و زیاتر گوئی بگری و پرسیار له هه موو بواریکی ژیان مه که، پرسیاره کانتان زیاتر مه نتقی و کورت و پوخت و ئەو بواره بیته له هزر و کاردانه وهی له سه ر وه زیفه و ئەو بواره بیته خۆت چه زی پێ ده که ی، ئەتەکیتی قسه کردن چه ندی به هیمنی و دوور له ته شهیرو یه کترشکاندن

شیرین تہشی نارینسی

تیا نہبی پھیام و مہہستہکھی جوانتر دہبی، بہھیواین لہکاتی
قسہکردن دہوروبہرمان پھچاوی ئہوہ بکھن ریگا بہیہکتر بدہین
تا مہودای قسہکردنمان بزائین تا کوئی بر دہکھن...

درۆی سپی = بەچاکە

ئەو جیھانە داخراوەی کە چەند نەوہیەک پیش ئێمەش ژیاون بەھۆی گیرانەوہی ھەندێ قسەوقسەلۆک و بینەو بەردەوی بی بنەماو، بەھەدەردانی ئەوکاتە زێرینەیی خۆیان بە باس کردنی ئەم و ئەو بردۆتەسەر، کە ھەموو ئەو دەست بەتالیەیی کەسانیک سەرئەنجام بەھۆننەوہی درۆی رەش ئافاتیکی و کارەساتیک و کاری دوو پوووی و مامەحەمەیی بۆ کەسانیک کە ھەرگیز شوینی دانیشتیان ناو پیاوان نەبوو، بەلکۆھاوسەرەکانیان بپاری بەدەست بوون، بابگەرینەوہ سەرمانشیتە کە پینووسی ھینایە سەر ئەو چەمکە لەمیژینەیی کورد ئەویش درۆیی سپی، زۆرجار ئاغاھیک، لپرسراویک، کاربەدەستیک باس لەخەراپی کەسیک دەکەن و دەیانەوئ ئیجرئاتیکی لەگەڵ بکەن، یان دوو عەشیرەت لەسەر بابەتیکی ئاسایی کیشە کەوتۆتە ئیوانیان لایەنیک ھەرەشەو جوینی زۆر دابوو، کەسیک لەوئ ئامادە دەبیت زۆر گرنگە ئەوکەسە بۆ ھیورکردنەوہی دەروونی ھەردوولا، بابەتە کە بەلای جوانی دابیات و درۆی سپی بۆ ئەم مەبەستە بکات تا شەرەکە قوربانی زۆری لێ نە کەوێتەوہ ئەمە خۆی لەخۆیدا پەيامی جوانی ئایینی ئیسلامە کە برای موسلمان دەبی ھاوکارو پشتیوانی یەکتربن، بەدرۆی سپی دەتوانی لەچەندین کارەسات خەلکانی تر پزگاربکەیی ...

بەھیوان دووربین لەھەموو درۆیەک بەلام ئەگەر درۆی سپی بپیته ھۆی ئەوہی ئاویک بەئاگریک دابکەین ئەمە = بەچاکە

تۆباشبە بەخرایی ئەو مەكە...

دیاره تا ژیان بەردەوام بێت کێشە و گرفت و لێک تینەگەشتن بوونی دەبێ، ئەمە دیاردەو قۇناغیکى نویی کۆمەلگای مرقایەتی نیە، تا بلێم لەپاڤردوو بەم ھۆکارە ژیان تیایدا وەستاوہ یان چارەسەریکی بنەرەتی بۆ دۆزراوہتەوہ، بەلام ئەوہی بۆتە ھەلۆستە لەسەری بۆ تاکەکان ئەو بێرکردنەوہ کۆنە پەرستانەہیە لەکاتی ھەر گرفتیک لەنیوان تاکەکان کەنەتوانن ھەنگاوہ چارەسەرییەکان ببنە جیگای دلخۆشی ئەوہیە وشەى (تەنازول) یان وشەى (عەیبە) رێگرو لەمپەرە بۆ کۆمەلگای کوردی کەنەتوانن ئەو وردە کێشانەى دروست دەبن بە لیڤوردن و لیکگەشتن کۆتایی پى بەینن، لەچەند سالی پابردوو چەند کێشەہیەکی کۆمەلایەتی بەتایبەتی لە سەر کێشەى زەوی چەندین کەس بوونە قوربانى کەزۆر جاریش زەویەکان پاوان و مولکی دەولەت بووہ. ئەم کارەساتانە لە ئەنجامی لێک تینەگەشتن و ئاستی نزمی رۆشنییری و تینەگەشتن لە ئاینی ئیسلام بۆتە تراژیدیایی کوشتن و برین، بۆیە ئومید دەکەین ئەو دوو وشەہیەى (تەنازول) و (عەیبە) لەکاتی دروست بوونی کێشەکان لە ناخ و دەروونتان وەدەرنین، ژیان جیھانیکی لیوان لیۆہ لە جوانی و ئارامی تکایە لەپیناوی دوو وشە یەکتەر پەش مەکەنەوہ لەسەر زەوی، ھەربەختەوہرو خۆشبەخت بن لە ئایندە...

لە بنەماکانی ئەتەکت (شۆفیری) بەنمونه...

وەک چۆن سەرەتای خویندن لەکۆمەلگای کوردی دەبێ هەنگاوی یەكەم پەنا بۆ ئەلف و بیی کوردی ببەین یان جاران (د – ۱ – ر) دارا دوو داری دی لەهزری زۆرینەمان بۆتە وینەیهکی لەبیرنەکراو، تافیژی خویندن و خویندەنەو بووین، بۆ دەست بردن بۆ شۆفیری دەبێ هەنگاوی یەكەم پەنا بۆ وانە (پەوشت) و (حەز) و (هونەری شۆفیری) ببەین، لەپال ئەمانە (ریزگرتتە) لەپیشەکە...

واتە شۆفیری شارەزا ئەوشۆفیرەیه کە بنەماکانی پێنمایی هاتووچۆ لەهزریدا خەزن بکات، وە هونەری لیخووپین بەپێی ئەو بڕگانە یاسای هاتووچۆ دایرشتوو بەکاتە پرۆگرام هەم بۆ خۆی هەم بۆ بەرامبەرەکە، بەپای من شۆفیری سەرکەوتوو ئەو شۆفیرەیه کە گیانی هاوکاری و لیبوردنی لەکاتی لیخووپینی شۆفیری لەناخیهو هەبێ، نەک لەترسی یاساو پۆلیسی هاتووچۆ ..من پێشنیار دەکەم بۆ لایەنی پەيوەندار بۆ دەرھیتانی مۆلەتی شۆفیری، تا رێژە ی مردن بەھۆکاری ڕووداوی هاتووچۆ کە مەتر بیتەو، ئەو پاشا گەردانیە ی لە بواری هاتووچۆ هەیه دەلیم ئەو نەندە ی پرۆسە ی تراو تاقی کردنەو ه ی ژمارە (۸) و گەراج تەئکید ی لئ دەکریتەو . هەنگاوی یەكەم بۆماو ه ی یەك مانگ لەلایەن کەسانی ئەکادیمی و زانستی بواری هاتووچۆ خول بۆ فێرخوازی شوفیری بکریتەو بەبێ پەچاوی واستەو ناسیاوی

شیرین تەشی نارینسی

و ناوچه گهریه تی، دواتر تاقیکردنه وه میان پی بکریت به شیوازی
ئه لکترونی ئه نجامی تاقیکردنه وه دهر بچیت، ئینجا ترا بکریت،
چونکه له چه ند سالی رابردوو به رته قای جهنگیک قوربانی
هاتوو چۆ هه بووه، به هیواین یاسای ویژدان بگه ریته وه بو ناخی
هه موو تاکیک...

لەخۆبایی بوون = بە سالب

هەرچەندە دەموویست مانشیتەکە ی سەرەوێ بەکەمە (لەخۆبایی بوون = بە نەخۆشی دەروونی) بەلام هەستم کرد غەدر لە جۆری نەخۆشیەکە دەکەم چونکە زۆربە ی ئەوانە ی تووشی نەخۆشی دەروونی دەبن سادەن یان کیشە یەکیان هە یە بەدەر لە توانای خۆیان، را را دەبن بە شووشتنەوێ کەلوپەلی خۆیان یان مالهو، یان را را دەبن بەو کەسانە ی خۆیان نایەنەوێ جا نەینێ ئەو کەسانە خۆیان دەزانن کێن و بەچ کارە ی ئەو کەسە نیگەرانی، با لە کرۆکی بابەتە کە لاندەم کە (لەخۆبایی بوونە) ئەو کەسانە ی تووشی ئەم پەتایە دەبن لەبەر تەدا وا نەبوو کە سێکی ئاسایی و سادە بوو، بەلام لەناکاو پۆستیکی پێ دەدەن گۆرانکاریەکی بەسەردی لەگەڵ هاورپی و دەورو بەری جیاوازیە کە ی زۆر زەق و ناشازە، جا هەندیک لەو کەسانە بەئۆتۆمبیلی بەرز تووشی لەخۆبایی بوون دەبن، یان بەهۆی دەولەمەندی تووشی لەخۆبایی بوون دەبی، شینوازی گۆرانکاری بۆ ئەو کەسانە لە یەکیک بۆ کە سێکی تر جیاوازی، بەتێپەر بوونی کات ئەو کەسانە تووشی لادان دەبن وەک درۆ بێرێزی، پە یوهندییە کۆمە لایەتیە کانی کز دەبی تەنانەت لەگەڵ خزمە نیژیکە کانی وەک پیویست نابن پیتوایە لە ئاستی ئەوان نیە.

شیرین تەشی نارینسی

هیوادارم ئەوانەیی لەناکاو پۆستتیک وەردەگرن، دەولەمەند دەبن،
دەبنە کەسی یەکەمی کۆمپانیایەک تووشی لەخۆبای بوون نەبن،
خوای گەورە ئاگاداری هەموو لایەک بیت...

لەبنەماکانى پرۆسەى ھاوسەرگىرى

(تەداخول) بەنمۇنە...

لېرەو لەوئى زۇرجار ئەو پەيوەندىە خۆشەويستىەى نيوان دووکەس لەرەگەزى کچ و کور دەبىتە چىرۆکىک کەمتر نىە لە خۆشەويستى نيوان شیرين و فەرھاد يان خەج و سيامەند، من نامەوئى بچمە ناو ناوەرۆكى تەمەنى خۆشەويستى و ئاستى پەيوەندىەکان و کىشەو گىرڤتەکانى، نەدانى کچە لەلايەن مالى باوکی بەکوپرەکەو ئەو ئاريشانەى دىتە رېگای ھاوسەرگىرى، ئەوئەندە مەبەستمە ئاماژە بەخالیک بەکەم کە زۇرتىن رېژەى جىابوونەوہو زویر بوون دەکەوئتە نيوان ئەو مەعشوقانەى رۆژانیک چىرۆکی خۆشەويستيان لەسەر زارى خەلک بوو، کورەو کچە بەلئىنى پیکەوہىيان بەیەکتىرادوہ تا ژىر گل، دەست تىوہردانى ھەندیک لەمالە باوانى کچ بۆسەر ژيانى تايبەتى کچەکەيان، يان بەپىچەوانەوہ مالە باوانى کورەکە، دەبىتە گىرڤت بۇيان و وردە وردە کىشەکان بەھۆى دەست تىوہردان و قسەو قسەلۆکی ئەم و ئەو، ئەو مېژووہ جوانەى لە خۆشەويستى يەکتەر ناشىرىن و رەش دەکەن، پىکھىنانى ھاوسەرگىرى تايبەتمەندى ھەيە کارى تو نىە بلئى چۆن دەبى خانووت نەبى، ئوتۆمبىلت بۆ نىە، بۆ مالى خوشکت لە ميلانو نوقل و شیرينى دەکرن ئيوەش لە لاکولانان شیرينى دەکرن، بۆ دەبى مالى خەسوت بۆ گەشت بچنە شەقلاوہ ئيوہ بچنە پشت بازگە، ئەمانە شتى کەسىن و

شیرین تەشی نارینسی

تایبەتە نابە ژیانە خەڵک تیک بەدەین لە پینا و بیرکردنە وە
ناشازە کانتان، تکایە دەست تێوەردان لە کاروباری خەڵک
کارەساتی لێ دەکەوێتە وە. بوخۆت بژی و پەيوەندیت بە ئەوی
تر نە بیت...

رێزگرتن لە بەرامبەرت = رێزگرتن لە خۆت

وشەى رێزگرتن لەسەر جەم وشەکانى تر جوانتر خۆى نمایش دەکات لە کۆرۆ سیمناو دانیشتنە کۆمەلایەتییهکان و دیدارو شوینە گشتییەکان واتە چەمکی رێزگرتن زۆر بەھادارترە لەوشەى جوان، خۆش، پارە، خەلات بەگشتى...

ئەو مەزگەنەى لە بنەپەتدا واتە پەرور دەى خیزانى لەسەر بناغەى نەت پاكی و ریز گوش و پەرور دە کران بوونەتە جیگای شانازی بۆ خانەوادەو دەوروبەریان، ریزگرتن بەمانای ترس و تەنازول و بى ھەبیبەتی نیه... بەلکو ئەوانەى ریز لەسەر ووی خویان دەنێن جا با ئەو کەسە لە پێشەبەکی خوار خوارى کار بکات بەلام کەسیکی بەتەمەنە دەبى بەچاوی ریزەو سەبەبەکی، ریزگرتن پیمان دەلى زۆر کەسمان بەرەو لوتکەى ھیواو خواستەکانى بردووە. بەلام بى ریزی دەلى ئەوەندە خۆمان ناشرین کردووە کە ناتوانین ببینە جیگای متمانەى ناو خیزانەکانمان... بۆیە بەھەموومان لە ھەولێ ئەوەداین زیاتر ریز لە بەھای مەزگەنەى و دواتر لە ژینگەو ھەموو ئەو کەسانە بگرین کە لەھەربوارىک خزمەت بە تووژیک دەکات، ریزگرتن لە بەرامبەرەکەت دەرفەتیکە ئەمەش نا سالیکی تر لە شوین و لە دەرفەتیک خۆشت نازانى چۆن قەرەبووی ئەم ریزگرتنە دیتەو رى، بەھیوام بەرێزگرتن و نەت پاكی قونایى تری تەمەنمان بەخۆشى بەرێ بکەین...

بەختەوهری = نیه بە هەبوونی

بێ گومان هەر وشەو چەمک و تەوهریک کە دەینوسم مەرج نیه سەدا سەد ئاماژە بێت بۆ کۆی گشتی تاکەکان یان پێشەکە یان کەسی دیاری کراو بەلکو دەمەوئ لەم پرێگایەوێ خزمەتیک، هاوکاریک، کار ئاسانییک بگەینم، لێرەوێ دەمەوئ قسەیهکی باو بکەمە دەروازەیک بۆ چوونە ناو بابەتەکەم (کەس ئاگای لەدەردی کەس نیه) ئەم قسەیه من زیاتر لە کەسانی هەبوون و دەوڵەمەندەکانم بیستوو، نەک کەسانی کەم دەرامەت و هەژار، لێرەدا هەبووەکان لەدوای راپەرینەوێ بەسەر دوو ستوون دروست بوونە ئەوانە ی لە بنەرەدا کاسب بوونەو رێچکە ی پرۆژەو کار بووتە مەنەج و خوا دەرگای خیری لێ کردوونەتەو، ستوونەکە ی تر کەبوونەتە (هەبوو) سەرچاوە ی دەوڵەمەندیەکە ی باهۆزی راپەرین دروستی کردوو و داهاکە ی بەناشەری و قووتی هاوونیشتیمانیانە ئەمانە هەرگیز بەختەوهرین، پێ دەکەن و ددانیشیان بەدیار دەکەوئ بەلام لەناخەوێ ویژدانیان مێشکیان ئارام نیه، گەشت دەکەن و لەکەنارو لیواری دەریاکان دەبینرین کەچی دلایان توندهو نیوچەوانیان چەندین لۆچی دروست کردوو و زۆربەیان دلایان بەمالەوێهێ چونکە سەرچاوە ی داهاکەکانیان حەرامە...

کەچی هەژارو نەدارەکان تەنھا خەمی پەیداکردنی ژەمیک نائین بێر لە ژەمی دواتر ناکەنەوێ لەگەڵ ئەوێش کە ئیواران

دەگەر پێنەوێ مالم زۆر بەختەوێ وێ ئاسودەن... سەدان جار
کەسانی ملیۆنێر هیوای بەژیانی شوانیک، شۆفێرێک، کاسبکارێک
خواستووێ کە زۆر دلخۆشترن لە ئێو...
بۆیە مەرج نیە هەبووێ کان (پوول دار) بەختەوێ رێن...

پرۆسەى ھاوسەرگىرى + تىگەيشتن = نيوەى بەهەشت

پرۆسەى ھاوسەرگىرى _ جياوازی نامەنتى = جەهەنەم...

ئەگەر وەك پوژنامە نووسیيىكى پروفېشنال و وردىن لەپرووی بەدەست ھىنانى زانیارى دروست لەدادگاكانى كوردستان لەسەر كەيسى (تەلاق) و جيابوونەوہ كاربکەيت ،دەبىنين پيژەيهەكى بەرچاوپوژانە حالەتى تەلاق و جيابوونەوہ بريارى كوٹايى لى دەرى، زيادبوونى ئەم پيژەيهە لەكوردستان دەگەرپيژەوہ بۇ چەندھۆكارىك، كەگرنگترينيان نەبوونى ئاستى ھۆشيارى ژمارەيهەكى زۆرلەگەنجانمان لەھەردوو پەگەز، كە لە سەيرکردنىكى بەردەرگا، يان گەشتىك، يان دايكان و باوكان زۆرتريش خوشكان بوونەتە رايەلە بۇ دۆزينەوہى ھاوسەر بۇ مندالەكانيان بى ديتن جاروايه دەلین مادەم كورى فلانە يان كچى فلانە ئەوہ رەسەنە،چاوەكەم ئەم پرۆسەيه دەبى ھەلۆستەى لەسەربكرى و ليكتىگەيشتنىك لەنيوانيان ھەبى و چەند سىفات و شەرت و قەيدەكانى يەكتر بکەنە گفتوگوى نيوانتان.... ژن ھىنان يان شووکردن بەرپرسىيارىتەيهەكى گەورەيه ناکرى لەبەرخاترى خاتران بچيتە خانەى ھاوسەرگىرى، بەژمارە لەوانەيه زۆر دەگمەن بيت ژن لەسەر ناشرىنى تەلاق بدرىت، بۆيه دەلیم پرۆسەى ھاوسەرگىرى كالايەك نيه بيكرى و دواتر بەدلت نەبوو بلىي دەيگۆرم، ھيوادارم برايان و خوشكانم لە تۆرى كۆمەلايهەتى فەيسبووك

ژن بەدلی کورەکانتان بەینن نەک بەئارەزووی خۆتان بلین
کابانە، و لەفلاڤە خانەوادەییە...
پەچاوی جیاوازی تەمەن و بڕوانامە و ژینگەیی دەورووبەرتان
بکەن، بەھیوای خێرو خۆشی بگەرێتەوێ نێوان کۆمەڵگای
کوردی ..

لەبنەماکانی ئەتەکیت (سەردان) بەنمونه

تفسیر قول الله تعالی...

(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا وَتَسَلَّمُوا عَلَىٰ
أَهْلِهَا) تەنانهت ئەگەر خاوەن مالا گوتی ببورن کارمان هەیه یان
بەتەمای مالیکێ ترین بگەرێنەوه، دەبێ بگەرێنەوه بەبێ ئەوهی
زوویربێن...

لەستوونه نووسینی پیشووم بەکورتی باسی ئەتەکیتم کرد
لەچارچیوهی مەنەهەجی خویندن و پەرۆدردهی خیزانی، وهلی
بۆ زیاتر لیک تیگەیشتن و تا سوودیەک بەخوینەرانی ئەم ستوونه
بگەیهنم، دەمەوی لەبنەماکانی ئەتەکیت باسی سەردان بکەم، جا
سەردان لەچارچیوهی خیزان بۆ خیزان، ئۆفیس، شوینی
هەوانهوهی کەسەکان هتد.....

سەردان لەسەردەمی پیشوو بەهۆی نەبوونی تەکنەلۆژیا
بەگشتی تەلهفون بەتایبەتی زۆر بەی جار سەردانەکان بێ ئاکام
دەبوون بە هۆی بێ ئاگای لەسەردانی (کار).

ئەوهی دەمەوی تیشکی بخەم سەر کەلادانە لەبەرگەیهک لە
بنەماکانی ئەتەکیت ئەوهیه کەسی سەردانی (کار) لەرێگای چات
یان تەلهفونیک دەلی فلانە کات دیمە مالتان، یان شوینی (کار)،
بێ ئەوهی رەچاوی بارودۆخی ئەم کەسە یان خانەوادیه بکەن

کە نەخۆشی هەیه، دەوامی هەیه، یان ژوانیکی تری هەیه بۆ بازار، یان بۆ دکتۆر، یان دابین کردنی پێداویستەیهکی مأل، سەردانیەکه ئەنجام دەدات.

بۆیه ئەمە لادانە لەپرنسیپەکانی ئەتەکیت و زۆرچار دەبیتە مایەیی نیگەرانی و هەلۆیستیکی ناخۆش، دواتر سەردان بۆ لیک تیگەیشتن و چیژ لیوەرگرتنە لەچەندین تەوهری بەسوود نەک پازیکردن و لابردنی گلەییەک لەسەرخۆت کە نەلی فلان سەردانی نەکردووم، گرنگە سەردانەکان خۆشی بگەیهنن نەک ژینگەیی مالهەو کەش و هەوای کۆلانەکەش بە دۆخیکی نەخوازوای گلەیی ئامیز بۆ خانەخوێ لەبەرەمبەر دراوسێکان جێبەجێ.

بەهیوام بە ئاسایی وەرێگرن کە کەسیک وتی لەئێستادا ناتوانم لەخزمەتدابم بابۆکاتیکی گونجاو بیت تۆرە مەبە و یەکسەر تاوانباری مەکه کە حەزی بەمیوان نیه .

راستگۆيى = كەنارى ئارام

پيشەكى لاي خوينەرانى ئەم ستوونە پرسىيارىك ديتە پيشەوہ دەلین ئەوانەى راستگۆن ھەميشە زۆرينەيان ھەژارن، ھەميشە ئيش وکاريان لە دەولەت ناچى بەرپۆہ بەئاسانى، يان ئەوانەى راستگۆن لەپووى كۆمەلايەتيەوہ جياوازن، ئەوہى لاي من ساغ بۆتەوہ بۆ كەسانى راستگۆ، ئەوہى بەنەمايەكە برپارى كۆتايى لىداوہ ھەميشە راستگۆبييت بۆ ئەوہى دەرونيەن ئاسودە بييت، سەربلندييت، ئارام بييت، جوان بىردەكاتەوہ، لەمانە گرنگ تر لەگەل يەزدانى مەزن بۆ دونيايەكەى تر خۆى يەكلاکردۆتەوہ، راستگۆيى جيهانىكى فراوانە بۆ خۆشگوزەرانى، بۆ متمانەى كۆمەلايەتى، بۆ گەيشتن بە خۆشەويستى خوداو كەسە پاكەكان، لىردەدا دەبى ھەموو لايەك راستگۆيى بەكەينە ئامانج تا ليك تيگەيشتنىك لەنيوان راستگۆيى و خواستەكانى ژيان لەھەموو بواريك بە ئاراستەى خۆشەويستى ويژدانمان بەرەو كەنارى ئارام ببەين و بەراستگۆيى ھانى ھەموو لايەك بەدەين كەچيتر بە ناراستگۆيى ھاوونيشتيمانيان بەخواست و ويستەكانيان ناگەن. وە بە ناراستگۆيى كەنارى ئارام چاوەرپيتان ناكات...

ئەتەكیٲ

وشەى ئەتەكیٲ وشەیهكى فەرەنسیه له (پلیٲ) تكتى سه فەر هاتوو،
ئەوهى مه به ستمه له چه ند دیریک مه فهمیک بگه یه نم ئە وهیه،
له سه ر هه موو دایک و باوکیك ئەرکه له ماله کهى خۆى له سه ره تاوه،
بنه ماکانى ئەتەكیٲ له سه ر خۆیان و منداله کانیان جى به جى بکه ن،
چونکه ئەتەكیٲ بوون له ناو خیزان هۆشیار کردنه وهیه کی پنیویست
و دروست بوونی که سیه تی مندال بو ئاینده بونیات ده نی...
ئەتەكیٲ واته هه نگاوه دروسته کانی ژیان، ئەتەكیٲ له خواردن، له
هه لسوکه وت، له میوانداری، له پیشوازی، له ته نسیقی ره نگ و جل،
له ریزگرتن، له شو فیری کردن، له پاراستنی ژینگه، واته هه ر خیزانیک
به دروستی منداله کانی ئاشنا کرد به ئەتەكیٲ ئەوا ئاینده ی ئەو
مندالانه گه ش ده بی و جیاواز له مندالی تر خۆى نمایش ده کات بو
خویندن، بو کار بو هاوړی یه تی، ته نانه ت ئەوانه ی وانه ی ئەتەكیٲان
خویندوو ده زانن ئەتەكیٲ له پیاسه و سلوو ته وقه کردن و گه شت
وگوزار رۆلى خۆى ده بینى، بویه گرنگ بوو وهزاره تی په روده له
پرۆگرامى خویندن هه ر له سه ره تا تاوه کو قو ناغى دوانا وه ندی
وانه ی ئەتەكیٲ بخویندرا بوايه.
به هیوان و ئیستاش دره نگ نیه هۆشیاری ئەتەكیٲ په خش و بلاو
بکه ی نه وه...

زۆر بایه خپیدان = به سفر

ئەو ئەنجامەى سەرەوہ ریک وەک ریزەى نەگۆری بیرکاری نیە، قابیلی گۆرانه بەرێژەیهکی کەم، ئەم مانشیتەى سەرەوہ گوزارشت لە بواری کشتوکال و پیشەسازی و بازرگانی ناکات... بەلکو ئاماژەکەى بۆ ئەو کەسانەى بەهۆى بەرپرسە بالاکان بوونەتە ژمارە و بایەخى زۆریان پێ درا پاشان کە بایەخدان نەما ئەو کەسانە دینە وەسەرپلێتی پیشوو، یان دەوڵەمەندى یان هەندى جار تاقانەى، یان برا گەرەبى، دەبنە جیگای خانەوادەو دایک و باوکیان، بەهۆى زۆر گرنگى پیدانیان و نازەلگرتنیان لەخۆبایى دەبن و لەخۆیان دەگۆرین، ئەوەندە مجامەلە دەکرین و چاویان لەسەرە، وە هیچ کارو بەرپرسیاریەتیەکیان لەسەرنیە لەکاتیک کاردانەوہیەکی چاوەرواننەکراو دیتە پیشەوہ ئەو جۆرە مروۆقانە دەست و پێ سپی و هیچ لەبارەوہنەبوو، کەسێکی بێ ئیرادەو بێ زاخ دەردەچى.

ئومید دەکەم هەم بۆ لایەنى دەروونى خانەوادەکانتان کە نەبیتە جیاوازی کەسەکان، هەم لەتایندە ئەم کەسانە بتوانن پشت بەخۆیان و ئیرادەى بەهیزی خۆیان ببەستن...

نەینی + پارێزی = بەدڵخۆشی

پێرەوی ژیان لە ھەر کوێیەک لەم جیھانە بەردەوامی ھەبێ (نەینی) لەوێ بوونی ھەیە، مەرج نیە ئەو نەینیە پەیوەست بێت بە کاریکی چەوت، لەوانە ھە پەیوەندی بە بواریکی رۆشنییری، پەرورەدەیی، فکری یان بازرگانی ھەبێ بەلام کاتی راگەیانندی ئەم پرۆسە یان ئەم چالاکییە لە ئێستادا لە قوناغی دەرەشەو گەتوگۆدایە نابێ باس بکری. لێرەو لەوێ بە سەدان رووداو، کارەساتمان گۆی لێ بوو بەھۆی درکاندنێ نەینی گوندیک، سنوریک ئارێشە ی بۆ دروست بوو، ئەگەر لە بواری ئایینی ھەو لەم وشە یە روو بچینە ناو سورەت و ئایەت و فەرموودەکان، دەبینین زۆر جار باس لە نەینی پارێزی کراو، باس لە پاداشتی ئەو کەسانەش کراو بەھۆی ئەو نەینیە ی پاراستوو و اتە چ کێشە یەکی گەرە ی دوور خستۆتە وە لە ناوچە کە. (چۆن نەینی + پارێزی = بەدڵخۆشی)؟؟

دەیان جار من، تۆ، ئەو، ھاتووی خۆت باسیک، نەینی کەسیک باس دەکە ی بێ ئەو ھ ی پێداگری کرابی باس دەکە ی، ھەر خۆشت دەلێی تخوا با نەینی بی، واتە لەم ساتە ی نەینیە کە ت درکاند دڵخۆشیت لە دەست دا، کە وتت بانەینی بێت واتە بابەتە کە باس کردنی کێشە ی بەدواو ھە، بۆ ئەو ھەمیشە دڵخۆش بێت و دوور بێت لە را رایی و دلتهنگی نەینی پارێز بە، ئەوانە ی نەینی پارێز نین لای خوا ی گەرەش خۆشە ویست نین، لای خەلکیش رێزلیگیرا و نین و جیگایان نابیتە وە و خەلک بە چاویکی جیاواز سەیریان دەکەن .

متمانە = بەخۆشەویستی

پەرپەوی ژیان ئەگەر لەبەنەماکانی خیزان بەدروستی بێتە پڕۆگرام بۆ منداڵەکان، کە پێز لە یەکتربگرن و وشە نەشیاوەکان، واتە سنور بەزاندنە، درۆ کردن واتە کارەسات، بۆیە باسی قۆناغی منداڵی دەکەم دەسپێکی متمانەو خۆشەویستی لەنیوان تاکەکان دەگەریتەووە بۆ ئەو پەروردە ناجۆرو ناشیاوەی کە مافەکانی منداڵ لەسەرەتاوە پینشیل کراوە یان ئەو جیاوازیەیی لەنیوان کۆرپو کچ دەکری کە لەکوێتا پرق و کینە بەرەم دینی، لەلایەکی تر زۆرتەین وشەیی (درۆ) کۆمەلگای کوردی لەگەڵ منداڵ دەیکات بۆیە زۆر جار منداڵ لە (٦) سالی متمانەیی بەدایک و باوکی نیە، چونکە پۆژانە بەلێنی چەندین شتی پێ دەدا کەچی بەلێنەکان دەبیتە بلقی سەر ئاو، کەواتە متمانە دروستکردن لەنیوان گەرەکان کاریگەری منداڵی ھۆکاریکە بۆ ئەو دەوی گەرەکان متمانە بەیەکتەری نەکەن. پروون و ئاشکرایە ئەگەر متمانە نەبیت خۆشەویستی بوونی نابیت، ھەرکاتیکی خۆشەویستی نەبیت ژیان دیوہ ناشیرینەکەیی وەک ئیستای کۆمەلگای کوردی لی دی. ھەربواریک تیشکی بخەیتە سەر پەرە لە گەندەلی و فیلی و قۆل بڕین بەتایبەت لەکەرتی بازارو ھاوردەیی کەرستەیی بەسەرچوو، پەروردەو فیکرکردنیش قسەم لەسەری نیە بۆ ئیوہی جیدەھیلیم... لەکوێتایی دەلیم تا متمانە نەگەریتەووە خۆشەویستی نیوان تاکەکان بوونی نابیت و جوانیەکان بەھایان نابیت...

بۆ ئەوەی پەشیمان نەبیتەوه، پەلەمەکه له بڕیاردان...

سروشتی ناخی مرۆقی ولاتانی پۆژهلەلاتی ناوهراس تەوهی تیبینی کراوه زۆرینهی له کاتی پێویست له بڕیاردان پەله کردنی پێوه دیاره، ئەم پەله کردنهش به ئەزموونی تێپهراوندی تەمهنمان زۆرینهی پاشگەزبوونهوهو پهنجەهی پەشیمانی گەزتووه، بی گومان ئەگەر فلاش باکیک بۆ رابردووی ولاتانی دهوروبەرمان بکهین بهعیراقیشهوه ئەوانهی دهولەتیان بهدهست بووه ههمیشه سیستەمی بهرپوهبردنیان تاک لایهنهو پرژیمیکی زۆردار بوونه، بۆیه تەوژمی هاتنه پێشهوهی کیشهو گرفت بۆ هاوئیشتمانیهکانیان بههۆی فشاری دهرونیان ههمیشه بهپهله بڕیاریان داوه، دواتر لهماوهیهکی کهم پەشیمان بوونهتەوه، بۆیه دهلیم مادهم ژیان بهردهوامه، دهمانهوی خوداو خواناسهکانی، یان ئەوانهی تیروانینی جوانیان بۆ ژیان و خوش گوزهرانی ههیه رازی بکهین لهخۆمان، حهقه لهکاتی هاتنه پێشهوهی هەر گرفتیک بگهڕێینهوه بۆ پرس و راورگرتن بۆ ئەندامانی مالهوه و کهسانی بهئەزمون، دوربین بین و بهمهنتقی بیربکهینهوهو لۆژیکی جوانیهکانی ژیان ههنگاو بنین تا لهبڕیاری بهپهلهکردن کارهساتی گهره چاوهڕیمان نهکات...

هیوادارم هیچ تاکیکی کوردوئهوانهی بهجوانی لهژیان دهروانن تووشی کیشهو خه م و ناخۆشی نهبیت...

گەشتن بە لوتکە ئەستەم نیه

بئى گومان خولقینەرى زەوى و ئاسمان چەندىن ئەندامى لەشى مرۆف بەجۆرىك لەجۆرهكان هیناوەتە بوون، كە لەپاڤردوو زۆرىك لەمرۆفەكان توانیویانە بەباشى بەكارى بهینن، ئەو مهام و پەيامەى لەهزرو مێشكیان پلان و بەرنامەى دريژ خایەن دەبیتە خەونیان هەولێ جدى بۆ دەدەن، لێرەدا وشەى (هەول) دونیایەك ئاراستەو کردارو پەيامى خۆشبەختى لەپشتە، بۆیە ئەوانەى لەپاڤردوو ناویان چۆتە مێژوو، هەروا بەئاسانى نەبوونەتە (شكسبیر. ئەدیسۆن، ماندیلا،) ئەمانەچیان کرد (هەول) یان دا... واتە بەهەولدان كامە خەون و ویستە ئارەزوومەندەكان هەیه دەتوانى بەهەول و هەنگاوى دروست بتگەیهنەتە كەنارى ئارام و لەویوه خزمەت بە نەتەوهو چین و توێژو تەنانەت خۆت بكەى... گەشتن بە لوتکە تەنها پرۆسەى خویندن نیه لەبوارى پزیشكى و ئەندازىارى، بەلكو گەشتن بەلوتکە گەشتنە بەو حەزو ویستانەى لەبوارىك لەبوارەكان سەرئەنجام بەرھەم و سوودى گشتى بخاتەوه، بۆیە لەدەستچوونى هەندى فرسەت بئى ئومیدتان نەكات، خۆتان سەرکۆنە مەكەن ئەو پۆژگارانهى توى دابراڤاندوو خەتای تو نەبووه بەلكو هەندى جار سیستەم و پیکاره خراپەکانى ژيان ھۆکار گەلیکن ئەم دابراڤانانە بەرھەم دینى... بۆیە هەول بدە تا بگەیتە لوتکەى سەرکەوتن.

فلتەر

لەدوای پرۆسەى ئازادى گەلانى عىراق، باھۆزى تەکنەلۆژيا بەخێرايى خۆى کردە نيو ماله کانمان، باھۆزىک زۆر خراپتر لەھاتنى ڤايرۆسى (کۆفید ۱۹). بەبى گومان ئەو تەکنەلۆژيانەى وەکو موبایلى زيرەک، فەيسبووک، تويته، ڤايبەر، ماسنجر، تیکتۆک، سناپ هتد... سەرجه میان بوونەتە کار ئاسانى بۆ ئەو کەسانەى بە دروستى بەکارى دەھینن. کەدەلیم لەڤايرۆسى کۆرۆنا خراپتربوو ئاستى ھۆشيارى و تیگەيشتنى تاكى کورد نالیم بەگشتى بەلام زۆرینە نەگەيشتبوو ئەو ئاستەى ئەم تەکنەلۆژيا بەکار بەيى فلتەر و سیستەمى چاودىرى، بۆ راستى و دروستى قسەکانم دادگا و دادوهرە بەرێزەکان دەزانن، فەيسبووک و چات و ڤايبەر چ مالىیرانیهكى ھیناوە بۆ کورد، ئەوھى بۆتە جیگای نیگەرانی بۆ تیکدان و پەرتەوازەى کۆمەلگای کوردى و پەيوەندى کۆمەلایەتى خیزان ئەم (یوتوب) و (تیک تۆک)یە...

یوتوب گەنج و منالى ھەرزەکار بەئاقارى توندوتیژی و کوشتن و برین دەبا، لەلایەكى تر وینە و ڤیدیۆى سیکسى بى سانسۆر خۆى دەکاتە ھەموو ئەکاوت و ماله کان بى ئەوھى خاوەن مال ئاگادارى بىت مندالەکان بەتەمەنى جیاوازەوھ سەیرى دەکەن. جا بۆیە ئەرک و فەرمانى حکومەتى ھەریمی کوردستانە ئەم بابەتە بەھەند وەربرگى و سیستەمى چاودىرى بەگەر بخت و

سەرجه م که نالەکانی تەکنەلۆژیا سنوردار بکریت بە م جیهازە بە لکو منالەکانمان دوور دەکەوێوە لە م توندوتیژیە دەرونیە ی پوژانە سینگمان دەگری و بەهۆی ئەم تەکنەلۆژیایە پوژانە ئاستی خویندن و زانست بەرەو پاش دەروا.

بەدانی جیهازی سیستەمی چاودیژی (فلتەر) بو تاک، وە کۆنترۆلکردنی ریزو خۆشەویستی و پەییوەندیە کۆمەلایەتیەکان دەگەریتەوێوە دۆخی جارن .

فلتەری چاودیژی ریزە ی توندوتیژی و هەرەشەکان کە م دەکاتەو، بۆیە هەبوونی فلتەر خۆی لەخۆیدا کاریکی پێویست و خزمەتیکە بەتاک دەگری و ناچیتە بواری سانسۆر...

ئەو شۆنەنی مەرۆف خانی دەکاتەووە لە نا ئارامی

بەبێ گومان بوونی ژیان بەبێ ئارێشەو هەورازو نشیو نەبوو و ناشیبت، ژیان بۆ هیچ تاکیک پر نەبوووە لەخۆشی، پێچەوانەکەشی راستە، بۆئەوێ خۆمان ببینە پزیشکی تاییەتی خۆمان هەر کاتیک هەستت بەبوونی دلتنگی و ناارامی و دلراوکێ کرد، بێ بیرکردنەووە سەردانی نزکترین پارک یان نەمامگە یان شوینیکی سەوزایی بکە لەمالەکەت، زۆرجار لێرەو لەوێ بیستوووە دەلێن پێویستە مەرۆف هەندێ جار بەتەنیا گفتوگۆ لەگەڵ خۆی خۆی بکات لەناو پارکیک یان دەم کەناریک، ئەمە دەرخری ئەو راستییە کە دەم کەنارەکان یان ناوپارکەکان شوینی ئارام کردنەووەی دلەکان و خالیکردنەووەی هەموو ئەوکێشانەیه کە مەرۆف لە رەو رەوێ رۆژانەیی ژیان بۆی دیتە پێشەووە .

ئەگەر بۆجاریکیش لەگەڵ ژینگەپاریزان و گروپی شاخەوانیەکان بییتە ئاخاوتن گۆی بیست دەبی دونیای ناو سەوزایی و تەنانەت درەختەکان چەند دلخۆشکەر و بەختەوهرهینن بۆ تاک. ژیان بریتی نیە لەراکە راک و کۆکردنەووەی سەروەت و داهااتیک لەسایەیی هیلاکی و ماندوویی تووشی خەمۆکیت بکات. ژیان واتە دانانی پلانیکی تیایدا خۆشەختیت بۆ دروست بکات. بۆیە بایخ بە ژینگەیهکی تەندروست بدەو لیوان لیو بییت لە باخچەیهکی هەمەرەنگ لە بۆن و رەنگی جیاوازو کەشیکی ئارام هەست بەبوونی ژیان بکەیت...

پیی بلی من به پۆژوووم...

ئەگەر لە قوڵایی و پیرۆزیی و ڕەهەندو و بەهاکانی پشت پۆژوو گرتنەووە بروانی، دەبی تاکی موسلمان مانگی ڕەمەزان بکاتە بنەمایەک بۆ دەستپیکیکی جوانی ژیان دۆستی و لیبوردەیی و هاوکاری لە کاروباری پۆژانەدا.

لەراستیدا مانگی ڕەمەزان دەبی مانگی هاوکاری و کارناسانی و پیکەوہیی و لیبوردەیی بیت، ئەم بنەمایانە بێتە بناغەییەک نەک ھەر بۆ مانگی ڕەمەزان بەلکو تاکی موسلمان ژیان لەسەر بنیاد بنی و ھەنگاوەکانی بەئاراستەیی ئارامگرتن، خۆپارێزی لە زمانی زبەر...، ویزدان لەکاری بازرگانی و مامەلەیی دروست لە بازارو ساخ کردنەوہی کالاکانی، ھەلسوکەوتی لە کاتی لیخورینی شوفیری، بەزەیی ھاتن بە ھەژارو مالە لێقەوماوەکانی پاشماوہی جەنگ و کارەساتەکان، پۆل بینین لە ئاشتی و ئاشتەوایی. زۆر بابەتی تر کە ژیان دۆستی و پیکەوہ ژیان جوانترو جوانتر دەکات...

ئەوہی ھانی دام چەند وشەییەک لەم ستوونە بنووسم دەبینی نوێژ دەکات، بەپۆژووہ کەچی لەبازاری کاردا بازاری قۆرخ کردووہ بەسەر ھەژارو لێقەوماوان کالاکانی دووقات دەفرۆشی، لەکاتی لیخورینی ئۆتۆمبیل فەوزایەکی دروست کردووہ لەوانەییە مەترسی خسبیتە سەر چەندین سەرنشین ئەوہ چپە کابرا بەپۆژووہ...، لەسەر خوانی مەغریب دانیشتووہ دەلی قەرزار

لەسەری کردوووە بۆ چەندین ملیۆن دینار و خۆی لە ژن و منداڵەکان توڕە کردوووە، ئەوەچیە ناوبراو بەپۆژوووە.

بۆیە لەهەر ئەگەریکی ڕووبەر و پووبونەو بەکەسانی توورە لەمانگی ڕەمەزان وەک پیغمبەر محەمەد (د.خ) لیبیت فەرموویەتی دەبێ وەلامەکەت بۆی ئەو بییت (من بەپۆژووم) نابێ جوینی دا تۆش بەجوین وەلامی بدەیتەو، هەرەشە کرد وەکو ئەو بیر بکەیتەو و بچی هەرەشە بکەیت بەلکو هەر ئەوئەندە بەسە پێی بلبیت (من بەپۆژووم) .

لەکۆتایدا دەلیم ئەگەر لە واتای پۆژووگرتن و لە گەرەیی و بایەخی مانگی ڕەمەزان نەگەیشتووی تکایە بەپۆژوو مەبە و مەبە مایەیی بیزاری خەلکانی لەخوا ترس و ئیماندار.

دونیایا قەرزە بەسەرمانەوہ...

لێرەوہ دەمەوئ بلییم پەرورەدەیی خیزان و ژینگەیی دەورەوہەر بۆ ژیان دۆستی و خوشگوزەرانەیی خیزان لە کۆمەلگای دوو فاکتەری بەهیزی مانەوہیی تاکن تا لەویوہ هەنگاوی مەرووف دۆستی بێتە پیگەییەک بۆ تاک، مەرووف دەبی لەبنەپەتدا گۆیرایەلی پەرورەدەو پینمایەکانی بەخێوکارەیی بیت جا باوک بیت یان دایک زۆرجاریش برا دەبیتە فریاد پەسی خانەوادەییەک بۆ پیکەوہ ژیان و کۆ کەرەوہیی خیزان، لەپیناوی هینانە دێ ژیانیککی مەدەنی و هیور ...

بنەمای ریزگرتن، لیبور دەیی هەموو ئەو تاک و خیزانانەیی گەیاندۆتە کەناری ئارام تاوہکو ئیستا تامی ژیانان کردووە، ئەوہیی سەرنجی راکیشام بەم بەیانە کردووەییەکی قیزەون و نامۆ بە کلتور و ئەدابی کوردەوہ ئەویش بی بەزەیی و بی ویزدانە بوکیک بەرامبەر خەزوری کە نەخۆش کەوتووہ و پیرایی ئەوہیی جوین و قسەیی ناخۆشی پین و تووہ تەنانەت هەپەشەیی داخ کردنی لێ کردووە، کەچی خەزوری نەک هەرنەخۆشە بەلکو لە جۆلەو لە پین کەوتووہ...

دواتر (بووکە) گەرەکەیی ئەو مالە ئەم زولم و سوکایەتی (هاو گیانەکەیی) پین قبول نەکراوہو ئەرکی بەخێو کردنی گرتۆتە ئەستۆ وە خەزوری بردۆتەوہ مالی خۆیی.

ئەمە پیمان دەللی لەبنەرەتدا پەروردهی خیزانی ئەم (بووکە) باش نەبوو بەلکو خیزانیککی بی سەرورەر بوونە بۆیە بیڕیزی گەیشتوتە قونای فری دان، وشەیی داخ کردن بەرامبەر پیاویکی پیرو نەخۆش.

بەپیی ئەم نووسین و کیشە کۆمەلایەتیە ئیستا باوکی ئەم (بووکە) کە بیڕیزی بەرامبەر خەزوری کرد، ئیستا باوکی لەلایەن ژنی برایەکەیی فری دراووتە سەر شەقام و برایەکەیی تریشی لەترسی ژنەکەیی ناویری باوکی بباتەوہ مال!!!
کەواتە لەدیر زەمانەوہ راستیان وتووہ (دویا قەرزە بەسەرمانەوہ)

دەكرى بۆ يەك سەعات بيبەين ؟؟

لەم بەناو ھەريەمەى كوردستان لە دەست ئەم كار بە دەستانەى كورد تا بمينين گوى بيستى چيرووك و ھەوال و بەسەرھاتى شووك بوون دەبين، سەيرەكە لەمەدايە موچەت پينادات، كەچى پوژ لەدوايى پوژ باج و كرى و سەرئەت لەسەر زياد دەكات، بەديويكى تر ھيچ چاوديرى و سانسورىكى لەسەر نرخ و بازار نيە. لەكوپى دونيا ھەيە تو نەوت و غازو سوتەمەنى بەگشتى بفرۆشى، كەچى بلى قەرزارم و موچە دابەش كردن بكەيتە ٤٥ پوژ، نرخى نەوت دابەزى موچەت دەكاتە ٤٠٪، نەوت چوارقات بەرزبیتەو دەلىنى بەغدا ٢٠٠ مليارەكەى نەناردوو ھە باسى پاشەكەوت دەكەن. شەر لە روسيا و ئوكراينا دروست دەبى روون و خوړاك دەبیتە فرکان فرکان، تا ئيرە بۆ (نەدى و بديەكان) لە ئيران كەوتبوون ئاساييە، ئەو ھى ئەم شەو شووكى كردم و گوى بيست بووم كە خزمىك گيرايەو ھەوتى سبەى لە قوتابخانەكان دەبى قوتابى جلى كوردى بپوشن، لەدريژەى قسەكانى وتى ئەم شەو ژن و پياويكى ھەندىك بەتەمەن دوو كورپى تەمەن نزيك دە بۆ دوانزەدە ساليان لەگەل بوو، بۆ كرپنى جلى كوردى ھاتبوون، ئەم دوكانانەى جلى كورديان ھيتابوو نرخيان خەيالى بەرزكردبوو، ئەو ھى پيشتر بە دوانزەدە ھەزار دەتكرى بۆ مندالىكى شەش سالى ئەم شەو كردبوويان بە ٣٠ ھەزار دینار . ئەم دايك و باوكە ھەزار دياربوون پى دەچوو بەپوژ

جاریکی تر هاتبوون کۆتا جار به دووکاندارهکهی وت (دهکرێ بۆ یهک سهعات بیهین؟) بێ گومان دووکاندارهکهش رازی نهبوو بگره ننگه ران خۆی نیشان دا. لێزه دا به رێوه بهرو مامۆستایانی قوتابخانهکان حهقه رهچاوی وهزعی خرابی دارایی خهڵک بکهن، ئەم پۆژه بکه نه پۆژیکی ئارهزوومه ندانه و له م پۆژه دا هیچ وانهیهک نه خویندری تا ئەوانه ی ههژارن بتوانن بزگاریان بیت له کپینی ئەم جل و بهرگه، ئەگه ر وانه ی یه که م بۆ یادی جلی کوردی بیت و دواتر وانه ش بخویندری ئەم مندالانه ی ههژارن ناچارن بین و جلی کوردیش بکرن، به لام ئەگه ر هیچ وانه یه ک نه خویندری و تهنه بۆ ئەم بۆنه یه ته رخان بکری ئەوکات ئەوانه ی ههژارن ده توانن به شداری نه کهن و ئەم پۆژه نه یه نه دهوام.

ئه گیناهه ست به حاله تیکی دهرونی ناخۆش ده کهن، بۆیه که رتی پهروه رده له هه موو که رته کانی تر جیاوازتر حهقه رهچاوی لایه نی دهروونی و دارایی دایکان و باوکانی خویندکاران بکهن، میکانیزمیکی گونجاو بدۆزنه وه تا ئەم کیشه یه دروست نه بی.

له کۆتایی دا ده لیم به م بارودۆخی دروستکراوه ده ستکرده، ئەم نابه رپرسانه خولقاندویانه یاری کردنه به عه قلی میلله ت، به لام سه ره ئه نجام ده رکه وتوو ه ئەمانه دهرونیه ن نه خو شن و به برسی کردنی میلله تی خۆیان چیژ ده بینن، به لام وه ک وتویانه پۆژگار پۆژی به دواوه یه.

بوونی ئەو ھەموو دەرمانخانە و تاقیگەییە و مەترسیەکا!

لای من جیگای نیگەرانیە پۆژانە لەم کوردستانە دەرمانخانە و تاقیگەیی تازە دەکریتەووە لەپال مارکیٹ و سەرتاشخانە و سەوزە فرۆشی، بی چاودیری حکومەت، ھەرچەندە دەستم بۆ بابەتیک بردوووە دوورە لە پڕۆگرام و پیشە و خویندنی من، کەچی سیکتەری تەندروستی راستەوخۆ پەیوەندی بە مان و نەمانی مڕۆف ھەیە، مەخابن زیاتر لەھەموو سیکتەرەکانی تر بازرگانی پیوہ دەکریت، وەلی ئەوہی دەمەوی ئاماژەیی پێدەم و دووسی قسەیی لەسەربکەم کردنەوہی ئەو ھەموو دەرمانخانە و تاقیگەییە کە زۆرینەیان خۆبەخش بەرپیوہیان دەبن، خۆبەخش ئەوانەن کە خویندکاری قوناغەکانی بەشە پزیشکییەکانن بۆ خۆفیرکردن لە دەرمانخانە و تاقیگەکان دەبیرین... چەند پۆژیک لەمەوبەر لە سەردانی پزیشک دەگەرەمەووە وتمە براہەکەم بڕۆ ئەم عیلاجەم بۆ بکەرە، پاش پینچ دەقیقە منیش لەناو ئۆتۆمبیل سەیرم دەکرد ئەو گەنجەیی ناو دەرمانخانە ھەر لەرپیگای مۆبایل ناوی عیلاجەکەیی لیدەدا منیش ھەروا چاوەروانم دواتر یەکیکی تر بەتەمەنتر لەپشت رەفەیی دەرمانەکان ھاتە دەرو سەیری کاغەزەکەیی دەستی براہەکەمی کردوو عیلاجەکەیی پێدا، وتم ھا ھینات وتی بەلی بەس وتی بەم تەمەنەووە چۆن تووشی پڕۆستات بووہ باش بوو ئەوہی تر ھات وتی ئەمە عیلاجی فەقەرەتەنەک پڕۆستات. پۆژی دواتر لەگوند بووم ناسیاویکم لەگەل کورپە

گەورەکەى هاته سەردانم باسى دکتۆرو پشکنین و دەرمان کرایەو، وتى له دکتۆر دیمەو بەس لەبازار چومە دەرمانخانەیکە وتى خالە ئەو عیلاجانەمان هەیه بەس ماوەى بەسەر چوونى تەواو بوو بەس بەرخێکی هەرزانتەر ببیە، وتى منیش کاغەزەکەى دکتۆرم لى وەرگرتەو لە شۆینێکی تر کریم، کۆرەکەى وتى هەفتەى رابردوو لە تاقیگەیکە بووم ئەوئەندەم زانى بۆ هەلاو جۆیندان، دیاربوو باوکیک وکچیک بوون کچەکە نەخۆش بوو پشکنینی بۆ کراو لەلایەن ئەم تاقیگەیه پاش دەرچوونى ئەنجام بەباوکەکەى وتراو کچەکەت بەهۆى دووگیانییەو هەڵتەتەى رشانەو تیک چوونى گەدەو هەڵتەتەى باش نیە.

بەلام پیاوکه توشى شوک ببوو که کچی ئەو ههيشتان شووى نه کردوو شکور بۆخوا بى ئەو هەى کاردانەو هەى خراپ بەرامبەر کچەکەى بکات لەشۆینێکی تر پشکنینی بۆ کردبوو رەتیان کردبوو که زگی هەبوو.

بۆیه پیاوکه هەرەشەى له خاوەن تاقیگەیکە دەکردوو دەبوت ئەو من ئارامگرت و خوا هاوکارم بوو چوم لەشۆینێکی تر پشکنیم بۆ کردوو هەلکی تر بوايه یەكسەر کچەى دەکوشت، میوانەکانم سەیری یەکتریان کردوو، باوکەکە بەکۆرەکەى وت تخوا ئەو هەى دایکیش ت بۆی بگێرەو.

کورەکه وتی سی سال لەمەوبەر دایکم نەخۆش کەوت لە
تاقیگەک پاش دەرچوونی پشکنینەکه بەدایکمیان وتبوو پیرۆزە
خۆشکم تۆ دووگیانی و نەخۆشی تەرت نیە، وتی دایکم شوک
بوو، مندالی چی ئێوە ئێوە بەراستمانە من تەمەنم لەسەر ووی ٦٠
سالە وەیه نەوکانم پێ راگەشتون.

ئەمەش ئەنجامەکهی زۆری و بۆری کردنەوێ دەرماخانە و
تاقیگەیی بێ ئەزمونی و بێ چاودیاری لایەنی پەيوەندیار،
ئێوەش بمان بەخێر.

وەزیری پەرۆردە

بانههات به سه ر تینه پهری

بێ گومان له هه موو جیهان کهرتی پەرۆردە بۆ پینگه یاندنی مندال له قوناعی (باخچه ی ساوایان) و (بنه رته ی) دا فیرگه یه که ده بیته سه ره تایه ک بۆ پینگه یاندنی منداله کان تا له ویوه ر پیره وی ژیان بکاته بناغه ی دروست بوونی که سایه تی، جیاوازی و غه درکردن له کهرتی پەرۆردە له که یه که هه رگیز له ناخی خویندکار و قوتابی رهش نابیته وه، جیاوازی کردن ده روونیه ن که سه کان ده شکینێ جا تاک بچووک بیت یان گه وره . جه نابی وه زیر لیره وه بابیمه ناوه رپۆکی بابه ته که هه رچه نده ئه م دیارده یه تازه نیه و یه که م جاریش نیه جه نابت و ئیمه مانا بیبیستین به لام حه قه لیره وه به دوا داچوون بکریت له سه ر ئه و قوتابخانه و به تایبه ت ئه و مامۆستایانه ی رۆژانه به نمره ی بن ده ستیان جیاوازی له نیوان مندالی مامۆستا و قوتابی تر ده که ن. ئیواره ی دوینی له ژیر ده ستی پزیشکیکی چاره سه ری سروشتی چاره سه رم بۆ ده کرا، ئه م پزیشکه هاوسه ره که شی هه مان پیشه ی هه یه، باوکی دکتۆره که ش مامۆستایه کی خاوه ن ئه زموون و خانه واده یه کی رۆشنبیرن.

وتی منداله که م پۆلی دووه می بنه رته یه کارت ی وه رگرتۆته وه له هه موو وانه کان (۱۰۰) ی وه رگرتوو ه ته نها له موزیک (۸۷) ی داوه تی .

جەنابی وەزیر من لە ئێوه دەپرسم لە کام قوتابخانە لیژنەی
هەلسەنگاندنی پسیپۆری موزیک و گۆرانی و وینەکێشان هەیه تا
مندالی مامۆستا (١٠٠) پێ بدەن مندالی تر لە خوارنمرە (٩٠)
پێ بدەن.

جەنابی وەزیر ئەمە تیکشکاندنی دەروونی خوێندکارە، ئەم
جیاوازیە لادانە لە ڕهوهشتی مامۆستا و پەرۆردە، بۆ زانیاریت
ئێستا لە زۆربەیی قوتابخانەکان نالییم هەموو بەلام زۆربەیان
مامۆستایەکان مندالەکانیان یەکەم و دووهم، مامۆستایانی
وەرز و موزیک و وینە لە بەرخاتری مندالی مامۆستایەکان
نمرە کەمتر لەم سێ وانەیە بۆ خوێندکارانی زیرەک دادەنێن تا
مندالی مامۆستا یەکەم و دووهم بن، سەدان بەلگە هەن سالانە
دوو بارە دەبنەوه. بە هیوام پەيامە کەم بگات تا تەشەنە
نە کردوو و کاردانەوهی بە خێو کەری خوێندکارانی لێ
نە کەوێتەوه.

لە نۆرینگەو نەخۆشخانەو شوینی تایبەتدا

رەچاوی بارودۆخی نەخۆش بکەن....

باوەر بکەن بە هەنجەت نیم لەو دەسەلات و بەناو ئەو حکومرانیەیی کوردستان، بەلام ئەمەشیان پەییوەستە بەکەم تەرخەمی حکومەت و بەتایبەت وەزارەتی پەرور دەو وەزارەتی خویندنی بالا، (٣٢) ساڵە نەیان توانیوە لەرێگای مەنەهەجەوێ چەند بابەتیکی گرنگ وەکو (ئەتەکیت) بخریتە مەنەهەجی قوئاغی باخچەیی ساوایان و سەرەتایی دواتریش هەندئ بابەتی تر بۆ قوئاغی پەیمانگاو زانکۆکان، دوینی لە سەنتەریکی چارەسەری سروشتی ئەکادیمی زانستی بووم، بۆ وەرگرتنی چوارەم جەلسەیی چارەسەری سروشتی، لەراستیدا کەسیکیان پێویستی بە بینینی پزیشک بوو کەچی دوو مندال و سئ کەسی گەورەیی لەگەڵ هاتبوو، یەکیکی تر دوو کەسی تری هاوہەلی بوو کەسە ساغەکان دانیشتبوون کەچی ئیمەیی نەخۆش بەپێوہ وەستابووین، ئەم نەخۆشیەیی شیوہی ئیمە کە ئینزیلاق و فەقرا تە هەر نابیی بەپێوہ بوەستین.

هەرلەوئ دیاردەیی تەلەفۆن کردن بەدەنگی بەرزو گفتوگۆی کرپین و فرۆشتن و حیکایەتی خیزانی و بیزارکردنی نەخۆش ئەمە دەگەریتەوہ بۆ پەرور دەو، خالیکی تر ئەوانەیی لەگەڵ نەخۆش دین حەقە رەچاوی شوینی دانیشتن و بنەماکانی

ئەتەكیتی گشتی بكن هەر له شیوازی قسه كردن و پیکه نین و
دهنگی بهرزو هاتن و پۆیشتنیان میزاجی نهخۆش زیاتر تیک
دهدن. ئومید دهكهم چون له شوینه تایبه تهكان نوسراوه
جگهره كیشان قه دهغه یه ئه و هاش بنووسری منداڵ و مۆبایل و
دهنگی بهرز قه دهغه یه...

کارەساتی سروشتی یان دەستکرد؟

لە ھەرئیمە ی ئیمە نووسین و پێشنیارو بەرچاوی پوونی بۆ لایەنی پەییوەندیارو دەسەلات فلوستیکی قەرپ ناھیتی، وەلی نەم دەویست خۆم بخزینمە ناو بابەتیک کەسانی نەخویندەوارو سوود مەند لەم دەسەلاتە خویندەنەوی ئینتەمای سیاسی بۆ بکەن. چونکە کاکێ پارێزگار ھەرزوو ھاواری کرد ئەم وەزعی (لافاو) بەسیاسی مەکەن... ئەمە جاری یەکەم و کۆتا جاری نێە کە لێرەو لەوئ خەلکی سفیل بەھەر ھۆکاریک دەبنە قوربانی بەرژەو ھەندیە مادییەکانی نابەرپرسیان بۆیە ئەوان دینە گۆو دەلێن ئەم پرسە بەسیاسی بوو یان بەسیاسی مەکەن، لەژێر ئەم رستەییە دونیایەک ناعەدالەتی و نادادی و گەندەلی خۆی مەلاس داوھو دەیانەوئ خەلک چەواشە بکەن، بەلام ماوھێ چەند رۆژیکە دەنگی دایکی ئەو مندالە دە مانگیە و دیمەن و دەنگی کزو مەلۆلی ئەو پیرە پیاوھێ کورە شوانەکە ی و مەرۆ مالاتەکە ی بۆتە کارەساتیک ویژدان و ھزرەم کەوتۆتە لاسەنگی و لەناخە ناسریتەوھ. مەن دانیشتووی ناحیە ی دارەتووم، میژووی دارەتوو دەگەریتەوھ بۆ نزیکە ی ٤٠ سال لەمە و بەر کەچی بارانی زۆر لەمە زیاتر و بگرە ٤٨ سەعاتیش بی پچران لە سالانی پێشوو باران باریوھ کەچی تا ھەندئ پرۆژە ی خانوو، مارکیٹ و بینایی تر بەتەجاوزو لەسەر رێرەوی بەستەکان دروست نەکرا ئەم کارەساتانە بوونی نەبوو چ لەناحیە ی دارەتوو چ لەناحیە ی

قوشته پە، ھەموو ئەوپرۆژانە ی لەسەر بەستەکان دروست کراون
ھی نا بەرپرسەکانن، بۆیە ئەمە کارەساتی سروشتی نین، ئەمە
مانای ئەوەنیە خەلک خراپ و بی دین بن، بگرە کارەساتی
دەستکردی دەسەلات و ئەوانە ی بوونەتە بازرگانی زیادەپۆیی
خاک. پوچی قوربانیانی کارەساتی دەستکردی دارەتوو،
قوشته پە شادییت...

بەمبەخشن پۆستى ۋەزىرى شەھىدان ۋەرنىگرم

لە يادى پۆزى شەھىدانى شۆرشى نوپى گەلەكەمان دەستپىك سەرى رىزو ۋەفاو خۆشەويستى بۆ خوينى شەھىدانى راستەقىنە ۋە كەسوكارىان دادەنويىم، لەم پۆزە پىرۆزە نامەوى بە وشەى برىقەدار، بۆ دل پازى كردنى ئەم ۋە ئەو، ھاكەزايى يادى ئەم پۆزە بەمەۋە، دەمەوى راشكاۋىم، راستگۇ بىم، سەرەتا لەگەل ۋىژدان ۋ ناخى خۇم، ئىنجا خانەۋادەى شەھىدان. راستىك ھەيە دەمەوى بلىم ئەوى پۆزى لەسەردەمى شاخ ئەۋانەى لەھىرش ۋ پەلامارو بەرگرىەكان بۆسەر مۆلگەۋ بارەگاكانى پزىمى بەعس لەدەستەى ھىرش بوون ۋ شەھىدبوون، بوونيان بەپىشمەرگە لەبەر برسىەتى ۋ ھەژارى ۋ كىشەى كۆمەلايەتى نەبوو، بەلكو شەھىدە راستەقىنەكانمان بەدۋاى رىيازو بەرنامەۋ پەيرەۋىك كەۋتبوون كەھەلگى ئەم رىبازە رەۋانشاد سەرۆك مام جەلال ۋ ژمارەيەك لەۋ كەسانە بوون لەدەستەى دامەزرىنەر زۆرىنەيان خاۋەنى بىروانامەى (دكتۇراۋ ماجستىرو بەكالۆرىۋس) بوون.

كەس ۋكارى شەھىدان دەزانم نىگەرەن، دەزانم پۆزانە بەدىار چاۋى ئىۋەۋە سەدان لەۋكەسانەى لەپال پزىم بوون موچەى شەھىدانەيان دوو بەقەد موچەى شەھىدى ئىۋەيە، ژيان ۋ خويندن ۋ سەفەرۋ گەشتەكانيان سنورى نىە.

ئەو ھەموو نادادپەرۆری و نایەکسانییە خەتایەکی با نەخەینە
ئەستۆی حزبی بەرامبەرمان، چونکە ئێمە نازناوی حزبی
شەھیدانمان ھەلگرتوو ھەبوایە لێپرسراوانی یەکییتی
خۆیان نەخەنە ژێرباری ھەندێ کەیس و بریاری نا دروست؟

بۆیە بمبەخشن نامەوی بمبە وەزیری شەھیدان!

وەزارەتی شەھیدان دەبوایە وەزارەتی راستەقینەی شەھیدانی
سەنگەر بوایە نەک بۆ مەرامی دەنگ کۆکردنەوە ژمارەو داتا
ئاماری ئەو کەسانە زیاترین کە لابەلا و بە پشگیری حزب لە
لیستی شەھیدان تۆمار کراون...

لێرەو دەمەوی بلێم سەرەتا رەخنە بیت لە بەرپرسیانی یەکییتی
نەدەبوایە وەزارەتی شەھیدان بەھیچ شێوەیەک پادەستی حزبی
تر بکریت چونکە یەکییتی نیشتمانی کوردستان لە شاخ
زۆرتەین شەھیدی داو، زۆرتەین داستان و نەبەردی و
چالاکییەکانی ناوشار پشکی شیر بەر ئەو دەکەوی، زیندانەکانی
ئەبوغریب، موسڵ، کەرکوک، گەواھی ئەو راستیەن کێ خاوەنی
شۆرش بوو.

* ئەم وەزارەتە دەبوایە ئەم مافە سەرەتایانەی بەیاسا
لەپەرلەمان جێگیر بکەدایە.

- پیناسە ی شەھیدبوون.

- داڕینی شۆینی نیشتمانییە جێبوون نەک زەوی

- تێچووی نەخۆشخانە و دەفتەری تەندروستی و بلیت بەخۆرای.

- تیچووی خویندن لەهەر قوناغیک واری راستهقینهی پله یەک.
- دابین کردنی هەلی کارو دامەزراندن بەپێی برۆنامە و جۆری کار.

ئەم خالانە وەک خۆی جێبەجێ دەکرا ئەگەر بەلیشاو ئەوانە
بەکارهسات و کێشەیی کۆمەلایەتی و مردنی لەناو پێخەف و
شەری لاکۆلانەکانیان نەخرانبوایە ناو لیستی شەهیدان.
لەکۆتایی دا دەلێم بمبەخشن لە ئیستادا نابم بەوەزیری شەهیدان.

دوو ږوو ۴۴بە

لهوانه یه خه لکانیک به هۆی کاره قیزه وهن و کاره نا دروسته کانیان کلاویان ناسراوبی، ئەمانه له زۆر هه لویست لیره و له وی زۆر نه چنه ژیرباری رهخنه و گله یی مهنتقی، به لام دوو ږووی بۆخه لکانیک سهردانی مالی خواو فه ریزه ی حه جی کردبی و پینج فه رزه نویت له مزگه وت بکات، هه رجوله و کرداریکی نامۆ ده چیته چوارچیوه ی کرداریکی ناته ندروست و شه رمه زاری لای خوا بوون ... دوو ږووی له کومه لگای ئیمه بۆ هه ندیک خه لک بۆته پیشه هه ربۆیه کومه لگا ږووبه ږووی کیشه و ئاریشه یه کی ئالۆزو بی متمانه یی بۆته وه، هه ر کومه لگاوه نه ته وه یه ک شه رو ئاژاوه وه نه هامه تی ږووی تی کردییت، له ئەنجامدا یه کی له هۆکاره کانی دوو ږووی تاک ږیژه که ی به رز بۆته وه. له زۆریک ولاتانی ږۆژه ه لات به تایبه تی ولاتانی ده وروبه رمان به هۆی دیارده ی دوو ږووی چه ندین سه ده یه هاو نیشتمانه یه کانیان له دۆخیکی ناسه قامگیرو نا ئارام و په ریشانن به ده ست ږاپۆرت نووس و یه کترناشرین کردن بۆته مۆدیلیکی یه کترسرپینه وه . به هیواین تاک بۆخوی بژی و ږاستگۆی بکاته بنه مای ژیانیکی ره فاهو دوور له ده ست تیوه ردانی که یسه خودیه کان، ئەوهنده ماوه ته وه بلیم دوو ږووی که متر نیه له نه خووشی سه ره تان و دل ...

ھەورەت...

دۇنيا دىتەو چاۋكراۋەو ئەۋكەسانەى پەيوەندى كۆمەلايەتى و
رۈۈ لەچاكەكارىن، ھەمىشە بۇ زۆر بابەتى كۆمەلايەتى و
ۋەزىفى رېڭاى دوۋەم و سى يەمىيان لەبەردەم ئامادەيە، واتە
لەھاتتە پېشى ھەر رۈوداۋىك، ئارىشەيەك يان داھىنانىك ۋەك
دەلېن جۆش دانامىنن، ئەۋكەسانەى بوونەتە خاۋەن پىنگە يان
خاۋەن پېشەيەكى دەست رەنگىن، يان بەرپرسيكى سەركەۋتوۋ،
يان سەرۆك خىزانىكى بەختەۋەر، بەم كەسانە دەلېن (ھەورەت)
ھەورەت واتە (پىكرا)...

دوینى لەئەنجامى سەردانىەك لەگفتوگۆيەك لەگەل خاۋەن
مالەكە لەناۋ قسەكانى وشەى (ھەورەت) ى بەكار ھىنا كە بۆمن
ۋشەيەكى تازە بوۋ، وتى كچى فلان (ھەورەتە) لەتەمەنى
۱۲سالىھەۋە باۋەرپى بەتىنى بەخۆى ھەيە، لەسەر قاچى خۆى
ۋەستاۋە چاۋنەترس و خاۋەن ئىرادەيەكى بەھىزە بەرپاستى
(ھەورەت)ە.

بۆيە گىرنگە دايك بەتايىبەتى مندالەكانى لەسەرەتاۋە رابھىنى
چۆن باۋەرپىان بەخۆيان بىت، چۆن رۈۋبەرۈۋى نەبوۋنى بىنەۋە
لەكاتى ھەبوۋنى دەست بە سەرمایەكانىان بگىرن، ساردى و
گەرمى ژيان چۆكىان پىنەدا.

بزانن لە رۈۋەرۈۋەى ژيان ماف و ئەرك چىيە؟ لەكلتورى
كوردەۋارى زۆرچار لەبەرامبەر ھەندى خەلكى (پىكرا) وشەى

(ماستاوچی) بەکار دەهینن، بە پرای من ئەوانە ی وایبێر دەکەن وە
خۆیان بێ دەسەلات هیچ نەکردەن تەنھا حەسود و کەسانی
پووختەرن...

هیواخوازم دایک و باوکەن زۆر نازنەدەنە مندالەکانیان تا تاکیکی
(هەورەت) ی لێ دەربچیت و لە ئایندە خۆی خاوەن پراو بۆچوون
و ئیدارە ی خۆی بدات.

دوور ئەسیاسەت (شیتە گیان)

لێرەو دەتوانم بڵێم بۆ زۆرینەى تاکی کوردستان سالی راپەرینە که ناوەزەند بکەین بەسالی (سەهوەکه).

(سی) سال ژيانى کۆلەمەرگی بەرق و کینەو ناشرین کردنی یەکتەری لەنیوان برابەرکان، (سی) سال بێ ئاوی، بێ کارەبایی، بێ رێگاو بانى، که سێ مافی سەرەتاترینە بۆ مەروڤ لێی بێ بەش بووین لەلایەن دەسەلاتیک باکی نەبوو بەکوردبوون، بە رۆوباریک خوین، بە ئەنفال. که چى بەخۆیان لە ولاتی ئێران هەر سەرکردەیک بەبێ جیاوازی جلو بەرگەکهی بە پێلاوہ ئەدیداسەکهشەوہ باى پینچ دینار نەدەبوو، که چى ئیستا هەریەکهو (بۆرییە نەوتیک) و (خالی سنووری) بەناویانە...

با باش بزائن چیتەر ناتوانن موزایەدەى سیاسی و نیشتمانیمان لەسەر بکەن چونکه لەکۆتاجار دەسەلاتیان بۆ خۆ دەولەمەند کردنی خۆیان و بنەمالەکانیان بوو، جا ئەمە ئەسلی بابەتەکهەم نەبوو بەلام وشەى سیاسەت پەلکێشی کردمە ناو دونیای پر لە گەندەلی ئەم حزبۆکانەى کوردستانی عێراق، دەمەوی بڵێم تیکەل بوون بە جیهانی ئەدەب و مۆسیقاو هونەرێکی (تەر) که لیوان لیو بیت لە وشەى ناسک و رۆمانسی خۆی لەخۆیدا جیهانیکه پر لە ئەوین، پر لە جوانی، پر لە ناسکی... لەمەرۆژانە لەستوری هاورێیکه پێ دەچێ بریاری دابیت دوور لەسیاسەت ئەو تەمەنەى ماویەتی گوێ لە مۆسیقاو گۆرانی و گوێ لە وشە

ناسک و ئەوینی ناو تیکستە شیعەرە جوانەکانی عەدنان کەریم و زەکەرەیا عەبدوڵلا و ئەیوب عەلی بگری ...

پێ دەچی کچۆلەیهک بە وشەیی (شیتە گیان) بانگی کردبێ و سەرسامی دێرە شیعەریکی دکتۆر (فەریدوون عەبدول بەرزنجی) کردبێ، باوەربکەن ئەوەندە بەجوانی ڕوو چوو بوو ناو دونیای گۆرانی و عەشق و ئەوین، تیکەل بوونیک بەمانای پاک بوونەو لەو هەموو نەهامەتیەیی لە (۳۰) سالی ڕابردوو کیشاویەتی. کە گۆرانیە حەزینەکەیی بە چەقەنەلیدانی پەنجەیهو دەوتەو وای نیشان دەدا پیمان بلێت لێرەو گەردەن ئازایی لە سیاسەت بکەن و بۆ هەتا هەتا ئەم سیاسەتەیی ئەم حزبانە دەیکەن تەلاقی بدەن، وەرە ناو جیهانی ئەوین و موسیقاو. باسیاسەت بۆ گەندەل و درۆ زانەکان بییت...

مردن لەم نزیكانهیه ئاگاداری دلی یهكترین...

به هیچ شیوهیهك تهمهناو ئارهزووی مردنی هیچ كهس و تاكێك له م جیهانه فراوانه ناكهم، له راستیدا ناشمهوئ ئهم وشهیه زوو زوو ببیستم، به لام له ئهكاونتی فریندیکم بینی له پاش خویندنهوهی، تیگه یستم ئهم شەش وشهیه مهبهست و کۆمه لیک په یامی جوان و مروقدۆستی له پشتهوهیه...

مردن واته رهش کردنهوهی كه سایه تیهك، نه مانی كه سیک بو ههتا هتا یی، كه مردی مه جالی تیانامینی به هیچ شیوهیهك داوای لیبوردنیک بکهی له كه سیک تاوانی گهرهت به رامبه رکردبی، تاكێك كه هه میشه بو ژیانیکی ره فاه زۆرتین پلان و به رنامه ی بو ژیان داناوه، تاكێك به نیه تیکی ساف خوشه ویستیه کی پتهوی له گه ل په روه ردار دروست کردوه، دلی كه سی نه رهنجاندوه، به پاکی ژیاوه، دهستی نه بردوه بو کون و قوژبنی خراب، ته داخولی نیوانی كهس ناکات به دیوی نه رینی، هه میشه دهیهوئ دهستی چاکه کاری دریژ بکات له کاتی پیویست بو کهسانی خاوهن پیداویستی تایبهت و هه ژار و خزمی لئقه و ماو...

کهچی توی به ناو موسلمان ته نها بو قسه وقسه لۆک دروست کردن به قسهیه کی هه لپروکاو دلی ئهم تاکه باشانه ده شکینی، که دنوسرئ مردن له گوئییه کانت نزکتره ئاگادار به زهمی کهس مه که، بوختان بو کهس هه لمه به سته، سیناریوی درۆ هه لمه به سته، دهستی کهس مه بره، به کهس مه لی تو ناشرینی،

بالات كورته، تو رهشی، بو ئوتومبيلت نيه و ههست بههزاری
بكات، مهلی فلان وای وت.

واته تو نازانی كهی دهمری بویه هه ر دل بریندار کردنیک،
ئازاردانیک، شکاندنی دلێک بوئوی مرۆف له پای هیچ تاوان و
گوناحه تهوقیکه لهملتهوه، كه مردی مهجالی داوای لیپوردن
نامینی...

جاتکایه ئاگاداری دلی یهکتر بن مردن زور نزیکه.

خۆپاراستن پێویستە، نەرکە

نە (تاوانە) و (نەعەیبە) و نە (حەرەمیشە)

سەرەتا بمبەخشن کە باس لە تەوهریک دەکەم تاییبەتمەندی و شارەزایی زانستی من نیە، بە لکو بە پینی ئێو بە دواداچوون و ئێو خویندنه وانهی بۆم کردووہ بتوانم سوودیک بە تاکی خۆمان بگەیبیەنم، بە بئ گومان لە عیراق بە گشتی و ھەریمی کوردستان بە تاییبەتی لە بواری تەندروستی تاک ھۆشیاری تەندروستی لە وپەری لاوازی دایە، بگرە لە ۷۰٪ یشی باوہری بە خۆپاراستن نییە،

لە دوو سالی رابردوو بەھاتنی فایرۆسی کورپونا بۆ جیھان و رێژەبەکی زۆر لە مردن لە ولاتە پیشکەوتووہکان راگەینرا، کەچی خەلکیکی زۆر باوہری بە بوونی ئێم فایرۆسە ھەر نەبوو لە کوردستان جا چون باوہری بە خۆپاریزی ھەبێ.

سەرچاوہکانی گرتنی ئێم فایرۆسە یان تووش بوونی بەرکەوتنە بەبئ خۆپاریزی دەمامک و دەستکیش و تەعقیم کردن، جا بەرکەوتن لە دەوامی فەرمانگەکان، گردبوونەوہی خیزانی، عیادەو سەنتەرەکانی جوانکاری، سەرتاشخانەو سالۆنەکانی ژنان، نووسینگەکانی فرۆشتن، یان گەشت و گەران...

ئەمانە ھۆکارگەلیکن دەبیتە بلاوبوونەوہی، سەرەتا وەک ھەلگریک، دواتر پەخشکردنی ھەلگرەکە بەو ھۆکارانە ی باسما

کرد، لە پێگای ھەلگرەو ھەگوازی تەو ھە بەرکەوتن، بۆیە خۆپاراستن بۆ زانیاری ھەموو لایەک نەعەیبە و نەتاوانە نەحەرامیشە، ئەگەر لە لایەنی ئایینە و ھەش سەیری ئەم بابەتە بکەین گوناخت دەگاتێ بەھۆی خۆنەپاراستن خەلک لەتوو توشی ئەم قاپرۆسەو ھەیت.

لە لایەکی تریشەو ھە دەتوانی چ لە ڕووی مرۆقاھتێ چ لە ڕووی بنەماکانی ئایینە و ھەش بەخۆپاریزی و تەعقیمەو ھەفاو دەستی ھاوکاری بۆ کەسی نەخۆشی توش بوو درێژ بکە ی بە بردنی چارەسەری کۆرۆناو ژەمە خواردن بۆ کەسانی توش بوو، بەمەرجیک لایەنی خۆپاریزی لەبەر چاوبگری و نزیک نەکەویەو لە شوینی ھەوانەو ھە توش بوو، تا باو ھەمان بەخۆپاریزی بەھیز نەکەین دەبی ڕۆژانە چاوەڕپی مردنی ئازیزان و توش بوونی کەسە نزیکەکانمان بین.

خالی گرنگی برا دکتۆر و موقیم و کارمەندانێ تەندروستی لەناو نەخۆشخانەو بنکە تەندروستیەکان کە بەپێژەھەکی کەم لەم قوناغە توش دەبن. خۆپاریزی و جیبەجیکردنی ھۆشیارییە تەندروستیەکانە .

كەرى ناوچۇگە

تا تەمەن باقى بىت و پەيوەندىيە كۈمەلايتتەكانت فراوان بىت و سەرەداويكىشت لە دامەزراوہ حكومى و حزبىەكان ھەبى، ھەندى ھەلۆيست ،ھەندى بۆچون دەبىستى و دەبىنىي بەراستى جىگاي ھەلۆەستە كردن و تىپرامان و بىرکردنەوہىە، لەوانەيە زۆر جار لىرەولەوئى كەسىكى فەقىرحال چ لە پووى مېشك چ لە پووى مادىيەوہ ھەژارىت بەشان و بالى بەرپرسىك دا ھەلبلى بۆ ئەوہى كەم شتىكى بۆ سەرف بكات...

ھەندى جاريش زەرورىيەتى پىداويستى مرؤفەكان جا پووداويكە يان كارەساتىكە وا لەمرؤف دەكات بکەويتە بەردەرگاي خوا پىداويك يان بەرپرسىك، تا ئىرە ئاسايى يە زۆربەمان گوى بىستى ئەم ھەوالانە بوينەو بۆمان شتىكى نامۆ نيە.

ئەوہى بۆتە جىگاي شۆك بۆم كەسانىك لەپووى تەمەن كامل، خاوەن پىروانامە،، خاوەن پىنگەو پلەي زياد لەخۆي چ لە حكومەت چ لە حزب چ لە كەرتى تايبەتيش كە لە پووى ماددەشەوہ خاوەن دەيان ھەزار دۆلار و خاوەن ئىلاو چەندىن مولكى تر كە ھەمىشە زياترى بۆ كراوہ و سوودمەندى يەكەمى ئەم ئۆرگانەيە يان فەرمانگەيە، كەچى لە سەرەتاترىن گۆرانكارى يان نەمانى بەرپرسىك ئەوبەستە زمانانە (كىچ) دەكەويتە كەوليان و بى شەرمانە وەك (كەرى ناوچۇگە) لەم بەرى بۆ ئەم بەرى كامە

گیای سه‌وزه ده‌یخوا و پشت له (له‌وه‌رپه) کۆنه‌که‌ده‌کا چاو بۆ
هی‌ خاوینترو سه‌وزتر ده‌گیرێ له‌ قه‌راغ جو‌گه‌که...سه‌یرکه‌ن ئه‌و
(گویدریژانه‌ی) له‌ ناو جو‌گه‌ ده‌له‌وه‌رپین هه‌میشه‌ تیرو پرن و
رهمبازی ده‌که‌ن و به‌ده‌نگیکی به‌رز
(ده‌ زه‌رن) ریک له‌ناو تیمی حکومه‌ت و حزبی‌ش که‌سانیک هه‌ن
لێزانن له‌ ماستاو، خۆ‌بردنه‌ پیش، مامه‌حه‌مه‌یی، هه‌یچ
له‌به‌بارنه‌بوون له‌رووی ئه‌کادیمی و شاره‌زایی که‌چی ده‌بی‌ ناوی
له‌ناو ناوان بی‌ت و له‌گه‌ڵ کابینه‌ی تازه‌و ته‌که‌تولی تازه‌ ئه‌وه‌نده
جوان خۆی نمایش ده‌کاو ده‌رده‌خا هه‌ر ئه‌م که‌سه‌ی پیشوو
نه‌بووه، جاهیوادارم ئه‌م که‌سانه‌ له‌ پیگه‌و دامه‌زراوه‌کان
دووربخرینه‌وه‌و بایه‌خیان پی‌ نه‌دری...

پاویژ

هەر هه‌نگاوێک، هەر پرۆژەیه‌ک، بیرکردنه‌وه‌یه‌ک به‌ئاراسته‌ی خزمه‌تیکی گشتی بیت که‌سی یه‌که‌م تا‌ک لایه‌نه‌ بریاری لێ بدات، بێ گومان ئەم پرۆژەیه‌ یان ئەم هه‌نگاوه‌ به‌ کلچوو کالی له‌دایک ده‌بێ، وه‌لێ هه‌موو ئەو ئاراسته‌ (کارانه‌) ی له‌ پێشه‌وه‌ تیشکمان خسته‌سه‌ر به‌پاویژ بیت سه‌رکه‌وتنت نزیکه‌و ده‌گه‌يته‌ ئامانجی پوون. دوور له‌سیاسه‌ت و دوور له‌ حکومرانی‌ش ئەگه‌ر باسی گه‌شتیکی خیزانی‌ش بکه‌ین که‌ ئیستا که‌ش و هه‌وا گه‌رمه‌ خه‌لک پوو له‌و سه‌یرانگایانه‌ ده‌که‌ن کویستانین، ده‌بینین ئەو خیزانانه‌ی به‌به‌رنامه‌و پلان (پاویژ) یان کردووه‌ هاتوونه‌ته‌ گه‌شت که‌یف و سه‌یف و شوینی گه‌شتیان دیاری کردووه‌ پلانه‌که‌یان زۆر سه‌رکه‌وتوو بووه‌، جا بۆ‌حزب بۆ ریکخراویک، بۆ فه‌رمانگه‌یه‌ک، بۆ ئەنجومه‌نیکی حزبی یان ریکخراویکی مه‌ده‌نی ده‌بێ پاویژ بکریته‌ سه‌ره‌کیتیرین بنه‌ما بۆ گه‌یشتن به‌ به‌رنامه‌و پلانی کار... لادان له‌ پاویژ کردن، لادانه‌ له‌هه‌موو ئەو بنه‌مایانه‌ی ریکخراوی له‌سه‌ر دامه‌زراوه‌، به‌پرای من پاویژ کردن له‌زۆر قوناغ شوینی چه‌ند ده‌سته‌واژه‌یه‌ک ده‌گریته‌وه‌، ریزگرتن، نه‌هیشتنی گله‌یی، گه‌یشتن به‌ ئامانج، پێشکه‌وتن له‌ کار، خۆشه‌ویستی، هه‌ر بۆیه‌ زۆر جار په‌نا ده‌بریتته‌ به‌ر لیژنه‌ دروست کردن، ئەگه‌ر نیه‌تی کاری دروست هه‌بێ له‌م ستافه‌، له‌م ئەنجومه‌نه‌، له‌م ریکخراوه‌، له‌م فه‌رمانگه‌یه‌ زۆر جار په‌نا نابردریتته‌ به‌ر لیژنه‌ دروستکردن،

بەلام لەویش نیەتەکە بەئاراستەیی خزمەتی گشتی و گەپانەو
بۆ بنەما دروستەکان نەبێ و سەرۆک لیژنە پێز لە پراویژنەگری
لیژنەکە بەرھەمی نابێ... جا گرنگە بۆ دەسەڵاتی بەناو کوردی
بگەرێنەو بۆ پراویژن کردن، بۆ گەیشتن بە پیدانی سەرەتاکانی
مافی مرۆف، مافی فەرمانبەر، بوونی یاسا، گەپانەو هیەت
بۆ کەرتی پەروەردەو تەندروستی.

ھیواو خۆزگەکان لەم بەناو ھەریمە ئەوەندە زۆر بوون
بەنووسین تەواو نابێ...

بازاری دز له شیواوییه

دەمەوی بیرنەکەمەو و لەو هەموو نەهامەتیەو قوربەسەرێهێ ئێو (٣٠) سالێی کورد، بەسەری هاتوو، کارەسات لەوێهێ ئێو وەندەیی خۆمان بەخۆمان کردیە باوەرناکەم پڕژیم ئێو وەندەیی پێی کردبین بەتایبەتی پڕژیم نە پەروەردەو نە کەرتی تەندروستی و نە لایەنە کۆمەلایەتیەکەیی ئێو و وێران نە کردبووین.

بەلکو کارەبا، ئاو، پێگاوبان، کێشەیی نەبوو، تەنانەت دزی کردنی لێرەو لەوێ زۆر دەگمەن بوو، کەچی ئێستا دزەکانمان پڕژیک بازار دەشیوینن بەهینانی کەمی بەنزی، پڕژیک غاز دەبیتە فەزائو بڕیک پارەیی دەخەنە سەر بۆ؟ فلانە نابەرپرس کۆمپانیایەکەیی لەتەندەربۆ دەرچوو، هەموو بەین و بەرەکە لەنیوان چەند کەسیکی دەست پڕویشتوو، سەیرەکە لەو دەبایە خۆیان بازار دەشیوینن هەرخۆشیان بۆماوەیەک هیوری دەکەنەو بەجەکەیی هاوالاتی هەژار دەیداتەو، بەگران بوونی بەنزی و غازو کرێی کارەبای نیشتمانی و کرێی کارەبای مۆلیدە..هتد.... حکومەتیکی سەیرو سەمەرێهێ هەست دەکەم حکومەت بزەو نانی شوان دەخوا.

لەهەموو دونیا حکومەت کارناسانی بۆ هاوالاتیانی دەکات، هەلی کار دەدۆزیتەو، شوینە گەشتیارێهێکان دەپازینتەو و بەبازار دەکات تا خۆشگوزەرانی بۆ میلەتەکەیی بینیتە دی، بەپێچەوانەو لەم بەناو هەریمە (باج، کامیرای چاودێری، پارەیی پێگاوبان)

دەیان ڕێکاری تر لە پیناوی پارە وەرگرتنە نەک بۆ داھاتی
وەزارەتی دارایی بگرە زۆرینەی ئەو بازگانەی گومرگ و
داھاتیان ھەیە دا بەشی سەر ئەندامانی مەکتەبی سیاسی و کۆپی
بە ڕێسە بالاگان کراوە.

ھەربۆیە ئی ناگەرین ئەم میللەتە پشووھک بەدات ھەمیشە
ئارەزوویانە پشیوی بنینەوھ تا دزیەکانیان لە پستی شیواویەوھ
ون بکەن ...

ئەم میللەتە لەو پەڕی بیزاریە ئەو ھەندە دەلیم ھەر ئەمرۆ
سەرۆکی بەھەلە داوان ولاتی جیھتشت پارەو سامان و
داھاتەکانی بەرگریان بۆ پی نەکرا...

نەخۆشخانە نە پارکە نە سەیرانگا...

بێ گومان نەخۆشخانە شوینی مانەوەدی نەخۆشە بۆ وەرگرتنی چارەسەر لە لایەک و لە لایەکی تر بۆ پشوو دانیه تی..
وە چاودیژی پزیشک بەسەر نەخۆش ئەرکیکی تری نەخۆشخانە، لە لایەکی تر نەخۆشخانە شوینی پشکین و دۆزینەوەدی ئەو قایرۆسانە بەزۆر ھۆکار لە جەستەیی مرۆفەکان نیشانەکانی دەردەکەون...

لە راستیدا من نامەوی پیناسەیی کاری نەخۆشخانە و ئەرکەکانی بکەم، وەلێ ئەمە لە تاییبەتمەندی من نیە، بەلکو ئەوەدی منی نیگەران کردووە، ئەو دیاردە قیزەون و دووبارە بوونەوەدی سەدەیه کە رۆژ لە دواي رۆژ بۆتە قورسایي لەسەر نەخۆشخانە و بەردەست گرتنی برا پزیشکەکان و کارمەندانى تەندروستییە لە خودی نەخۆشخانەکان...

ئەم نەریتە کۆمەلایەتیە سواوەدی ھەمیشە بۆ نەخۆش بۆتە جیگای ھەراسان بوون و بیزاربوون، ئەوانەن بە تاک و بە گرووپ سەردانی نەخۆش دەکەن، بێ رەچاوی کردنی لایەنی دەروونی نەخۆش و قەرەباڵغ کردنی ناو نەخۆشخانەکان و بیزارکردنی تەنانەت پرسگەیی نەخۆشخانەکان...

جگە لە دیاردەیه کی تەقلیدی و بێ بایەخ لە پرووی سوودگە یاندن بە نەخۆش و پیس بوونی ژینگەیی نەخۆشخانەکان و سەرقالکردنی کەس و کاری نەخۆش ھیچ سوودیکی تری نیە...

ئىستا خاوەن نەخۆش لەترسى لۆمەى خەلك واى لىهاتووە لە
پروكنىكى نەخۆشخانە يان لاچەپىك شوينىك ئامادە دەكات بۆ
پيشوازى ميوانان لەوى شيرىنى و ئاو و چا پيشكەشى ميوان
دەكرى و ناوہ ناوہ گروپىك خوى بە ژوورى نەخۆش دادەكات
و سەدوو يەك بابەتى گەرم و ھەنوگەيى دىتە باس و خواس...
ئومىد دەكەم ھەركەس لەلاى خويىيەوہ ئەمجۆرە سەردانانە
نەكات، بەلكو لەجياتى سەردان بەتەلەفۆن لەھەوالى نەخۆشەكە
بپرسى...

ئىستاش درەنگ نىه...

بەبى گومان پەرتووک خۇراكى مېشكە، ئەوانەى رەوانن لە دەربەرىن و رېزكردنى وشە گەلىك بى گومان سەرچاوەكەى پەرتووكە، لەلایەكى تریش بەپىي ئەزمونى ژيان كە دەرى خستووه باشتەرىن ھاورپىش پەرتووكە، تۆى تاك لەمرۆف زویر دەبى، جاروايە دونیايەك كىشەو ئارىشەت بۆ دروست دەبى، تۆى تاك لە خواردنیک نىگەرانی زۆرجار لەبەرچاوت دەكەوئ، تۆى تاك لە لیخوړینى ھەندئ ئۆتۆمبیل بىزارى پشتگوڤى دەخەى، نمونه گەلىك ھەن پىويست ناكات قسەيان لەسەر بكەين...

كەچى تاكە شت پەرتووكە لىت زوویرنابى، ئەگەر ھەندئ كاتیش بى تاقتە بى لىي خۆت ھەولى ئاشت بوونەوھى دەدەى و دەستى بۆ دريژ دەكەى، ئەوھى دەمەوئ ئاماژەى پى بدەم كە دەلیم (ئىستاش درەنگ نىه) دروست كردنى پەرتووك خانەيەكە ئەگەر بچوو كیش بىت، بوونى كتيبخانە لەمال وەك خویندنگايەكە لەئایندەيەكى نزيك ھەست دەكەى ئەدای خیزان و مندالەكانت جياوازن لەگەل مالیکى تر پەرتووكخانەى تیدا نەبى.

لەسەر دايك و باوك پىويستە ھانى مندالەكانيان بدن لەتەمەنى (١٠) سالیەوھ دەست بۆ گوڤارى مندالان بىن چىرۆكى مندالان بخوینتەوھ، خانەيەك لە پەرتووكخانەى مالەوھ تەرخان بكەن تا ھەست بەبوونى خۆى بكات، بوونى كتيبخانە بەتايبەت

کاریگەری لەسەر مندال بۆ زانیاری گشتی و بەهێز بوونی
خوێندنەوه لە قوتابخانە و نووسینی دەرشتن و بەرچاو روونی لە
وانە ئەدەبیەکان زۆر کاریگەری ئەرینی دەبێ.... لە لایەکی تر
پەرتووکخانە لە مال شێوازی ئەداو دوورکەوتنەوه لە زمانی (زبەر)
خالیکی تری ئیجابیە بۆ مندال و خانەوادە بەگشتی. بە پێی
بەداوا چوونیکێ بەندە بۆ ئەوانە کتیبخانەیان هەیە و باوک و
دایکیان لێرە و لەوئ بەشداری کۆرۆ سیمناو دیبەیتەکان دەکەن
چ لە قوتابخانە چ لە ناو ھاوڕیکانیان لە بیرکردنەوه، لە ئەدای
دەربرین، چ لە پۆشینی ئەتەکتی جلۆبەرگ، چ لە وهفاو
راستگوییان زۆر جیاوازن..... بۆیە دەلیم ئیستاش درەنگ نیە
هەول بەدەن پەرتووکخانە لە مالە کانتان بوونی هەبێ...

بروانامە

لە سالانی ھەفتاو ھەشتاکانی ڕابردوو ئەوانەى خوێندنیان تەواو دەکرد لە ئەوێ ڕۆژی، بروانامەکان زۆرتر ئامادەییە پیشەکان یان دبلۆم بوو نەک بە کالۆریۆس و دکتۆراو گەشتن بە پلەى پروفیسۆر، بە چاویکی شایستەترو جیاوازتر سەیر دەکران و بە کەسیکی کەم و تیگەشتوو لە کۆڕو مەجلیسەکان تەنانت شونینان بۆ دەکرایەو، بروانامە لە ئەوێ ڕۆژی ھەببەت و تیگەشتنیکی ئەوتوی بۆ دەکرا، کە بەمانای وشە پێ دەوتران ناوبراو خوێندەوارە، بە دەست ھینانی بروانامە ئەوکات وا ئاسان نەبوو لە ھەموو عێراق یەک ڕینمایى و یەک ڕیار کاری پێ دەکرا، ئەم ڕیارە کەس نەبوو بۆ بەرژەو ھەندى گروپیک یان شاریک بە لاریدا ببا، ئەو ھى دەمەوێ تیشکی بخەمە سەر لە ئیستا لە زۆر شوینی ئەم کوردستانە ماستەری ھەبەت و بەرپرسیاریەتی فەرمانگە یەک، ئۆرگانیک، ڕیکخراویکی لە ئەستویە کەچی بۆتە داشى دامەى نەخوێندەواریک. دکتۆرای ھەبەت، خاوەن ئەزمونیکى دووردریژە کەوتۆتە ژێر کاریگەری نەخوێندەواریک، پروفیسۆرە کەچی بەبى گەرانەو ھەبەت ڕینمایى کارگێری واژۆ دەکات بەس لەبەر ئەو ھى خاوەن داواکاری لایەنگری گروپە کەسى ئەو، زۆریک لەوانەى خاوەن بروانامەى دکتۆران لەو ھەریمەى ئیمەتەنھا لەسەر کاغەز بۆتە خاوەن بروانامە کەچی لەمەیدانی کار بێرکردنەو ھى زۆر سەقەت ترە لە

کەسیکی نەخویندەوار، کارەساتە کەسانی خاوەن بروانامە
بەرز بیرکردنەوی بەوئاقارە بیټ سپی و رەش جیاوازی پێ
نەکات، نەبادا لە پۆستەکەیی لای ببەن، مراودەغە بەکات بکات و
نەتوانی بەردیک لەبناغەیی پرۆژەییەک دابنێ کەچی داوای
مانەوی لە پۆست وپایەکەیی بکات...بۆیە بروانامەیی داوای
راپەرین نالیم هەموو بەلکو زۆریک لەوانەیی پۆست و ئۆرگانیان
پێ وەرگرتوو ئەوانەن ھۆکاری گەندەلی و پاش خستنی ئەو
دەست کەوتانەیی راپەرین خەونی پیو دەبینی.. وای لیھاتوو
کەسانی بە ئەزموونی دلسۆز لیرەو لەوی کە بروانامەییەکی
ئەوتۆشیان نیە خاوەن بریارن و لە لەکەدارکردنی کەسایەتی
خۆیان دەترسن بەھۆی دلسۆزی و بەدواداچونی جدی
لەکاروبارەکانیان شایستەتر دەردەچن چونکە خاوەن رای
خۆیانن. بەھیوام لەمەودوا بۆ وەرگرتنی پۆست و پایە بۆ زۆر
ئۆرگان تەنھا بروانامە پیو نەبێ...

فرسەت حیز...

رەوێهوی ژیان پڕه له ئەدای جوان، له نواندی خۆشهویستی، بوون بەکارهکتهری بهها جوانهکانی وهفاداری، رایهلهی هاوکاری بۆ کهسانی خاوهن پێداویستی، گهیشتن به کهناری ئارام له پڕیگای ههول و کۆششهکانت به ئاراستهیی هیزو بازووی عهقلانی و بیرکردنهوهی مهنتق له بواری بازرگانی سپی، هینانهدی خواستهکانت به پڕیگاو رهچاوکردنی بنه ماکانی ژیان. خۆش گوزهرانی و ژیان دۆستی له سههر دهستی تاکهکان دیته به رههم به پێوهری نیهت پاکی و خزمهت کردنی تاک ههریه کهمان له کهرتیک و تووژیک و دۆسیهکی جیاوان، له بنه ماکانی خۆش گوزهرانی تاک نه هاتوووه خۆشبهختی خۆم له سههر خۆش بهختی تو بونیاد بنیم و به هۆی پێگه و مقامم پڕیز له خواستهکانی تو نه گرم...

لهوانهیه له ئەدهبیاتی کوردی له زمانی نووسین ئه و مانشیتیهی من نامۆ بیت، بهلام زۆر بیرم کردهوه وشهیهکم دهست نه کهوت له بهدیلی ئه و، لیره و لهوئ دهبینین، دهبیستین فلانه کهس ئه وهنده ساله هاوڕین کهچی خیانهتی لئ کردهوه کوشتووویهتی، له فلانه فهرمانگه به پڕیوه به ره که هه پره شهی بلاوکردنه وهی وینهی له فلانه فهرمانبهری خۆی کردوووه...

فلانه برادر له سههرمیزی خواردنه وه دهنگی هاوڕی کهی تۆمار کردوووه له ههلوئیسیتیک له دژی بهکارهیناوه ته وه، ئه مانه و

سەدان بەلگەى ترلەناو ھاوړى و خزم و پیکخواوەکان بوو تە
دیاردەیه کى زۆر ناشازو نامۆ لە کوردستان سەرى ھەلداو و
ھەر پەشەیه لە سەر کۆمەلگا ھەموو ئەو دیاردە نامۆ و دوور لە
ئەدای مەرۆف تاکی فرسەت حیز خواوەنیەتی.

خۆشوکەر حکومەتیش نیە تا پێشنیار یان داواى لى بکەى
بەقانون ئەم ھەر پەشەیانەى وینەو دەنگ و گەندەلییەى بوو تە
مەترسى لە سەر کۆى کوردستانیان بە یاسا رێگرى لى بکریت.
خۆزۆر جاریش ئەسل و ئەساسى نیە یان فۆتۆشۆپە یان
بەرنامەى دەستکاریە لە کۆتادا خەلکى سقیل دەبنە قوربانى...

کات...

له‌دوای راپەرین لیڤه‌و له‌وێ ئەوانه‌ی له‌ هه‌ندهران ده‌هاتنه‌وه، باسیان له‌ سه‌رقالبوون و بێ کاتی ده‌کرد، باسیان له‌ گرنگی کات و باسیان له‌ دانانی نه‌خشه‌ ریڤگای ژیان و به‌رنامه‌ی کورت خه‌یان ده‌کرد، بۆنمونه‌ پلانی وه‌رزی بۆ کار، خوێندن، گه‌شت و سه‌یران، به‌دییه‌تانی خواست و خولیاکانی منداڵ...

هه‌موو ئەو به‌رنامه‌نه‌ له‌ ریڤگای کات دابه‌ش کردنه‌وه ده‌چیته‌ بواری جێبه‌جێکردن.. ئەگه‌ر بته‌وێ که‌سیکی سه‌رکه‌وتوو، خانه‌واده‌یه‌کی به‌رهه‌م هێن، تاکیکی ئاسووده‌ بژی، ده‌بی به‌بایه‌خه‌وه‌ پروانه‌ کات، له‌وانه‌یه‌ زۆر هه‌ل له‌ به‌رده‌مت دووباره‌ بێته‌وه‌ به‌لام کات گه‌وه‌ریکی بایه‌خ دارو پر به‌هایه‌ دووباره‌ بوونه‌وه‌ی نییه‌.... بۆیه‌ تۆی تاک، منی تاک بۆ ئەوه‌ی له‌ پێره‌وی ژیان دوانه‌که‌وین پێویسته‌ شه‌وان به‌رنامه‌ی کاری پۆژانه‌مان دیاری بکه‌ین تا میژوو نه‌ی کردووینته‌ په‌ندی ژیان...

ده‌مه‌وێ بلیم له‌ئێستادا تاکی کورد به‌زۆرینه‌ی ئەوه‌ی لای گرنگ نه‌بی کاته‌ ئەمه‌ش هۆکارگه‌لیکه‌ هوکمرانی و لایه‌نه‌ سیاسیه‌کان لێ به‌رپرسن، گرنگی به‌کات خواست و ویسته‌کانت ده‌گاته‌ تروپکی زانست و به‌ئه‌کادیمی بوون.. ئەگه‌ر فلاش باکیک بۆ خوێندکارانی شه‌شه‌می ئاماده‌یی به‌نمونه‌ وه‌ربرگین ئەوانه‌ی نمره‌ی ۱۰۰ و که‌متر له‌ ۱۰۰ یان هیناوه‌ زۆربه‌یان به‌شێوازی کات دابه‌شکردن توانیانه‌ بگه‌نه‌ ئاستی مه‌به‌ست..... بۆیه‌

هه‌ره‌نگاوێک له‌ماله‌وه به‌ره‌و ئاراسته‌ی پێکه‌وه‌ی بوون و
په‌چاوی کات بو هه‌ر تاکیک بزانه ئامانج پوونه...
لیزه‌دا پاش ۳۰ سال تیگه‌یشتووین ئه‌وی پوژی که ده‌یان گوت
کورد گرنگی به کات نادات ریک هاتوته بوون.. داواکارم له‌دایک
وباوکان له‌مندالیه‌وه فیتری ئه‌وه‌یان بکه‌ن گرنگی به‌کات بده‌ن.
کات گه‌وه‌ریکه، ئاوه، خووراکه به‌لام ده‌بی به‌رنامه وپلانی
باشمان هه‌بی بو تیگه‌یشتن له‌کات...

خنس بە چه

ئەم وشەییە دەمیک سالا لەمیشکم سهیف بوو، وەلسی نازانم، سەرچاوەکە لە کوئی هاتوو، کام نەتەوێ خاوەنداریەتی دەکات، ئەوێ من تییگەیشتووم بە دیلەکە (چاوچنۆک) یان (پەزیل) یان (پیسکە) یە، لە ئیستادا و لەو هەریمەیی ئیمەدا کە سانیک هاتوونە پیشەوێ باهۆزی راپەرین ئەوانی کردۆتە ژمارە، لە بنەرەتا هیچ لەبار نەبوون، خاوەنی مادەو کە سایەتی و تەنانەت کورد پەروریش نەبوون و لایەنگری رژی می لەناوچوو بوون. خۆزۆر لەوانەیی بەناولەشاخ بوون یان ئاودیوی ولاتی هاوسی بوون، خەریکی سیو رنین و پاسەوانی باغی (فارس) بوون، کەچی ئیستا بوونەتە خاوەنی کۆمپانیای نوت و هەموو شتییک، ئەوانەیی خنس بە چەن هەموو مەرجهکانی کۆیلائیەتی لە هزرو جەستەیان بوونی هەییەو وە خاوەنی رای خۆیان نین، کەچی سەرکارن لە کۆمپانیای پرۆژەکانی بەرپرسان لەگەڵ ئەوێش چاوچنۆک و پەزیلن تەگەرە لەبەر دەم زۆر کار بۆ هەژارو نەدارەکان دروست دەکەن ...

چاوچنۆکەکان هەرگیز رازی نین بەبەشی خودا بۆیە دەست بۆ قووتی خەلکی سقیل دەبەن و دەبنە مایەیی نان برینی هاوولاتی داماو، خنس بە چەکان باوەرپیان بەخۆشگوزەران و گەشت و گوزارنیه تەنانەت بۆخۆیان تا بیر لەخۆشی خەلکی تر بکەنەو.

پەزىلەكان ھەمىشە بىر لە كۆكردنەوہى پارە دەكەنەوہ نەك

بىر لە خۆشى ژيانيان ...

لەكۆتايى چەمكى خنس بەچە رېك بەسەر بەرپرسانى ئەم

ھەرئىمەى ئىمە دەچەسپى، دەكرى حەزى لە پارە كۆكردنەوہى

نەك خۆش گوزەرانى مېللەتەكەى، حەزى بە گۆشەگىرى

ھاولاتيانە نەك كرانەوہى گۆشەكانى ژيان بەرووى خەلك،

بەھىوام چاوچنۆكەكان چاويان لە قووتى خەلك نەبى...

لەبنەماکانی ئەتەکیت

سەردان بۆ خواردنگە و شوینەگەشتیارییەکان بەنمونه

بیگومان لە کوردستان وەرزه‌کانی بەهار و هاوین ئەم دوو وەرزه‌ن که زۆرتەرین هاوالاتی ڕووله دەشت و کۆیستانەکانی کوردستان دەکەن هەم لەبەهار بەهۆی سروشتی سەوزی کوردستان و کەش و هەوا لەبارەکە، هەم لەوەرزی هاوین بە هۆی شەپۆلی گەرم‌او لەهه‌موو شوینە گەرمەکان هاوالاتیان ڕوو لە شوینە گەشتیارییەکانی کوردستان دەکەن.

جا ئەو‌هی لام گ‌رنگ بوو لەبنەماکانی ئەتەکیت بۆ گەشتیاران تیشکی بخەمە سەر ئەو‌هیه زۆر جار لێرهو لەوئ گەشتیار ڕیز لە بەرامبەرەکە‌ی ناگرئ که خۆی چەندین کیلۆمەتری ب‌ریوه بە ئۆتۆمبیل تا گەشتیکی ئارام بکات که چی بەدەنگی بەرز و هاوار کردن و لێدانی گۆرانی بە ئامی‌ری (دی جە‌ی) کهسانی دەوروبەری ب‌یزار دەکات، لە ب‌ی ئاگایی دایک و باوک، مندالەکان فەوزا دروست دەکەن دەبنە مایە‌ی ب‌یزاری گەشتیاری تر ...

جیبەج‌یکردنی بنەماکانی ئەتەکیت بەتایبەت لە شوینە گەشتیارییەکان دروست بوونی (ئارامیە، پشوو‌دانە، هەست کردنە بە خۆشە‌ویستی لەلایەن بەرامبەرەکە‌ت، ژینگە پارێزییە، گیانی هاوکاریه) لەه‌ه‌فته‌ی راب‌ردوو سەردانی خواردنگە‌یه‌کم کرد لەشە‌قلاوه لەگە‌ل خزمیک، و‌ی‌رای ئەو‌هی خواردنگە‌که داخراو بوو لە‌پ‌رووی سە‌قفە‌وه که دوو‌کە‌لیکی زۆر لە‌ژورە‌وه

گیری خواردبوو، هۆسه و فهوزایهکی زۆر هه‌بوو له پرووی دهنگ و قسه‌کردنه‌وه که له پرووی کۆمه‌لایه‌تیه‌وه‌ش دیاردیه‌کی ناشارستانی و ناشازه... نه‌مان توانی دانیشین و نانیک بخۆین... نان خواردن له خواردنگه‌کانی شوینه گه‌شتیاریه‌کان له‌لایه‌ن گه‌شتیاره‌وه ده‌بی ره‌چاوی چۆنیه‌تی دانیشن و شیوازی قسه‌کردن و هه‌ندئ هه‌لسوکه‌وت و جوڵه‌ی ده‌ست و چاو که ده‌بیته‌ مایه‌ی نیگه‌رانی نه‌یکه‌ین و بیر له جوڵه‌ی نا‌شاز نه‌که‌ینه‌وه...

له‌کۆتایی ئه‌وه‌ی تینینیم کردووه زۆریک له‌گه‌شتیاران بایه‌خ به‌پاک کردنه‌وه‌ی زبل و خاشاکیان ناده‌ن دواتر ده‌بیته‌ زبلدان...

نامەى ناو شقائەى دوینیى و نامەى ئەلکترۆنى لە ئەمرۆدا

هەندى یادگارى و بیرهوهرى لههزرم دا بوونه ته ئاهيک لهسینهمدا ناسرینهوه، لهئەوی رۆژیدا سادەیی مرۆفەکان، راستگویی تاکەکان ژيانیان زۆر لاشیرین کردبووین، دلەکان بەرامبەر بەیەک پاک بوون، دراوسێ یەکان کە گەشتیان دەکرد کلیلەکان لای یەکیک له جیرانەکانی جی دەهیشت، بەیانیان کەدایکەکان نانی تیری و (ئەستوک)یان دەکرد هەربەگەرمی بۆ یەک دوو جیرانیان دەبرد.... بەیانیان شار پر پر دەبوو لهبانگی یالاخەیار بەسماق، پاقلاوەى درێژ، شەکەرەرات، شەعربەنات... ئەمانەو چەندین عەرەبانەى مۆتەوئەزبەرى و سەوزەو میوه بەکۆلانەکانی شار دەهاتن دەرویشتن، شایى و هەلپەرکى یەکان تام و چێژیکی تاییبەتی هەبوو، هەرچەندە لەپرووی جلوبەرگ وەک پیویست نەبووین بەلام دلەکان لەناخەوه ئاسوودەبوون.. دانیشتنی شەوانەى بەردەرگاو گەفتوگۆی کۆمەلایەتیەکان هەربۆخۆی وانە و پەندبوون دەتوانم بلیم سەردەمی ئالتونی بوو، بۆ ریزگرتن بەرامبەر گەرەکان، هاوکارى و هەرەوهزى بۆ خەلکانی هەژارو لى قەوماوان، چەند نەریتیکی جوان بوو بچووکەکان پیش گەرەنەدەکەوتن، خویندن بۆ منالی دەولەمەندو هەژارەکان وەک یەک وابوون...

خۆشەویستی نیوان کچ وکۆرەکان زۆرجیاواز بوو، جیاواز له تیرامان، جیاواز له بەرکەوتن، جیاواز له نووسینی نامەکان و

قەدر گرتن و بايەخ پیدان، ھەلگرتنی ئەو نامانەى کە لەناو بەرگی شقائە دەنران و خۆ زۆر جاریش لیدانی بۆنیکى خۆش بۆماوەى یەک مانگ ئەم بۆنە دەبوو ھەبەر یادگار یەک دلت پى ئاسوودە دەبوو، خۆزۆر جاریش نامەکان نوشتە ئامیز بوون، واتە بەشیوھى نووشتە دەپچرایو، چەندین جار دەتخویندەو، ئەونامە یە جار لەدوای جار زیندوو تریوو، زۆر جار لەسەر ھو دەنووسرا لەمنەو بۆتۆى پەرى، یان لەمنەو بۆ ئەوکەسەى خۆشم دەوئ، بەراورد لەگەل ئەونامانەى ئیستایى ئەلکترۆنى کە ھىچ تام و چىژىک و زیندوویى پىوھ دیار نیە... نامەى ئەلکترۆنى زۆر بى گیانە، جیاواز لەنامەکانى پىشوو، نامەى ئەلکترۆنى ئەوھەست و گیان و بۆن و بەرامەى نیە... نامەى ئیستا زۆر بەى (کۆپى) ین و بەتایبەت نانوسرین بەلکو کەسىکى تر نووسیویەتى نابیتە ھەستىکى دلخۆش کەر بۆ کەسىکى تر...

ھیوادارین ریزو وەفاو خۆشەویستى نیو کۆمەلگا بە دیدو تىروانینیکى جوان بگەریتەو، با لەمەودوا دارا دوو دار ببینى، زاراو ئازاد پیکەوھ سىو لى بکەنەو، شیرین و فەرھاد عاشق ببنەو. ھەولیر ببیتەوھ شارى پیکەوھ ژیان و چىتر خاکەکەى ھەرزان فرۆش نەکرى...

تاکی کوردو سیاسەت...

لە چوارچێوەی کایەکانی ژیان بۆ ریکردنی خۆشگوزەرائی و دۆزینەوهی تایبەتمەندیت لە کار بۆ دابەش بوونی تاکەکان بەسەر ئەو پیشانەیی خود ئارەزوویەتی یان رۆژگار چانسی کاری بۆ دەست نیشان کردوو هەولەکەکانی ویستویەتی بیگەینیتە ئەو مەبەستە بژیوی ژیانی خۆی و خانەوادەکەیی پێ مەیسەر بکات، جگە لە وولاتانەیی کوردی لێ نیشتهجێ کراوه باقی تری وولاتانی جیهان هاولاتیانی خەریکی جیبەجێکردنی پرۆژەو کارو پیشەکانی خۆیان ... ژمارەیهکی کەم لەوانەیی خەریکی سیاسەتن لە پیگەیی سەرەوهن ئەگینا ئەوانی تر لە وهزیفەدان و بەهۆی ئەندام بوونیان لە حزبیک تەنسیب ناکرین، خانووی دەولەت داگیرناکەن، ژمارەیی (ئۆتۆمبیل)یان بە دیاری پێ نادری. خۆ سەفەر و گەشتیان پێ ناکری لەسەر قووتی هاولاتیان، مەرزەکانی سنوریان بەسەر مەکتەبی سیاسیهکانیان تەخشان و پەخشانی پێ ناکری، مەرسوومی سەربازیان بەمیزاجی فلان کاک و فلان بنەمالە نیه، دامەزراندن تەنها بۆ دەرچووانی حزبی براوه نیه، دەست بردن بۆ مووچەیی فەرمانبەرەکانیان هیللی سووره، دیاردەیی چەکداری و جامرەش، ئۆتۆمبیلی بیژماره بەرپرسیاریهتی له ئەستۆی حزبهکان نیه... تەنانەت دەستیۆهردان لە یاساو دادگاگان بۆ سەرۆکی و لاتیش بقیه، لهوئێستادا له دۆخی کۆرۆنادا و لهکاتی دهوام دا

لەسەرماچیک وەزیریەک دەستی لەکار کێشایەو، کاکێ وەزیر
لەسەر ئەو ماچە حزبەکەیی تووشی شەرمەزاری کرد، قسەییەکی
زۆر هەیه لەهەلبژاردن پێژەیی دەنگدانیان بێتە خوارەو... کەواتە
ئەو هی مەبەستە بلیم و تووشی شوک بوومە، دەچیە بەشی
ناوخی خۆیندکاران ئەو هی باس نەکرێ پرۆسەیی خۆیندە!!
دەچیە مەیدانی حەییوانان ئەو هی باس نەکرێ هیئانی گۆشتی
سوری و گۆشتی (هندی و سوری) گرانی عەلەف و کۆشتاری
لاکۆلانەکانە، دەچیە گوند ئەو هی باس نەکرێ پرۆژەیی چاندنی
پەتاتە و پیازو فەلاحەتیە بەگشتی... بەلکو باس باسی سیاسەت
و حزبایەتی و مەشکاندنی ئەم و ئەو، گەیشتمە ئەو رایەیی ئیستا
لەو کوردستانەیی پینچ پارێزگایەیی هەیه هاوڵاتیانی لەسەر ووی
۸۵% سیاسەت دەکەن و بەدوای سیاسەتەوین و لە بواریەکەیی
خۆی هەنگاو نانی... لە هەمان کات دا بەناو سیاسییەکانمان
خەریکی بازرگانین و سیاسەت ناکەن، کاتی ئەو هاتوو هەنگاو
بۆ پیشەو وەزیفەو کارو کاسبییەکانمان بنیین چیتەر کاریک
پەییویندی بە خۆتەو نەبوو سەری خۆتی پی نەیه شینی... ..

هەرژنە پیاو دەکاتە سەرودەر،

بەمەخشن هەر ژنیشە پیاو دەکاتە ژێر دەستەو شەرمەزار...

ئەو پیاوێ شەھم و سەرکردانەیی لە ولاتانی پێشکەوتوو و سەرکردایەتی ولاتەکانیان دەکەن، بوونەتە نمونەی فەراھم بوونی ئازادی و دیموکراسی و خۆشەویستی بۆ گومان پەرودەدەکیان ژن بوو، گەرە داھێنەر و زاناکانی جیھان ژن بەخێوی کردوون، هەزارانی وەک ئەدیسۆن و شکسبیرو قوبادی جەلی زادەو میسی پەرودەدە دەستی ژن، کەواتە ژنی ئاست بەرز و پۆشنبیر دەتوانن بۆ مەیسەرکردنی ژیانیکی لیوان لیو لە خۆشەختی بەرپا بکات، هەرگیز وا لە پیاو بکات سەیری پەنجەرەییکی ترنەکات... بۆیە ئەو پیاوانەیی چارەنووسیان بەندە بەژنی ژنۆکە هەمیشە دلتهنگی و پەشیوی لەدەرگای پۆژگاریان دەدا، ئەوژنانەیی مەرجی ژن بوونیان تیا نیە، هەمیشە بەدوای کەم و کوری پیاوێکە، مای خەسوی، مای خزمی پیاوێکە دەگەرێ، تا لەو بازنیە وە هێرش بۆ سەر ھاوسەرەکی بکات. ژنی باش گەوھەرێکە بەھیچ پێوھریک پێوھەر ناکرێ و هەمیشە پیاوێکە بەگەنجی دەمینیتەو، لەکۆر و مەجلیسان قسەیی لەتیری دیت و رای جوانیشی لەسەر ژن هەییە، لێردا دەتوانین بلیین ژن کارەکتەرێکی دیاری نیو یاریگای ژیانە بەھەردوو دیوی ئەرینی و نەرینی...

دەمیکە لە کوردەواریش وتویانە چەپڵە بە دەستتیک لێ نادری
کەواتە هەندێ مەرجی ئەرینیش لە پیاو بو ژنی باش پۆلی ژن
بەرزو جوان خۆی زیاتر نمایش دەکات. پیزگرتنی پیاویش لە ژن
خانەوادەى تەندروست و پۆشنبیر بەرھەم دینى ...
بەھىوان بە لیک تیگەیشتن و گفتوگوى مەنتقیانە لەنێوان
ھەردوو پەگەز نەخشە پێگایەکی جوان بو ژیانیکى
خۆشگوزەران ھەنگاوەکانمان بەدروستی بنیین...

گا قۆران

هەندێ کێشه له کایهکانی ژبانی مروّف به تايبهتی له ناو کورد، ده بێته مایه ی نینگه رانی و دروستبوونی ئاریشه یه ک ئه گه ر مروّفه کان به عه قلی مه نتق بێر له چاره سه ر نه که نه وه، گه فگو گو نه که نه بنه مای دانیشه تنه کان، ریز له رای یه کتر نه گیرئ، ئه وا لیزه وه وئ ده ستیوه ردان، هاندانی نامه نتق، قسه و باسی ئه م و ئه وی بئ بنه ما دینه سه ر میزی گه فگو گو کان ... هه مو و ئه کیشه نه ی له کوردستان هاتوته ئاراه، گرو پیک، چه ند که سه یکی به رژه وه ندی خواز، که بازاریان له شیواوی دایه و ده یانه وئ سه رمایه کانیان زیاترو زیاتر بکه ن، هه لده ستن به هاندان و به خشینه وه ی بوختان و سوککردنی یه کتری له سه ربنه مای هێچ، یان پله و پۆستیان بگاته ئاسمان ئه مه چ له حزب چ له حکومه ت چ له بواره کۆمه لایه تیه که له چه ند سالی رابردوو بینومه نه که مایه ی نینگه رانی زۆری لئ که وتوته وه، سه ره ئه نجام ده رکه وتوو ه کیشه کان فکری و په یره وی و کێپرکی خزمه ت گوزاری نه بوون، به لکو دروست بوون و به هیزبوونی تاقم و گرو پ گرو پانی یه، بۆ زامن کردنی پیگه ی ئه م و ئه و...

به داخه وه ئه وه ی ده بینم له شه ری برایه کان، که بوته مایه ی نینگه رانیه کی زۆر بۆ ئه ندام و لایه نگرانمان که تووشی شوک بوونه و (٤٦) سال خه بات و (٢٠) هه زار شه هید له پیناو ریبازی یه کیتی نیشتمانی کوردستان له پای چ ئیوه وا له م ریبازه و ئه و

هەموو سەرۆهریە ناشرین دەکەن، هەرھیچ نەبی وانەیهک، پەندیک، وەفایەک لەحەزرەتی (یوسف) فیڕبن کە بڕایەکانی تووشی ئەو هەموو نەهامەتیەیان کرد، کەچی گیانی لیپوردنی یوسف بۆ بڕایەکانی هەموو خانە وادەکە ی رزگارکردو لەسەر یەک خۆن کۆی کردنەو ه.....مانشیتی ستوونەکەم لە ژێر ناوی (گا قۆرانە) لە ٨٨ ی هەموو سالیک کە گا قۆرانی پی دەلین کە رێژە ی ئاو لە لوتکە ی دابەزینە سویند بەخوا ئەگەر نەگەنە لیک تیگەیشتنیک، نیتە ئاراه چارەنوسی حزبی شەهیدان وەکو پۆژی (گا قۆرین) ی لیدیت و ئوبالی لە دەست دانی هەموو سەرۆهریەکان دەکەوێتە سەر شانی ئیوه ی گەنج...

وەفای پێشمەرگە یەکی گێرفان بە تال

بێ ئەمەکی بە ناو سەرکردەکان

نامەوی بگەریمەو وە بۆ میژوو یەکی دوور، لە ٣١ی ئاب پێشمەرگە بووم لە میحوەری سێ بەردان، باوەربکەن نە (ئۆتۆمبیل) مان لا بوو، نە وەرەو باوەرمان بێ هیز بوو، دواتر (٦) سال ئاوارە بووم و هەورازو نشیوی زۆرمان بینی سەرماو سۆلە ی قەنیل و کۆزینەو چیا ی هەلەموندو شنووی هەلەبجە رۆژیک لە پۆژان نائۆمیدنە بووین لە حزبی شەهیدان ... جارێکی تر بە ناوی ریفۆرم و ریفۆرمخوازی و جارێکی تر ناوەندی بریار، کە گۆران جیا بۆو لە یەکی تی لە سالی ٢٠٠٩ پاشان لێرسراوی کۆمیتە بووم لە هەلبژاردنی ٢٠١٣-٩-٢١ بە وپەری متمانەو هەلمەتی هەلبژاردنم بەرپۆ بەردە سنورە کە، کە (هاو پەیمانی کوردستان) لیستی جیا ی دروست کرد خەمیکی ئازار بە خشی لام دروست نە کرد، هەموو ئەوانە لە ژیا نی سیاسەت و حزبایەتی بوونی هەیه، بە لام ئەوکات کاریزمایە ک هەبوو، چەتریک هەبوو، کۆکەرەو هەیک بە یە ک دانیشتن کۆتایی بە هەموو ئارێشەکان دەهینا و مەترسیەکانی دەپەواندەو .. دەمبەخشن لە مەبەستە سەرەکیە کەم لا دا ... بزانی هەستی پێشمەرگە یە ک، دلسۆزی و وەفای پێشمەرگە یە ک، بیرکردنەو ی پێشمەرگە یە ک ی سادەو و بێ پلە لە کو ی خۆی دەبینیتەو .. بێ باکی و بێ وەفای سەرکردەکانی دوا ی کۆنگرە ی چوارەم چۆن بیر دەکەنەو،

ئەمڕۆ بە یانی پێشمەرگە یەك تەلەفۆنی بۆ كردم وتی كاك (فلان) له نهخۆشخانه خەویندراوه زەرورە وەكو مەلەبەند وەكو یەكیتی سەردانی بكەن ناوبراو پێشمەرگە یەكی دیرینه و بەو یەكیتی یە زۆر ماندوو بووه، باوەربكەن گریانم بۆ دلسۆزی ئو پێشمەرگە یە هات ... له دلی خۆم وتم بزانه هەرچی سەرودت و سەرمایە و خۆشگوزەرائی یە لای ئەوانە، هەرچی بیانەوی بەردەستە بۆ ئەوان، هەردەولەت و كیشوهرێك ویستیان لەسەر بی بۆی دەچن هینشتان بەو هەموو دەسەلاتە ی لای ئەوانە ئیمە پینان رازین ئینجا دەیانەوی ئەم حزبه تیک بدن... كهچی ئو پێشمەرگە یە و ئیمە مانان دینارمان لەگیرفان نیه تاوەك ئیستا ئەحمەداوه و سینهك و سۆلاق مان نەدیوه، مندالی ئەوانیش چۆن دەژین، رەنگ و پرویان دەلیی هەناری هەلەبجە یە... گەردەنتان ئازانە بی كه ئەوها دلی ئیمەتان خەفت خان كرد، دەمیکه و تراوه پیاو دوستی وەك ئیوهی هەبی دوژمنی بۆ چیە؟؟

هەلپە مەکە

دەبی دان بەوەدابنێن ئەزموون نەبەخویندە، نەبەپارەیه، نە ویراسی یە، بەلکو دروست بوونی ئەزموون بۆ تاکی سەرکەوتوو (تەمەن) و (گەشت) و (بەدوا داچوونە) لێردا ئەزموون پەیداکردن و پێرای بەرپێ کردنی تەمەنیک گرنگە بایەخ بە خویندەوێ و پێرس کردن بەدی تا تاکیکی رۆشنیرو چاوکراوەو زیرەکت لێ دەر بچیت..

دەمەوی تیشکیک بخەمە سەر مانشیتی نووسینەکەم (هەلپە مەکە)

بێ گومان لە رێزەوی ژیان چ بۆ کاسبی، بازرگانی، پەرەدەر، وەزیفە ی مەدەنی، سیاسی ..... هتد، هەلپە کردن دەبیتە مایە ی زەرەر و زیان دەر نەچوون و شکستی گەرە بۆ هەر یەکیک لە ئیمە مانان، لەم رۆژانە دیداریکی تەلەفزیۆنیم بینی خاوەنی (۷۰) دەفتەر دۆلار بوو لەم هەولێرە چۆتە تورکیا دۆلاری (لیبی) کپیو لە ئەنجامی هەلپە کردن فیزی لێ کراوە (۱۵۰) دەفتەر دۆلاری ئەمریکی لە دەستداوە، لەم کوردستانە سەدان کەس هەلپە ی بە دەسپێنانی بروانامە ی کردوووە لە رێگای واستە و حزب و پارووە بێ ئەو ی ئاستی خویندەوێ نووسینی باش بیت، بۆ ئەو ی پۆستیک یان بەرپرسیاری تەیه کی پێ وەر بگری، لە ئەنجامی پەلە کردن دەکریتە بەرپۆه بەری فەرمانگە یە ک، دواتر فەرمانگە کە

یان ئۆرگانیک لەبێ ئەزموونی ناوبراو کە تووشی قهیران و نەهامەتی دەبێ ...

لەم سەرەدەمە ی ئیستادا سەدان کەسی بێ ئەزموونی سیاسی، لێرەو لەوێ لەلایەن سەرکردە خۆ و یستەکان پلە ی حزبی دەبەخشنەو، بێ ئەوەی ئەو کەسانە پۆژیک لەپۆژان ئەزموونی سیاسیان هەبێ، بێ ئەوەی خول و تاقیکردنەو دیان بێ بکری لەبەر ئەوەی خزمی فلانە ماشاالله بێ لام و جیم دەبیتە ئەندامی مەکتەبی سیاسی، سەرکردایەتی، ئەندام پەرلەمان، راپۆزکار، تەنانەت پلە ی وەزیریش...

هەربۆیە دکتۆر (ئەبوب سماقە) لە دیداریک وتی ژنە وەزیریک بە پیاوێکی و تێبوو (ئەو چ کەریک ئەتوی کردۆتە وەزیر) لێرەدا خۆانە کردە لەهەرسێ سەرۆکایەتیە کە میلاکێک هەبێ بۆنمونه کەسی تاییبەتەندیان دەوێ لەبۆاری یاسایی، یان ئامار بێ ئەوەی رەچاوی ئەزموونی کەسە کە بکەن یان رەچاوی شارەزایی کەسە کە بکەن ریک ئەو کەسانە ی بەرپرسیاریەتیەکیان هەیه خزمیکی خۆیان دادەنێن بێ ئەوەی هیچ تەجروبیەکی هەبێ لێرەدا هەلپەکردن بۆ مەرامی شەخسی قورێ کردۆتە سەر ئەم میللەتە، ئومیدەوارین بۆ هەرپۆست و ئۆرگانیک پەلەمە کەن لەدانانی کەسەکان تا هەلسەنگاندن و تاقی کردنەو هێ بێ نەکریت...

کادیر یان مۆچە مژ

لە دونیای سیاسەت کردن، وه گەیشتن به ئامانج، لوتکەى خزمەت کردن بۆ هاوونیشتمانیان بهگشتى و ئەندامان و هەواداران بەتایبەتى، جیبهجی کردنى ئەو پەپرەو پرۆگرامەیه، لەناو کۆنگرە لەلایەن لیژنەکانەوه کارى لەسەر دەکرئ، بەزۆرینەى دەنگى ئەندامان دەنگى بۆ دەدرئ.. پەپرەو پرۆگرام واتە دەستور...

لادان یان کارپینەکردنى پەپرەو بەپرای کەسانى شارەزا لەسیاسەت نەمانى شەرعیەتى کۆنگرەیه بۆ حزبى سەلیم، پینش ئەوہى باسى کادیرۆ (مۆچە مژ) بکەم دەمەوئ بلیم جارێک لیپرسراویکی بالاو دەست رۆیشتوو هاتە ئۆرگانیک منیش ئامادەیم هەبوو، باس هاتە سەر پەپرەوى حزب ریک هاتنە سەر ئەو برگەیهى باسى ژمارەى ئەندامانى کۆنگرە دەکات، وتى بەپین پەپرەو دەبئ ئەو ژمارەیه لەئەندام ببەینە ناو کۆنگرە، منیش تەداخولم کرد وتم: جەناب خیرە چوار سالا یەکیک لەئێوه دەستان نەبردووہ بۆ پەپرەو لەخالەکانى ترو زۆرینەى مادەکانتان پینشیل کردووہ و کارتان پین نەکردووہ، بۆ ئەو ماددەیه ئەوئەندە پەرۆشن و ناواخنى مادەکەتان لەبەرکردووہ، دەترسیم گلیهشتان لەپەپرەو هەبئ و جارى پینشوو خەتایەکەتان خستە ملی شانەوه، ئەمجارە پینشکردنى پەپرەو خۆ خەتای پۆل

نیە، باسەرتان نەیه شینم وەک پیشەیی هەمیشەیان لیم لالوت بوون...

دەمەوی بلیم وشەیی کادیر بەبالای ئەو کەسە دەدوریت، هەلگری باکگراوندیکی پۆشنییری گشتی بیت و خوینەریکی پۆژانەیی بابەتە فکری و سیاسی و بوارەکانی ترییت، وە بەئاگا بیت لە دونیای سیاسەت، خاوەنی راو بوچوونی خۆی بیت، دەست و دەم و داوین پاک بیت، وە بۆ زۆر ئۆرگان دەبی کەسیکی تەفروغ بیت بۆ حزب.. هەمیشە بەشداری پێ بکریت لە خول و تاقی کردنەووە کۆرو سیمناڕەکان، دەربارەیی (موچە مژ) ئەو دەستەواژەیی ئەو بەناو کادیرانە دەگۆریتەو بەناوینشان کادیرن بەلام پۆژیک لەپۆژان کاری ئۆرگانی و ریکخراوەیان نەبینیوە کەچی هەندێ لە نا بەرپرسەکان بەنوسراویک بەتەلەفونیک موچەییکیان بۆ بەستاون و پەوانەیی ناو ئۆرگانیکیان کردون بی ئەوەی ئەلفو بیی سیاسەت بزانی، لە سیماو بەرگ و قسەیی لایەلا هەر ماشاللایان لیبی بیت کەچی نازانی دوو پستەیی دروست بلی، دوو دیر نووسین بخاتە سەر کاغەزی سپی...

کارەسات ئەوەییە لەئێستا دا موچە مژەکان بە ژمارە زۆریاتر واتە یەک لەسەر سی بوونیان لە ئۆرگانەکان هەیی.. زۆرەیی کادیرە پۆشنییرەکان بەهۆی بەرزی موچەو رەفاهی ژیان چوونەتە ناو تیمی حکومەت و پەرلەمان، جالان سەیر نەبی

له كۆنفرانس و كۆنگرهكان ئه‌و موچه مژانه وهك مێشه‌نگوین
له‌سه‌ره‌وه ئاراسته ده‌كړین پیت وه‌ده‌داو خۆی ده‌مری.
هه‌ندئ جاریش كاکی ناوبه‌رپرس داروده‌سته‌کانیان له كۆنفرانس
به‌گه‌ر ده‌خه‌ن بۆ ده‌رچووانی موچه مژه‌كان تا له كۆنگره ده‌نگی
خۆیان بن، ماوه‌ته‌وه بلیم تا بیرکردنه‌وه‌ی ئه‌و به‌ناو به‌پرسانه
ئه‌وها سه‌قه‌ت بیت بۆ به‌شداری پێ کردنی موچه مژه‌كان و
خه‌لكی لات و پات له‌ده‌وری خۆیان ئه‌م بایه له‌م كونه هه‌ر دی...

پینەو پەرۆ

کەتۆ بریارتدا وەک مەروڤیکی سەلیم و بەئاگا بژی، کەتۆ بریارتدا بەرنامە و پلانی مەودا درێژت هەبێ، کەتۆ بریارتدا ویژدانت، دەستت، چاوت هەنگاوی هەلە نەنیت، کەتۆ ویست و خواستەکانت بۆ کارو کردەوهی باش بیت دەبی باوەرت بە بیردۆزی (پینەو پەرۆ) نەبیت، شوک بوونم لەو بەناوەریمەمی خۆمان لەو هیە زۆرینەمی خاوەن بروانامەمی بەرزو نەخویندەوار بیرکردنەوهی وەک یەکە لە پینەو پەرۆی کاری پۆژانەمی، ئەندازیارە لە دەسپینکی کاریکی رینگاوبان جاری بیر لە پۆژی تەواو بوونی کارەکی دەکاتەو نەک پیشەیانە بیر لە چۆنیەتی بەرنامەمی کارەکی بکاتەو، بە کام ئاراستە کەمترین لۆفی تیا بیت، ئەم رینگایە هەورازەکانی شیش و کۆنکریت بیت یان قیرەکی بیت بە مەرچیک چیمەنتۆ قیر تەنیک بە تەنیک بیت.... پارێزەرێک لە ئەنقاسی دۆسیەکی ئەو نەندەمی بیر لە قۆل برینت دەکاتەو ئەو نەندە دۆسیەکەت بە رینگایەکی تەندروست و کون و قوژبنەکانی دۆسیەکەت بە تەواوی بۆ کون بر ناکات، خزمینکی گوندی وتی چوار سەلە قەزیەکی زەوی گوندیم لای پارێزەرێکەو پارەشی لای خوار دووم ئیستا وەلامی تەلەفۆنم ناداتەو... جارێان قوتابی خەنی دەبوو پۆژیک بکرا بووایە پشوو ئیستا مامۆستا دوعا دەکات (کەرونا) درێژەمی هەبێ و جەنابی تەکسی بکات و خەریکی کاریکی تری بیت، ئەگەر قسە لە فەرمانبەری

حوکومەتیش بکەین بەهۆی سالانەى خانەنشین بوونی کەسە
 بەئەزمۆنەکان وای لێ هاتوو ئەو بەناوگەنجانەى شەو
 خەفەرن بەدیار ئینتەرنیټ و پۆبجی و یاری ئۆکەى، بەیانیان
 لەسەرمیزی دەوام تا نیوەرۆیهکەى خەوبەرى نەداوەو کارەکەت
 بە پینەو پەرۆى بەرئ دەکات پاش مانگیک تەلەفۆنت بۆ دەکەن
 دەلێن نووسراوەکەت هەلەیه... لە جیهانی سیاسى و حزبیش
 بەهۆى دەست نەبەردن بۆ برینەکان و پینەو پەرۆ لە (۵۰) سالی
 رابردوو دەبینین بارودۆخى سیاسى لەکوردستان وەکو گەمەى
 مندالانى لیھاتوو... رۆژیک پەرلەمان دادەخەن، رۆژیک بازگە
 دادەخەن، رۆژیک یەکیک لەلوتکەو دەیتەو (مال گێر)
 گۆرانیهکیش وەختیک باوى هەبوو دەیان وت (بەینۆ بەینۆ هاوین
 کەپرئ دەکەینۆ زستان تیکى دەدەینۆ) ... تاووەکو ئیستا چ
 حکومەت چ حزبەکان قەیرانیان بەقەیران سپاردوو، ئەوہى
 کراوہ بە پینەو پەرۆ هیناویانە بۆیە کارەبا نیە. ئاوانیە، بەنزی
 نرخەکەى دووقاتی سنورى دەسەلاتى بەغدايە، غاز نرخى کرا
 هەشت هەزارو نیو لەبەرخاترى فلان و فلان... دواچار ئیستا
 قسە لەسەر کامیرای چاودێرى هاتوچۆدەکرئ بیدەنە کەرتى
 تاییەت، خوا هیدایەتمان بدات کە هەوا لەلایەن ئەم حزبانەوہ
 کۆنترۆل ناکرئ...

نانی بەیانانی من و وهفای سهگیگ...

خۆشه‌ویستانم من له ژماره سفری رۆژنامه‌ی (کوردستانی نوێ) وه ئیشتراکم (هاوبه‌شیم) هه‌یه، خۆینه‌ریکی نه‌پساوه‌ی ئەم رۆژنامه‌یه‌م، ده‌وام و پێشمه‌رگایه‌تیشم له‌رابردوو له‌هه‌ر سنوریک بوايه رۆژنامه‌که‌م ده‌گواسته‌وه په‌راوگه‌ی ئەم سنوره‌، جا ئەوه‌نده‌ی مه‌به‌ستمه باسی وه‌فای سه‌گیگتان بۆ بکه‌م مه‌به‌ستم له‌ خۆینده‌وه‌و باس کردن نیه له‌ سه‌ر رۆژنامه‌ی کوردستانی نوێ، ئەم به‌یانیه‌ وه‌کو باقی به‌یانانی تر به‌ده‌م نان خواردنه‌وه کوردستانی نویم ده‌خوینده‌وه‌و بابه‌تیک له‌ ژماره (٨٤٢٥) سه‌رنجی راکیشام له‌ ژیرناوی (سه‌گیگ سی پیاوی به‌درۆ خسته‌وه) که سه‌رچاوه‌که‌ی (الجزیره) بوو.... نووسیویه‌تی پیاویک به‌نه‌ینی له‌گوندیک کچیک ماره‌ ده‌کات به‌شایه‌دی دوو پیاو، کاکێ زاوا هاوسه‌رگیریه‌که‌ ئەنجام ده‌داو پرۆسه‌که‌ (ئاسایی) ده‌روا، هاوسه‌رگیریه‌که‌ تا سالیک ده‌خه‌یانی و پیاوه‌که‌ له‌تام و له‌زه‌تی ژنه‌که‌ تیر ده‌بی و بیزار ده‌بی ته‌لاقی ده‌دا، بی ئەوه‌ی ئەو مافانه‌ی ده‌که‌وێته سه‌ری بداته ژنه‌که‌ی، ژنه‌ش شکایه‌تی لیده‌کا لای قازی، پیاوه‌که‌ش نکولی ده‌کا ئەوه‌ ژنی بیته‌، ژنه‌ ده‌لی دوو شایه‌د له‌نیوانمان هه‌یه، قازیش دوو شایه‌ده‌که‌ش بانگ ده‌کا له‌به‌رده‌م ژنه‌که‌ ده‌لین ئیمه‌ ئەو ژنه‌ هه‌ر ناناسین...، قازیه‌که‌ش پاش چه‌ند ده‌قه‌یه‌ک وه‌ستان وتی سه‌گ هه‌بوو له‌و مالّه ژنه‌ وتی به‌لێ، جه‌نابی قازی برایانی پۆلیس و

ژنەكەى نارد بۆ مالهەكە وتى: ئەگەر سەگەكە بەژنەكە (وەرى) ئەو ئەم ژنە ژنى ئەو پیاوہ نیه، ئەگەر سەگەكەش نوسكە نوسك و كلكى بۆ بادا، بەبى گومان ئەم ژنە ژنى ئەم پیاوہیە...، كە گەيشتنە پيش دەرگای مالهەكە سەگەكە نوزایەوہو كلكى بۆ بادا و بۆلای هات، لیژەدا وەفای سەگىك سى پیاوی بەدرۆ خستەوہ، جا وشەى (وەفا) زۆر جار لە كۆمەلگای ئیمە لەزار دەر دەبڕى بەلام لەناخەوہ نیه، ئەگینا مرۆقى بەوفا لەكۆمەلگای رۆشنیرو سەلیم هەمیشە ریزلیگىراوہ، جوانە، لەزۆر بۆنەو بەتایبەت لە هەلیژاردنەكان مرۆقە ناخ جوانەكان دەنگى پى دەدەن و هەلیدەبژیرن، كەسە بەوفاكان بۆ میللەتەكانیان لەولاتانى دەرەوہ دەبنە رەمزو ژمارە لە دامودەزگا گرنگەكان، وەفای سەگىك و زیرەكى قازیەك ئەم بەیانیه بوە هەوالیكى دلخۆشكەر لەناو دللى من...

موختارو بیرەوهریەک ئەگەڵ شیری (نیدۆ)

له دوینی وه باس باسی موختاره، وهك له تۆره كۆمه لایه تیه كان بینرا خهلكی گه رهکی باداوهی هه ولیر له بی ئاوی هاتونه ته سه ر شه قام و بی ئاوی هیرشی بۆهیناون، پیره ژن و پیاوه به سال اچووه كان هاوار دهكهن خنكاوین، دژوونین، پیس بووین تکیه به هانا مانه وه وهرن. موختاره كه ی بادوانیش ده لی به تانكه ر ئاوتان بۆ هاتووه، ئه وه مزایه ده ی سیاسیه ئیوه ده یكهن، وای له م كاره ساته پیره ژنیک ته مه نی (٧٥) سال بیت پیره میژدیک ته مه نی (٨٠) سال بیت بی هیوا بن له هه موو تام و خو شیه كانی ژیان، بیته سه ر شه قام كه بیزار بوونه به دیار مزه خه وه و كه چی هه ر ئاونیت له ملاوه ش گه نجیکی موختار هاوار بکات بلیت درۆیه، ئاوتان بۆ هاتووه ئیوه مزایه ده دهكهن...

قسه كه لیژده ئه وه یه ئه م خه لکه به سال اداچووه چ له زه تیک له درۆ کردن و مزایه ده بکهن ئه گه ر بیزار نه بووبن له سه ره تاترین مافی مروّف كه ئا هاتنه، ئه مه بیژییه، ئه مه ئه و په ری کۆیله بییه به ره ش بلتی سپی.

با له ناواخنی بیره وه رییه که لانه دم که ناوهینانی موختار هات ریک موختاری گه ره کی حه ی سه دامی سالانی کۆتایی هه شتا کانم بیر هاته وه بۆ ئیمه ی که س و کاری پینشمه رگه وه ک (گورگ) وابوو، ده هات ئیمه په شوکاو ده بووین، ئه وکات من له قوناعی سه ره تایی بووم هه ستم به زۆر شت ده کرد چونکه

لەمالی ئێمە رادیۆی گەلی کوردستان لە ژۆره‌که‌ی پشته‌وه سیمیکیان گەیاندبوو بە ئالیری تەله‌فزیۆن، زۆرجار ئەم سیمەیان دەلکاند بە شیشیک بە پەنجەرەوه تا دەنگەکه ساف بیت و تەشویش نەکه‌وێتە سەر شەبه‌که‌ی رادیۆ...

ئێمە دوکانیک مان هەبوو ئیستا پێ دەلین مارکیت..

لەکاتەکانی نانخواردن و نوێژکردن زۆرجار من چاودیری دوکانەکه‌م دەکرد، که دەزانرا پیشمەرگه‌هاتوونەته‌ شار یان چالاکیه‌ک ده‌کرا ئەو عومەر موختاره‌ ده‌هات چاودیری مالی ئێمە و مالی (مام سەعدی بانه‌موردی) ده‌کرد ئەوانیش کورپیکیان بەناوی (کامهران) پیشمەرگه‌بوو، ده‌یوت (شیری نیدۆ) تان هه‌یه‌، بۆ زانیاریتان ئەم کات شیری(نیدۆ) له‌گه‌ره‌کیکی وه‌کو حه‌ی سه‌دام به‌ئاسانی یان بلیم له‌ هه‌موو دوکانیک نه‌بوو، ئەویش سه‌دا سه‌د ده‌یزانی ئێمە شیری نیدیۆمان نیه‌ بۆ جاسوسی ده‌هات.

خۆزگه‌ له‌ دواي راپه‌رین ناوی موختار ده‌گۆرا چونکه‌ زۆرت‌رین که‌س و کاری شه‌هید و پیشمەرگه‌و زیندانیانی سیاسی زیانی کوشنده‌یان به‌رکه‌وتوو له‌رێگای موختاره‌وه...

ئەى نىشتمان

چى تر...

- چى تر فاتىمە دوو چاوى مەست نىە
- چى تر دارا دوو دار نابىنى
- چى تر ھەولير شارى ھەژارو غەرىب دۆستان نىە
- چى تر ئىرە مەملەكەتى عەشق و خۆشەويستى نىە
- چى تر راپەرین لای ئىمە پىرۆز نىە
- چى تر فەرھاد بۆ شىرىن بە كىوان ناکەوى
- چى تر كلۆى بە فر ئەو جوانىەى نامىنى
- چى تر ئەم پەندە واتايەكى نامىنى (نان بۆ نانەوا گوشت بۆ قەساب)
- چى تر عەلى بە ھارى دار ناروینى
- چى تر زىن لە داخى مەم كراسەكەى ناسوتىنى
- چى تر سەردارەكەى سەعید سۆفى لە ھەولير مخزنەكەى خالى خالى ناكاتەوہ
- چى تر مامۆستا لە سەر شەقام داواى مافى خۆى ناكات
- چى تر داينە سۆرەكان سەبرى ئەيووبيان نامىنى
- چى تر ھونەر مەند (ئىبراھىم سابىرى كۆيە) بە داوى خەزىم ناگەرى
- چى تر گول فرۆشەكانىش ژيانيان پارىزراو نىە

چی تر مەرج نیه لەم هەرێمه خاوهن بڕوانامه‌ی به‌رز (پینووس)
ئیملا‌ی ته‌واو بی‌ت
- چی تر هونه‌رمه‌ند عاره‌ب عوسمان دۆستی ساوه‌رو چه‌یران
نابی‌ت
دوونیا‌یه‌کی سه‌یره گۆلم له‌لیستی فه‌رمانبه‌ران حیما‌یه‌ی
به‌رپرسه‌ بالاکان به‌قوده‌تی قادربی شه‌هاده (پاویژکارو وه‌کیل
وه‌زیرو به‌رپوه‌به‌ری گشتین)

دەوڵک و قەناتی بیرئ ...

ئەم پاش نیوهرۆیه بیرم گەرایهوه بۆ چەند بیرەوهرییهکی ئەوئ
پۆژیی گوند، چەند دیمەنیک لەپیش چاوم بوونە کورتە فیلمیک
کە کچە شوخ و شەنگیک بەوپەرێ نازکردن و سادەیهوه (دەوڵکی
ئاو) ی لەسەر بیرەکه وەردهگرت، منیش بەو (کندرە) چەند
مەتریە (دەوڵک)م رادەکێشە دەیوت (یاللا) یان(بەس) دواى
هەموو (یاللا)یەک دەوڵکەکه ی وەردهگرت کە دەوڵکەکه ی
دەخستەوه ناو بیر من دەگەرەوامەوه لای قەناتی بیرەکه، تیرامان
و سەیرکردنی سیمای، ئەوەندە تامەزرۆی بینینی خەندەیهکی،
بزیهیهکی، وشەیهکی پۆمانسی ئەوەندە تامەزرۆی گەیشتنی هیچ
هەوالیکی تر نەبووم لە دنیا...

نازانم بۆ بینینی لەنجەو لاری کچیکی ئیوارانی سەرکانی گوند
لە ئەوئ پۆژی زۆر بەتامتربوو لەبەیهک گەیشتنی دوو ئەوین
لە ئەمڕۆدا...، توانجیک، سەیرکردنیک، چاوداگرتنیک بۆ ئەوەندە
کاریگەر بوو، بەتام تر بوو، لە بەیهک گەیشتن و دەست لیدانی
ئەوینیک لە ئەمڕۆ، بەلینیک، سویندیک، لەئەوئ پۆژی بۆ
خۆشەویستەکهت بۆ ئەوەندە باوەرپیکراو بوو، بەراورد
لەگەڵ ئەوهەموو خۆ بەقوربانکردنەو خۆبە ساقەو کردنەو فری
دانی تەلاق بەجوملە هینستان جیگای باوەرنیت، کەچی لە ئیستادا
لەیهک کات بە چات، بەقاییبەر، لە ئیستا، لە تیلیگرام. لە ماسنجەر
لەچەند پەییوەندیەکداى بۆ هەمووشیان ماشاالله دەسوتیی،

دەگرێتی، قسە ی بریقەداریش بو هەموویان ئامادەیه، (دەولک) و
(قەناتی) ئەم نیوەرۆییە بیری ناوگوند منی پەلکێشی سۆشیال
میدیا کرد.... ئێوەش بمینین بەخێر.

داشی دامە

دامە کردن یەکیکە لەو یاریانە ی دەمیک سالا لەناو کۆمەلگای کوردەواری بوونی هەیه، جگە لەوەرزى زستان لە زۆربەى وەرزهکان پیاو بەسالا چووەکان یان ئەوانەى خانەنشین دەبن، هەندى جارنەوگەنجانەى هەلى کاریان دەست ناکەوى خۆیان گونجاندوو لەگەل پیاو بەتەمەنەکان، یاری دامە کۆیان دەکاتەو، بە زۆرى لە بن دیواری قوتابخانەکان و سێبەرى مزگوت یان زۆرجار لە بن دیواری بیری ئاوی مالان سەربەیهک دەکەن...

دەبى یاریزانانى دامە هەریەکە لەمالەو پارچە کارتۆنیک یان پارچە پەرۆیک جارن دەیان وت پارچە رایەخ بوئەوہى لەسەرى دابنیشن.

ئەم (داشە) داماوە خاوەنى هیچ بریارو ئامانجیک نیە، خاوەنى هیچ بیروکەو پرۆژەیک نیە، تەنانەت هیچ جوولەو هە لویستیکی ئەرىنى و نەرىنى نیە، داشى دامە تەنانەت لە هەلبژاردنى رەنگى جگەکەى خاوەنى راي خۆى نیە ...

خۆ زۆرجارىش فرى دەدرى، ئیهمال دەکرى، بەدیویکی ترهەندى داش زیاد لە پیویست بایەخى پى دەدریت بى ئەوہى سیماو بالای شایستە بى، یاریزان وەلانى بوى هەیه دەیکاتە (ئاغا) بى ئەوہى لە نەخشە یان تەختیتى دامە کردن پیشینەیکەى هەبى و

داشی داماو خۆی لێ دەگۆری و هەلپەیی لەناوبردنی دژەکانی
دەکاو زۆرجاریش غرور دەیگری....

هاوئێرەکانی ماندووترن لەخۆی کەچی دەیان سووتینی، بەلام
سەرئەنجام داش هەر داشە دروست کراوە خاوەنی پووئیاو
دیدگای خۆی نیە....

داشێکی ترلە دژەکانی زور بەسادهیی دەیخوات و لەکاتی
مردنیش هاو داشە هاوریکانی فاتیحەیی بۆناخوینن.

بۆیە دەلێم (داشی دامە) لەهەر شوێنێکی گۆی زەوی بیت
هەربەکۆیلەیی سەر دەنێتەوہ...

ژینگە پارێزی

ئەگەرچی لەسەر ئاستی دامەزراوە فەرمیەکانی دەسەلاتی ھەریمی کوردستان، ژینگە و ژینگە پارێزی نەبۆتە بابەتیکی گەرم و خەم لێخوێراو، ھەرچەندە دەزگایەکی و دەیان پیکخراو دروست کراون لەژێرناوی ژینگە بەلام ئەوەی گەرمی لەمەیدانی کردار ئەو بریارو پێنمایی و راسپاردانەیی لەخەمەتی ژینگەپارێزی دەرکراون وەکو پێویست نەچۆتە بواری جیبەجێکردن، ئەوانەیی یاساشکێتی بەرامبەر ژینگە دەکەن سزا نادرین و راپێچی بەردەم دادگاگان ناکرین،

بەھۆی پێسبوونی ژینگە لە ھەریمی کوردستان ساڵ بەساڵ رێژەیی تووشبووانی نەخۆشی سەرھەتان بەرز دەبێتەو، کەچی رۆژانەش بەمۆلەت و بێ مۆلەت لەلایەن دەست رۆیشتووھەکانی ئەم ھەریمە پالاوگەیی (پێلاقە) ی نەوت دروست دەکری، وە سەدان کارگەیی جۆراو جۆر بێ فلتەری دەزگاگانێ ژینگەیی دوکەل و پێسیەکانیان بەسەر ئاسمانی کوردستان دەبارینن، لەلایەکی ترەو بەرپرسیاریەتیەکی گەورە دەکەوێتە سەر وەزارەتی پەرەدەو ناوھەندەکانی خۆیندن بابەتی ژینگە وەک چۆن وانەیی کوردی و ئینگلیزی و بێرکاری لەخستەیی ئەساسی دادەنری ئەوھاش ژینگە بکریتە وانەیکە کەتایبەتمەندی بەدریتە مامۆستایەکی بەئەزموون و دوستی ژینگە بێت تا خۆیندکاران فێربکات پێس بوونی ژینگە واتە رۆوخانی کەرتی تەندروستی و

نەمانی ژیان بۆ مەرۆف...، پێکخراوەکانی ژینگەیی لەمەودوا یەک دەنگ و یەک ڕەنگ بەپەرۆژەیی پشگیری ژینگەیی پێگیرین لەبەردەم سەرپێچیکەرانی بواری ژینگەیی، چونک ژینگە ژیاڵە...

خویندەنەوہ...

باشترین ھاوړی بۆمرۆف پەرتووکە، راستگۆترین و بەوہفاترین ھاوړی لە رابردوو لە داھاتوو ھەرکتییە ھەرکتیییش وەکو سینیەبەجیت ناھیلئ... لەپێگای خویندەنەوہ، جا کتیب یا رۆژنامە یان ھەر ئامرازیکى خویندەنەوہ بیت بۆ ئەوہى پێ بگەى، بۆئەوہى کەسیکی دیارو خاوەن پێگەو خاوەن فکرو رۆشنیربیت، پێویستە ھەموو کتیبیک بخوینەوہ بەباش و خراپەوہ،

کە کتیبی خراپت خویندەوہ تۆ لەلایەنە باشیەکەى تى دەگەى، خویندەنەوہ سەرەتایە بۆ چوونە ناو ژیانیکى نوئ بۆ کرانەوہ یان دەروازەى بیریکى تازە، یان ھزریک بەئاراستەى تیگەیشتن لەمەر بواریک، خویندەنەوہ ئاستى مرۆف بەرزدەکاتەوہ، خۆراکیکە بۆ گفتوگۆ، چەکیکی رۆشنیرە بۆ چوونەناو دونیای تیگەیشتن، بۆ بابەتە سیاسى و فکرى و کۆمەلایەتى و تەنانەت خوینەریکی باش بە لەکارى رۆژانە دەبیتە کاراکتەریکی ئەکتیف بۆ پاری کردنى کاروبارەکانت لە دەزگا حکومى و مەدەنییەکان... بەخویندەنەوہ خویندەوارى میللەت پێش دەکەوئ و دەبیتە خاوەنى قەوارەى سەرەبخۆى خۆى، بۆیە با ھانى مندالەکانمان بدەین لەپشووئ ھاوینى قوتابخانە پەرتووکى چیرۆک و رۆمان و بابەتە میژوویەکان بخوینەوہ تا ئاشنای میژووی و لاتان بن... چیرۆک و رۆمان بخوینەوہ تا ئاشنابن بە بەسەرھات و کەلتورى ولاتانى

خۆشبهخت، هەمیشە ئەوانەى دەخویننەوه جیاوازن لە
بیرکردنەوه و هەلۆیستی جوان بۆ مرۆف دۆستی... بۆیە تۆش
بخوینەوه

تکایە پرسیاری شەخسی ئەکەس مەکەن

بەداخەوێ ئەوێ بۆتە جیگای پرسیارو نیکەرانی لای زۆربەمان لەکۆمەلگای کوردی، بەپێی ئەو بەدواداچونە ی من کردوومە زۆربە ی ئەو کەس و خەڵکانە ی خاوەن بڕوانامەن، بەتایبەت لە دوو توێژ کە یەکەمیان فەرمانبەر، دووێمیان بەناو ئەو راکەیانداکارانە ی لەدوای پرۆسە ی ئازادی گەلانی عێراق لیڤرەو لەوێ مۆلەتی کردنەوێ تەلەفزیۆن و رادیۆ و کەنالی تریان پێ دراو، پرسیاری زۆر نامەنتقی لە خەڵک دەکەن کە ئەم پرسیارانە لە بنەڕەدا بەهیچ شیوەیە ک قبولکراو نیە، ناچیتە چوارچێوە ی ئیتک و مەنتقی بنەماکانی رۆژنامەنووسی، بەلکو دەچیتە چوار چێوە ی تایبەتمەندی کەسی هیچ پێویست ناکات تو یان من یان خەڵک بیزانێ...

باشە پرسیاری موچەت چەندە؟ موالید چەندی؟ سەلتی یان خیزاندار؟ دایکت خوشتەر دەوێ یان باوکت؟ تاچەند لە جیرانە کەت رازی؟ بۆ ژن ناهینی؟ بۆ کەووتەرە کەتان رەنگی سپی نیە؟ بۆ مالتان لە باغەمره یە یان باداوہیە؟ بۆ کچە کەت نانیریە فاخیرمیزگە سووری یان زانکوی جیہان؟ ئوتۆمبیلە کەت چ جورەو مۆدیلی چەندە؟ ئەری کچی فلانی بۆ (مای کەپە کە) ی کال لی دەدات؟ ئەری بۆ ھەموو مالە باریە کان نەچینە گەشت؟ من لە ئێوە ی خوشتەویست دەپرسم ھەموو ئەو پرسیارانە

وەلامەکانیان چ سوودیکی بۆ دەولەمەند کردنی ئاستی بەرزکردنەوهی رۆشنیری هەیە.. ئەرێ من لە ئێوهی بەرێز دەپرسم چ چیژیک لەو پرسیارە کەسی و تاییەتانه دەکەن کە تەنها پەییوەندی بەخودی تاک وەییە.. زۆربەتان نەتان بینێوە لە مەجلیسان لە مندالیک دەپرسن دایکت خۆش دەوی یان باوکت، ئەو مندالە پەنگی دەگۆرێ و هەندیک هەلۆهستە دەکات سەیری چاوی دایکی و باوکی دەکات تووشی هەلۆیستیککی ناخۆش بۆتەو !!

ئەرێ هەست ناکەن زۆربەیی کێشەکان لەدادگا لەناو خێزانەکان تەداخولی کەسییە... ئەرێ دەزانن لە دونیای ئەوروپا ئەوانەیی ئەو پرسیارانە دەکەن بەکەسی (نەخۆش دادەنرێن)، وەهەرگیز وەلامیان دەست ناکەوی... ئەزیزم ئەوانەیی خەریکی دەستیوەردانی پرسیارێ کەسین کاتیان زۆرە، ئومید دەکەم خۆیان خەریک بکەن بە خویندەوێ یان پرۆژەییەک بەرەمی هەبێ، بەکاری چاکەکاری، بەبەرنامەو پرۆژەیی مەنتقی بۆ بەرژەوێندی گشتی تا کۆمەلگا بەرەو پێش بکەوی ...

۳۰ سال لەمەوبەر و ئامۆزگاریه‌کی مامی

شەهید (سوله قۆریتانی)

سالی ۱۹۹۱ که راپەرین بووه داینه‌مۆیی رزگارکردنی شارو شاروچکه‌کانی کوردستان زۆربه‌ی کهس و کاری شه‌هیده‌کان وینه‌ی باوک و براو مام و خالیان به (تیپ) له مه‌غزه‌نه‌کانیان دابوو، وه‌کو وه‌فا و دهربرینی خوشه‌ویستی بو شه‌هیده‌کانیان، به‌راستی له ئه‌وئ رۆژی شانازیه‌کی گه‌وره‌ بوو که بلین ئه‌وه له‌خانه‌واده‌ی فلانه شه‌هیده‌ له‌سه‌ر خاک و نیشتمان خوینیان به‌خشیوووه...

مه‌به‌سته‌که‌ی من نه راپه‌رینه نه باس کردنه له‌سه‌ر خودی شه‌هیده‌کان... به‌لکو بیرکردنه‌وه‌ی جوانی پیاویکی به‌ته‌مه‌نی نه‌خوینده‌واری ئه‌و ده‌شته‌ی هه‌ولیره که (مامی) شه‌هیدی فه‌رمانده (سوله قۆریتانی)یه...

(۳۰) سال لەمەوبەر بانگی کوره‌که‌ی و خزمه‌کانی کردبوو!! وتیووی وینه‌ی شه‌هید سوله له مه‌غزه‌نه‌کانتان لی بکه‌نه‌وه، ئه‌و هه‌رچی پیکراو له بیروباوه‌ری دابوو ئه‌نجامی دا دژی فاشیه‌کان، په‌یامه‌که‌ی شه‌هید بوون بوو بوو خاک که هاته‌جی و شه‌هید بوو.. بۆیه پیتان ده‌لیم ئیوه خۆتان (بن)، له‌په‌نای شه‌هید سوله خه‌ریکی وه‌رگرتنی پۆست و پاره مه‌بن، ده‌بی ئیوه خۆتان (بن)، خۆتان هه‌ول بدن به‌ ئازایی و دلسۆزی و ده‌ست پاکي و خزمه‌ت کردن به‌خاک و نیشتمان بگه‌نه‌ پله‌و پۆست، نه‌ک له

پەنایی شەهیدەکانتان پۆست وەر بگرن. بڕۆن بخوینن و خۆتان
خویندەوار بکەن، خۆشەویستان بەراستی (٣٠) سال لەمەوبەر
بیروبوچونی ئەم وارسە لیکدانەوێهێکی مەنتقیانە و پڕ بە پیستە
بۆ ئەو سەردەمە.. لێرەو لەوێ ئەوانە ی کەس و کاری شەهید
بوون و هەولیان دا خۆیان (خۆیان بن) بوونەتە رەقەم لەکۆی
گۆرەپانی سیاسی، هیوادارم کە سوکاری شەهیدان خزمەت
بکری و بە پێی لێهاتووی خۆیان پێگەیان هەبێ ....

بزانە بۆ کۆ قسە دەکە، وه (کە) گۆیدەگری

لێرەو دەمەوی داوای لیبوردن لە ھەموو ئەو کەسانە بکەم
پۆژیک لە پۆژان بەرامبەرە کەم ویستویەتی بە داسۆزی و
لە ناخووە بابەتیکم بۆ بگێریتەووە یان تیم بگەیهنێ لە کیشە یە ک
،من وەکو پنیوست گۆیم لێ رانە گرتبێ یان با یەخم بە قسەکانی
نەدایێ لێرەو گلیە و رەخنە بیێت لەخۆم .ئەو هی مەبەستمە
لێرەو لەوێ دەبینم لەھەندێ کەسی (بەناو خویندەوار) کە جیگای
باس کردن و ئاماژە پێ کردنە کە دەبێ ئەو خەلکانە بناسین و
راشکاوانە پێیان بلین کە ئەتە کیتی قسەکردن و قسە وەرگرتن
لە کۆر و دانیشتنە کانیان شیوازو ئوسول و ریزگرتنی خۆی
ھەبە . بە داخووە زۆریک لەوانە ی داوای پروسە ی ئازادی عیراق
بە پارە ی حزب بوونە خاوەنی شەھادە بەلام ھەر بە
نەخویندەواری و بەبێ باکگراوندی پۆشنیبری سوکانی پۆژگار
لێدەخوون . ھەندێ لەوانە کەخۆی قسە دەکات پێی خۆشە
دونیای دانیشتنە کە خامۆش بیێت، کەتەواو بوو جەنابی فسکە یە ک
بەگۆبێ ئەم و ئیشارەتیک بۆ بەرامبەرە کە ی و ھیچ ریزیک نە
بۆخۆی دادەنێ نە بۆ بەرامبەری . لەھەفتە ی رابردوو لەگەل
مالەووە سەردانیکمان کرد بۆ مالە خزمیک کە دووسێ مالی تری
ناسیاو لەوێ بوون ، لاقە ی کچم لەگەل ھاوتە مەنەکانی خۆی کە
پۆلی دووی ناوھندین ئیستا پێی دەلین پۆلی (٨) بە یە کەووە
گفتوگۆ دەکەن .. دوو لەوانی تر بە ئاماژەو سەرلەبن سەری

یەكتر قسه دهكهن . لای لاقه شتیکی نامۆیه ،پێیان دهلی ئەگەر
بابهتیکی نهینی تان ههیه با جیتان بهیلم .ئەگەرنا بۆ به نهینی قسه
دهكهن، دیاره ئەم حالهته دووباره دهكهنهوه، لاقهش
جیههیشتبون.. من كه بینیم جهوی نه بوو، وتم ها چ بووه، وتی
بابه ئەی نالین نابێ له دانیشتن و سهردانی به لوغزو نهینی قسه
بكهیت تا بهرامبهرهكهت ههست به نه قس و نامۆیی نهكات؟ وتم
بهلی! نابێ و له ئاینی ئیسلامیش به دیاردهیهکی نه شیواو دانراوه.
له كۆتایی منیش دهلیم ئەگەر له بنه رهدا بوونت له ئەداو له سهه
بنه مای تهندروست پهروه رده نه كرایی دهیان بروانامه ی ساخته و
دهیان توێژینه وهی بن قه لاتت به بریک پاره پیشكesh كریدی
له كۆتايدا ههردیته وه سهه پلێت.

بۆ (كەر) ھەرچۆ

(كەر) گيانلەبەرىكى ميانرەو، بەسودە، بى كىشەيە، تايبەتمەندىكى جياواز تىرى ھەيە لەگەل ھاوشىوھكانى رۆلى گىنگى ھەبووھ بۆ گوندنشىنەكان پىش راپەرىن كە لە بەدىلى ئۆتومبىل لەزۆر ئەرك و كاروبارى رۆژانە بەكارىان ھىناوھوھ خالىكى تىرى تىدايە جياوازه ئەویش (وھفادارە) بۆ خاوەنەكەى، كە ھەرگىز خاوەنەكەى جى ناهىلى جامەبەستەكەى من لەمەر ئەو نووسىنە ئەوھەيە، مرۆف ھەيە لەم سەردەمە زۆرتىن خىزمەت كراوھ، برۋانامەكانى بەتىچۋوى لايەنىك تەواو كىردوھ، چەندىن كارى جدى بۆكراوھ پرۆژەى خانوو، موچەى بۆ دابىن كراوھ ..كەچى نەمەك ھەرام، بى ھۆكار و بى پۆزش گوايە مەغدورە، مەغدورىەتى خۆى لە دەرەوھى ئۆرگانەكان بەتايبەت لەفەيسبوك دەرەبىرى، دەلى حىبىش نىم، ھەورازو نشىۋى نە دىوھ قىسەكانى زۆر گەورەترە لە پىشمەرگەيەكى دانەبرۋى دىرىن، ھەندىك مرۆف ئەگەر بايەخى پى بەدى و گوپى لىزىبگىرى لەخۆ بايى دەبىت، بەلام (كەر) بايەخى پى بەدو كارىشى پى بەكە (جۆيەكەى) پى بەدە زىاتر وھفادار دەبى بۆ خاوەنەكەى و لوشكە نا ھاويژى. بۆيە دەلىم بۆ كەر ھەر (جۆ).

نوری سەعیدو بەسەرھاتی (خاویەکی)

نوری سەعید سەرۆک وەزیرانی عێراق لە رۆژی ۲-۱ی سالی ۱۸۸۸ لە بەغدا لە دایکبوو، لە تەمەنی (۷۰) سالی لە ۱۹۵۸-۷-۱۵ لە ئەنجامی پیکانی گولە بەسەری، کوژراو کۆتایی بەژیانی هات، من نامەوی باس لە ژیانی تاییەتی ناوبراو بکەم، وە باس لە چۆنیەتی دەسەلاتداری و میژووی حکومرانی بکەم بەلکو دەمەوی باس لە بەسەرھاتیکی راستەقینەیی ئەو سەرۆک وەزیرانە بکەم کە لە وپەری دەسەلات بوو کەچی بۆ باوەرپیکراوترین کەس کە وەستای سەرئاشینەکی بوو نەھاتۆتە ژێر باری داواکاریەکی بە بەراورد لەگەڵ ئەو نابەرپرسانەیی هەریم کە زۆرتەین کەسی نەخویندەواری خزم و دەوروەریان کردۆتە ئەفسەری سەربازی دەلی رۆژیک باوکی (سابت) لەکاتی سەرئاشینی سەرۆک نوری سەعید زۆر دلخۆشانە و بایەخی زیاتر بە سەرئاشینەکی دەداو لەراستیدا لە هەموو جارەکان نوری سەعیدی جوانتر سەرئاشی . سابتی کوری سەرئاشەکەش بە (خاویەکی) خاوین دەم و چاوی نوری سەعیدی پاک کردەو، پاشان نوری سەعید وتی خێرە ئەوئەندە دلت خۆشە وتی (سابت) ی کورم پۆلی شەشەمی ئامادەیی تەواو کردوو ئەمڕۆ نەتیجەیی وەرگرتەو تیکرای نمرەشی (۸۰) دەرچوو جا داوا لەجەنابت دەکەم هاوکاری بکەیت لە

زانکۆیهکی باش وەر بگێڕی، ئەویش دەلی باشە من ئەو دەسەلاتەیان پێداوم لەچەند وەزارەتیک میلاکی چەند کورسیەک بنیرم بۆ ئەو قوتابییه زیرەکانە لەسەرچەند نمرە و پۆیتتیک وەرناگیرین. هەزرت لە کام کۆلیژە، باوکی سابت وتی بینێرە کۆلیژی سەربازی، سەرۆک نوری سەعید وتی نابێ، ئەویش وتی بۆ نابێ، وتی ئەم کورەیی تۆ تازە بەم خاویە دەم و چاوی منی سەریهوه بێ گومان دەم و چاوی دەیانێ تری سەریهوه، نابێ ئەفسەر خاوی بۆکەس راگرتبیت و بەخشیش لەکەس وەر بگرێ. کەواتە ئەوانەیی دەبنە ئەفسەر دەبی خاوەنی کۆمەڵیک خاسیەت و تاییهتەندی جیاواز بن. بەهیچ شیوهیەک نەفسیان نەشکابیت، چاویان لە بەرتیل و بەخشیش نەبی، وە دەست لەبەرکەس پان نەکەنەوه...

حەيدەر ئەحمەد غەفور

- حەيدەر ئەحمەد غەفور
- ناسراوہبە: حەيدەر مەنتک
- لەدايکبووی: ١٩٧٧/٧/١
- شوینی لەدايکبوون: ھەولیر
- خویندکاری زانکۆ/ قونای سینیەم/ بەشی کارگیری کار
- لە بواری نووسین و پۆژنامەگەری .
- لە ١٩٩٩/٥/٢ دەستی بە نووسین کردووہ لە پۆژنامەى کوردستانی نوئ.

- لەم بەروارەى سەرەوێ تا ۲۰۲۲/۷/۷ لە پۆژنامەى کوردستانی نوێ و چەند پۆژنامەو گۆڤاریکی تر (۱۲۲۰) بابەتی بلاو کرایتەوێ.

- کتیبی چاپ کراوی (ئینسکلۆپیدیای شەهیدانی یەکتیبی لەهەولێر) بەرگی یەكەم لەسالی ۲۰۱۸ چاپ و بلاو کرایەوێ بە تیراژی (۲۰۰۰) دوو هەزار دانە بە قەبارەى (۱۰۰۰) لاپەرە، بەژمارە (۴۱۵) ژياننامەى شەهید.

- چاپکردنی (ئینسکلۆپیدیای شەهیدانی یەکتیبی لەهەولێر) بەرگی دوووەم لەسالی ۲۰۲۰ چاپ و بلاو کرایەوێ بە تیراژی (۲۰۰۰) دوو هەزار دانە بە قەبارەى نزیکەى (۱۰۰۰) لاپەرە بەژمارە (۶۱۲) ژياننامەى شەهید.

- چاپکردنی (ئینسکلۆپیدیای شەهیدانی یەکتیبی لەهەولێر) بەرگی سێیەم لەسالی ۲۰۲۳ چاپ و بلاو کرایەوێ بە تیراژی (۲۰۰۰) دوو هەزار دانە بە قەبارەى نزیکەى (۱۰۰۰) لاپەرە بەژمارە (۴۱۵) ژياننامەى شەهید.

- خاوەنى (۲) نامیلکەى چاپکراوی (کورتە چیرۆک و پەخشنامەیه) لە ژێر ناوەکانى (لە گوشە نینگایەك بەلام) و (مەملەكەتى عەشق) دەزگای هاموون لە کۆیە بۆی چاپ کراوێ.

لەبواری ریکخراویدا

- سەرۆکی ریکخراوی ڤینۆسی ژینگەییە، ئەندامی سەندیکای
پۆژنامەنوسانی کوردستانە، ئەندامی فیدراسیۆنی پۆژنامەنوسانی
جیهانە

كۆتايى ۲۰۲۲